

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ПРАФЕСІЯ –
АБАРАНЯЦЬ
ІМЕНЕМ ЗАКОНА

4

ГЕНЕТЫЧНЫ
ПАШПАРТ
БЕЛАРУСА

9

ЗВЯЗДА

21 КАСТРЫЧНИКА 2023 г. СУБОТА № 205 (30085)

Аснова для працягу традыцый роду

Дарагія суайчыннікі!

Сардэчна віншую вас з Днём бацькі.

Гэта свята падкрэслівае асаблівую ролю мужчын ва ўмацаванні традыцыйнай беларускай сям'і. Бацькоўскія клопаты ахопліваюць шырокае кола абавязкаў і патрабуюць цярпення, увагі, працавітасці і маральнай сталасці. Галава сям'і служыць безумоўным прыкладам для сваіх дзяцей, дапамагае ім стаць усебакова развітымі і дастойнымі людзьмі, спраўднымі патрыётамі. Вобраз адказнага бацькі, пераходзячы з узростам у ролю клопатлівага дзеда,

толькі ўзмацняе сувязь пакаленняў і стварае аснову для працягу традыцый роду.

Шчыра ганаруся, што ў нашай краіне шмат надзейных мужчын, якія адданы роднай Беларусі і заўсёды стаяць на абароне дабрабыту, справядлівага і дастойнага жыцця сваіх блізкіх.

Жадаю ўсім моцнага здароўя, шчасця, міру і добра.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

21 кастрычніка 2023 года.

У сям'і мінчан Максіма і Ніны ФЯДУЛАВЫХ трое дзяцей: чатырохгадовая Дар'я, пяцігадовы Васіль, якія ходзяць у адзін дзіцячы садок, і першаахлапнік Цімафей.

Нягледзячы на сваю занятасць, Максім імкнецца як мага часцей быць з дзецьмі.

— Дзеці для мяне — гэта мэта ўсяго майго жыцця. Мая апора, мая радасць, мой стымул. І для мяне разам з маёй каханай жонкай Нінай галоўная задача — выхаваць іх спраўднымі людзьмі, — гаворыць шматдзетны тата.

Віктар ІВАНЧЫКАЎ, фота аўтара.

«Стратэгічныя праекты — гэта будучыня не толькі любой сістэмы, але і любой краіны ў цэлым»

Кірункі, праблемы, задачы работы над імі абмеркавалі ў Палацы Незалежнасці

Юра БелГА.

Удасканаленне сістэмы планавання стратэгічных праектаў абмеркавалі на нарадзе ў Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі. Тэма шырокая і рознабаковая. Кіраўнік дзяржавы дадаў у парадак дня яшчэ адзін важны пункт — «кантроль за рэалізацыяй стратэгічных праектаў». Тэма насычаная, разнастайная, таму нарада працягвалася больш за тры гадзіны.

АД ДАРУЧЭННЯЎ ДА ВЫКАНАННЯ

«Стратэгічныя праекты — гэта будучыня не толькі любой сістэмы, але і любой краіны ў цэлым. Стратэгічныя праекты, калі казаць аб Беларусі, — гэта будучыня нашай краіны. Без будучыні не можа існаваць ні адзін чалавек, ні адна сістэма, ні адна дзяржава. Значыць, стратэгічнымі праектамі трэба займацца», — задаў тон размовы Прэзідэнт. І тут жа звярнуў увагу, што ў гэтай рабоце ёсць праблемы. «У нас нават, калі разумна выпрацаваны праекты стратэгічнага характару, яны не заўсёды рэалізуюцца. Улічваючы наш аўтарытарызм (хтосьці дыктатурай называе), і надалей будзе жорсткі кантроль за рэалізацыяй і выкананнем тых даручэнняў, якія даюцца ў тым ліку Прэзідэнтам», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён падкрэсліў, што гэтыя даручэнні — не выдумка самога Прэзідэнта. Многія пытанні адпрацоўваліся і прымаліся калегіяльна з удзелам спецыялістаў, у тым ліку канкрэтна на канкрэтных месцах, дзе будуць рэалізаваны канкрэтныя стратэгічныя праекты. Прэзідэнт у асноўным фармулюе тое ці іншае рашэнне, і яно даводзіцца да выканання ўсіх у краіне. «Гэта не парушэнне нашых законаў і Канстытуцыі. Такія сістэмы ўлады і кіравання ў Беларусі», — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

СТАР. 2

КОРАТКА

- Амаль 450 тысяч наведвальнікаў пабывалі ў Хатыні ў 2023 годзе.
- У Мінскай вобласці падчас акцыі «Аднавім лясы разам!» будуць аднаўляць лясы пасля буралому.
- МЗС паведаміла аб гібелі ў Ізраілі трох беларускіх грамадзян і трох выхадцаў з Беларусі.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

3 нагоды

ДЗЯЎЧЫНКА І САМАЛЁТЫ

Як бацька натхніў сваю маленькую дачку стварыць відэафільм пра лётчыкаў

Аляксандр Талкачоў не лётчык, але вельмі любіць тэхніку. Ён вадзіцель велікагрузнага аўта, часта бывае ў працяглых камандзіроўках удалечыні ад дома. Але калі вяртаецца, цалкам аддае сябе сям'і і сваёй 10-гадовай дачцы. Разам яны і сняданкі гатуюць, і музыкай займаюцца, і, калі трэба, у лялькі гуляюць. Нядаўна вось самалётамі захапіліся.

ДАСЛЕДЧЫКАМ БЫЦЬ КАРЫСНА

Пачалося ўсё з таго, што Віялета даведлася ад дырэктара сваёй гімназіі № 4 у Магілёве Дзмітрыя Аляксеевіча, што іх установа знаходзіцца на месцы былога аэрадрома. «Нічога сабе!» — здзівілася яна і пачала распываць аднагодкаў, мо нехта яшчэ пра гэта ведае. Тыя, у сваю чаргу, распыталі бацькоў, але нічога істотнага даведацца не атрымалася. І тады дзяўчынка вырашыла даследаваць тэму сама. Бацькі Віялеты, якія таксама вымушаны былі прызнаць, што іх веды па гісторыі гэтага факта вельмі сціплыя, далучыліся і стварылі ўсе ўмовы, каб дзяўчынка вывучыла пытанне як мага глыбей. Яе работа «Абдымаючы неба, альбо 3 гісторыі магілёўскай авіяцыі» перамагла на гарадскім конкурсе дзіцячых пошукавых, творчых і даследчых работ.

СТАР. 8

«Стратэгічныя праекты — гэта будучыня не толькі любой сістэмы, але і любой краіны ў цэлым»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што часам прынятае рашэнне ніхто не спытае рэалізаваць. Таксама, па яго словах, неасвоечасовая рэалізацыя праекта — гэта ўжо норма. «Мяне больш за ўсё апошнім часам хвалюе тое, што, здараецца, наш урад замест таго, каб займацца канкрэтнай справай, пачынае хлусіць і дэзынфармаваць Прэзідэнта для таго, каб паказаць сябе ў лепшым свеце», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, заўважыўшы пры гэтым, што гаворыць аб крайніх выпадках, а не аб традыцыі. Кіраўнік дзяржавы зрабіў акцэнт на тым, што гэта недапушчальна і такія падыходы ні ў якім разе не павінны стаць традыцыяй. «Гледзячы ў крывое люстэрка, мы краіну не ўтрымаем і новыя імпульсы ёй не нададзім, якія б стратэгічныя праекты і планы ў нас не існавалі», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

«ПА КОЖНЫМ КІРУНКУ ТРЭБА ПАГЛЫБЛЯЦА»

Беларускі лідар акрэсліў, як могуць рэалізоўвацца стратэгічныя кірункі. Адзін з іх звязаны з паглыбленнем тэхналагічных працэсаў, якія ўжо існуюць у Беларусі. Гэта магчыма ў розных галінах, машынабудаванні, сельскай гаспадарцы, перапрацоўцы і іншых. «Па кожным кірунку ёсць магчымасці і неабходнасць паглыбляцца. Тэхналогія зразумелая, нам гэта вядома, школы існуюць, кадры ведаюць, у якім напрамку рухацца», — сказаў ён. Кіраўнік дзяржавы прывёў у прыклад Светлагорскі цэлюлозна-кардонны камбінат. «Слухайце, «у лесе жыём — цэлюлозу закупляем». Было прынята рашэнне — цэлюлозе быць і вырабляць з яе канчатковую прадукцыю», — сказаў ён. Беларусь наладзіла гэту вытворчасць,

вырабляла цэлюлозу (якая, па сутнасці, з'яўляецца паўфабрыкатам), прадавала яе іншым краінам, у якіх потым купляла вырабленыя з яе тавары. Таму па даручэнні краіны дзяржава вытворчасць у Светлагорску была пашырана, каб на заводзе маглі атрымліваць прадукцыю з большай дабаўленай вартасцю, карыстацца ёй у сябе і пастаўляць на экспарт. Цяпер будаўніцтва дадатковага цэха амаль скончана. «Як бы ні было цяжка, мы яго забяспечваем тэхнічным абсталяваннем. І санкцыі не перашкаджаюць», — сказаў беларускі лідар. Па яго словах, гэта толькі адзін прыклад стратэгічнага праекта, рэалізаванага за паўтара-два гады. «Мы рэалізоўваем гэты праект, паглыблячы тое, што сёння маем. І гэта аснова нашага далейшага развіцця», — сказаў ён.

Другім кірункам развіцця стратэгічных праектаў Аляксандр Лукашэнка назваў стварэнне новых вытворчасцяў. Напрыклад, атамная электрастанцыя. «Мы ж увогуле былі ні ў зуб нагой, як у народзе кажучы, нічога не ўмелі ў гэтым плане рабіць. Сёння стварылі цэлую галіну. Памятаеце, я вас угаворваў атамную электрастанцыю пабудавана. Дык у нас «народ чарнобыльскі» — цяжка. Але гэта маё рашэнне — трэба яе пабудавана. Выбравлі дзве пляцоўкі, адну станцыю пабудавалі. І сёння ў нас спажыванне атамнай энергіі ў агульным спажыванні электраэнергіі вышэйшае, чым у ЗША і нават у Расіі. Ад агульнага мы недзе чвэрць замяшчам ад мірнага атому. Сёння я вас так акуратна падводжу да таго, што трэба і другую атамную электрастанцыю мець у краіне. Гэта вельмі выгледна», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Ён заўважыў, што такія прапрацоўкі на першалачатковым этапе ідуць: «Вызначыліся, ці дадаём два блокі да станцыі, якая ўжо існуе, ці

на другой пляцоўцы ў Магілёўскай вобласці будзем яшчэ два блокі. І тады больш за палову электрычнасці мы атрымаем ад атамнай станцыі — чыстага, вельмі выгледнага прадукту. І нашы дзеці ўжо могуць жыць спакойна». Яшчэ адзін прыклад новага стратэгічнага праекта — Беларуская нацыянальная біятэхналагічная кампанія.

Па словах Прэзідэнта, гэта стратэгічныя кірункі, якія падымуць краіну на дзве-тры ступені вышэй, чым яна ёсць цяпер. Кіраўнік дзяржавы арыентуе на тое, што ў гэтым кірунку трэба рухацца.

ЧАМУ РАСПРАЦОЎКІ НЕ ДАХОДЗЯЦЬ ДА ВЫТВОРЧАСЦІ?

Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што ў рэалізацыі стратэгічных праектаў важна ўсё: ад ідэй да ўвасаблення яе ў жыццё і гарантаванага атрымання эканамічнага эфекту. «Усё павінна быць прапрацавана: ідэя, рэалізацыя, эфект», — канстатаваў ён. Але, па словах беларускага лідара, да таго, як ідэя будзе рэалізавана, трэба дакладна вызначыць акупнасць праекта і які эфект ён дасць.

«Шокавая пераналадка ў сусветных палітычных, эканамічных, фінансавых адносінах прымушае кожную краіну думаць не толькі аб ахоўных і кампенсацыйных мерах. Трэба пралічваць стратэгічныя далейшыя развіцця нацыянальнай эканомікі (а значыць, і дзяржавы). Гэта значыць, глядзець у будучыню», — заявіў Прэзідэнт. Ён звярнуў увагу, што за 30 гадоў у Беларусі сфарміравана цэлая сетка даследчых інстытутаў у розных галінах. Звяртаючыся да прэм'ер-міністра Рамана Галоўчанкі, кіраўнік дзяржавы даручыў да новага года рэабрацацца з даследчымі інстытутаў. «Каб на дух не было тыя, якія проста лічацца, а не выдаюць вынік», — заявіў Прэзідэнт. Па яго словах, за кошт бюджэту і ў адукацыі, і ў медыцыне, у спорце і культуры вельмі шмат арганізацый, якія не прыносяць рэальнага эфекту.

Таксама працуе Камітэт па навуцы і тэхналогіях, Акадэмія навуц. «Зімой Акадэмія навуц трэба падвергнуць найроўнейшаму аналізу. Дай бог, каб было так, як нам кіраўнік Акадэміі навуц дакладвае. Яны сёння робяць усё: ад беспілотнікаў да прадуктаў з сухога кулак, якія прадаюць у Кітаі. Паглядзім, ці так гэта. Я маю на ўвазе электрамабілі і так далей», — паставіў задачу кіраўнік дзяржавы.

Спецыялісты ў шматлікіх навуковых установах і арганізацыях даследуюць, аналізуюць, складаюць прагнозы навукова-тэхнічнага прагрэсу на дзесяцігоддзі наперад, публікуюць артыкулы ў спецыялізаваных часопісах. Па словах Прэзідэнта, усё гэта трэба. «Але варта прызначыць, што рэальны сектар эканомікі масава выкарыстоўваць працы навукоўцаў чамусьці не імкнецца. Я ведаю, чаму: балбачка, хлусіца, а рабіць не хочаце. Да вытворчасці даходзіць не ўсе новыя рэспандэнці. Ды і па-сапраўднаму буйных, прарыйных праектаў за гэты час створана не так шмат», — сказаў ён. — Што мы хвалімся атамнай станцыяй і БНБК. Прабачце за нясціпласць — гэта было маё рашэнне, дамоўленасць з лідарамі краіны. Вось і ўся ваша навука».

Прэзідэнт іранічна пацікавіўся, дзе праекты, народжаныя ў выніку «дзікай працы ў нетрах Акадэміі навуц». «Так, мы пабудавалі атамную станцыю і БНБК, выпускаем найбуйнейшую на планеце

кар'ерную тэхніку, ёсць касмічныя праграмы, распрацоўваем і выпрабаваем прадукты — інавацыйнай біямедыцыны, якія не маюць сусветных аналагаў. Аднак і за іх узятліся толькі з падачы Прэзідэнта. Як бачым, праблемы ёсць. Перш за ўсё ў планаванні стратэгічных праектаў, аб'ектаў высокіх (5-га і 6-га) тэхналагічных укладаў», — сказаў ён.

«НІЯКІХ НОВЫХ СТРУКТУР БЫЦЬ НЕ ПАВІННА»

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што яшчэ вясной даручаў ураду, Акадэміі навуц і свайму памочніку Аляксандру Косінцу прапрацаваць тэму стварэння ў краіне так званага мазавага ядра, здольнага адцягваць і курываваць маштабныя праекты. Праекты вызначаны, прааналізаваны і сабраны. «Павінен быць цэнтр, які пры Прэзідэнце, ад імя Прэзідэнта, побач з Прэзідэнтам будзе бачыцца, што адбываецца, і будзе прымушаць усіх рэалізоўваць гэтыя праекты», — паставіў задачу беларускі лідар.

Урад прадставіў варыянт з дзюмою асноўнымі структурамі: Цэнтрам, які напрацоўвае ідэі і пралічвае іх эканамічны эфект, і Светам, дзе прымаюцца рашэнні аб жыццяздольнасці і актуальнасці такіх ідэй. Канчатковае рашэнне па найбольш буйных праектах будзе прымаць кіраўнік дзяржавы. У Прэзідэнта гэтая прапанова выклікала шэраг пытанняў. Як у гэты ланцужок убудаваны тыя, хто непасрэдна будзе ўвасабляць вытворчы аб'ект у жыццё: профільныя міністры, дырэктары, галоўныя інжынеры, у рэшце рэшт? Як праекты будучы забяспечвацца кадрамі і рэсурсамі? Хто ў прапанаванай схеме будзе браць на сябе рызыкі, гарантаваць эканамічную жыццяздольнасць і паспяховаць работы новых прадпрыемстваў? Савет? Цэнтр? Міністр? Дырэктар? «На гэта пытанне лёгка адказаць, калі зацвярджаць такія стратэгічныя праекты будзе кіраўнік дзяржавы. Ён там і вызначыць, хто за гэта будзе адказваць», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка. Ён таксама паставіў пытанне: навошта ствараць новую структуру (у прыватнасці, Цэнтр)? Магчыма, яго і не трэба. Таксама беларускага лідара цікавіць, што пераходзіць рэалізоўваць тыя задумкі, якія ўжо ёсць.

«Ніякіх новых структур і ніякіх дадатковых кадраў быць не павінна. У нас хапае цэнтраў, і каліцэнтраў, і іншых, якія трэба арганізаваць у адзіны кулак, каб мы маглі рухацца ў патрэбным напрамку. Таму і гаворкі быць не можа, што будзе новы ўрад ці нейкае новае міністэрства. З гэтага трэба выхадзіць», — заявіў Аляксандр Лукашэнка. Ён звярнуў увагу і на губернатараў, якія, па словах, людзі нібыта не адхілены ад усіх гэтых працэсаў. «Вы людзі не старонія. Правал нейкага дзяржаўнага праекта на вашай тэрыторыі — ваш правал. Гэта таксама зона вашай адказнасці. Вы там бачыце лейей, чым хто іншы. Ды і падаткаў частку ад рэалізацыі таго ці іншага праекта вы будзеце атрымліваць», — звярнуўся Прэзідэнт да губернатараў, якія таксама прысутнічалі на нарадзе.

Ён заклікаў удзельнікаў нарады выказаць розныя пункты гледжання, улічваць усё меркаванні і прапановы, каб выбраць самы аптымальны шлях.

ПАТРЭБЕН СВОЙ ДЗЯРЖПЛАН?

«Вы адназначна прыйшлі да рашэння, да высновы, што гэты Цэнтр

павінен быць. Ці ёсць тыя, хто сумняваецца? Вось гэта галоўнае пытанне — быць ці не?» — засяродзіў увагу Аляксандр Лукашэнка. Першым з дакладам выступіў намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Максім Ермаловіч. Ён расказаў, што падчас падрыхтоўкі прапановы быў праведзены аналіз праблемных пытанняў, якія ўзнікаюць пры планаванні і рэалізацыі буйных стратэгічных праектаў, вывучаны замежны і айчыны, перш за ўсё савецкі, досвед стварэння буйных вытворчасцяў. Максім Ермаловіч нагадаў, як гэта работа была выбудавана ў Савецкім Саюзе. Цэнтрам маштабных праектаў у СССР быў Дзяржплан, які ажыццяўляў кантроль за выкананнем гаспадарчых планаў, каардынаваў і фінансаваў тэхніка-эканамічныя даследаванні навуковых і праектных арганізацый усёй краіны, укараняў праекты асабліва буйных прадпрыемстваў і саюзных будоўляў. Маштабныя праекты рэалізоўваліся на аснове сістэмнага падыходу, разам з якім ішло развіццё народнай гаспадаркі як па галінах, так і па рэгіёнах. Прымянялася планаванне і па міжгаліновых праблемах. «Аб'ектыўна, сёння ў Беларусі няма адзінага цэнтра, які вызначае маштабныя праекты і капіталіны ўкладанні. Працэс распрацоўкі дэцэнтралізаваны і ажыццяўляецца па прапановах рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага, абласных і мясцовых інвестараў. Найбольш значныя ў гісторыі суверэнай Беларусі праекты — БелАЭС, БНБК, «Белдзь», маштабная мадэрнізацыя дрэвапрацоўчай галіны, — былі ініцыяваныя кіраўніком дзяржавы», — падкрэсліў Максім Ермаловіч.

Прэзідэнт нагадаў, што калісьці прызнаўся ў тым, што яго мара — мець свой легкавы аўтамабіль у Беларусі. І пачалася прапрацоўка гэтага пытання. І сёння Беларусь мае свой якасны аўтамабіль, які карыстаецца попытам. Па словах Прэзідэнта, на гэтым спыняцца не трэба: сёння ўжо замахваюцца на 30–40 тысяч аўтамабіляў у год, а на 120 тысяч. «Бачыце, які жыццё павярнулася, што «Джылі» сёння займае першае месца па продажы ў Беларусі. У Расіі працэнт-моладзь: «Дайце». Чэргі з'явіліся. Калі такое было? Гэта сведчыць аб тым, што трэба гэтым займацца і трэба бачыць перспектывы», — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка.

Максім Ермаловіч у працяг свайго даклада заўважыў, што і рэалізацыя стратэгічных праектаў часта шла без дастатковага міжведамаснага ўзаемадзейства. Выканаўцы сутыкаліся з неабходнасцю паўторнага абмеркавання, узгаднення і абгрунтавання інвестыцый. «Цяпер праблемы ўзнікаюць як на стадыі выпрацоўкі праектных рашэнняў — як будаванні і дзе, так і падчас непасрэднага будаўніцтва. Напрыклад, выкананне даручэння Прэзідэнта аб рэалізацыі інвестыцыйных праектаў па прынцыпе «адзін раён — адзін праект» выклікае запеклае напружанне. У асобных раёнах праекты існуюць на паперы. За інавацыйныя праекты выдаюцца базавыя вытворчасці, напрыклад міжпакаёвыя і ўваходныя дзверы, кандытарскія вырабы. Па інфармацыі НДІ Міністэрства эканомікі, 46 з 156 інвестпраектаў мэтавага плана на 2023 год з'яўляюцца малазначнымі і не акажуць належнага ўплыву на сацыяльна-эканамічнае развіццё», — дадаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта.

Валерыя СЦЯЦКО.

У тэму

БУДЗЕ СТВОРАНЫ САВЕТ ПА СТРАТЭГІЧНЫХ ІНВЕСТПРАЕКТАХ ПРЫ ПРЭЗІДЭНЦЕ БЕЛАРУСІ

Вялікія нарады ў размове з журналістамі падвёў намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Максім Ермаловіч. Ён звярнуў увагу на тое, што тон нарады задаў кіраўнік дзяржавы, адзначыўшы, што мы будзем эканоміка будучыні, запускаем інвестыцыйны цыкл, таму нам патрэбны маштабныя стратэгічныя праекты для развіцця краіны. Намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта заўважыў, што ў Беларусі рэалізаваны шэраг знакавых маштабных праектаў. У той жа час некаторыя не такія паспяхова. Ёсць выпадкі, калі пры наяўнасці фінансавых навіраўцаў дэфіцыт перспектывных праектаў. Максім Ермаловіч расказаў, што падчас нарады Прэзідэнт звяртаў увагу на ход рэалізацыі яго ініцыятывы «Адзін праект — адзін раён», важных праектаў для развіцця рэгіёнаў. «На ўзроўні кіраўнікоў дзяржаў угоднена выдзяленне дадатковых фінансавых рэсурсаў на рэалізацыю сумесных з Расіяй кааперацыйных праектаў. Там таксама дынаміка павінна быць паскорана. Абмяркоўвалі, якія арганізацыйныя меры павінны быць прыняты, які павінна быць выбудавана інстытуцыйная структура для таго, каб гэтыя праекты нараджаліся, праходзілі адпаведную экспертызу і выносіліся на разгляд кіраўніка дзяржавы, а ў далейшым пры ўмове іх адабрэння рэалізоўваліся ў найкарацейшы тэрмін», — сказаў ён.

Вялікую увагу ўдзельнікі нарады ўдзялілі асаблівасцям функцыянавання цэнтра і Света па стратэгічных інвестпраектах. Як і заклікаў кіраўнік дзяржавы, прагучала шмат прапановаў, які неабходна арганізаваць гэту работу. «У вяліку базавай прызначана наступная прапанова: стварэнне Савета па маштабных, па стратэгічных інвестпраектах пры Прэзідэнце Беларусі. Гэта будзе магутны інтэлектуальны інстытут, убудаваны ў сістэму дзяржаўнага кіравання, які будзе аналізаваць і прапанавыць Прэзідэнту такія стратэгічныя праекты», — расказаў Максім Ермаловіч.

— Што датычыцца арганізацыі цэнтра па стратэгічных праектах, то, па словах намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта, падчас нарады была адзначана неабходнасць надання дадатковага імпульсу Міністэрству эканомікі. У ведамстве неабходна арганізаваць работу такім чынам, каб праекты, якія распрацоўваюць вучоныя, прапануюць прадпрыемствы і інвестары, праходзілі адпаведную навукова-тэхнічную экспертызу ў рамках адзінага комплексу сістэмы органаў. Згодна з гэтай прапановай, Міністэрства эканомікі павінна будзе рываць абгрунтаванне да такіх тэхналагічных праектаў, глядзець на іх акупнасць і эфект для эканомікі. Міркуецца, што Савет будзе суправаджаць рэалізацыю гэтых праектаў. У тым ліку з прыцягненнем усіх дзяржаўных органаў, у якіх ёсць кампетэнцыі, і кантраляваць ход даручэнняў, якія дае кіраўнік дзяржавы.

Адкрыты дыялог

РАЗМОВА ПА ДУШАХ

Спікер верхняй палаты беларускага парламента Наталля КАЧАНОВА абмеркавала з актывам жанчын Магілёўскай вобласці надзённыя праблемы і адказала на пытанні

На сустрэчу са Старшынёй Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь у Магілёў прыехалі жаночыя дэлегацыі з усіх раёнаў вобласці. Амаль тысячы актывістаў Беларускага саюза жанчын прынялі ўдзел у размове, якая адбылася ў абласным Палацы культуры. Перад тым як праступіць да яе, Наталля Качанова азнаёмілася з выставай, прысвечанай сямейнай тэматыцы, пацікавілася ў прадстаўнікоў мясцовай улады лёсам дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў. Ёй паведамілі, што ў вобласці створана 355 дамоў сямейнага тыпу. На сёння налічваецца 3200 спірот.

Фота БелТА.

Наталля Качанова сустрэлася са шматдзетнай сям'ёй Сяргея і Юліі Дубаносаў, выслухала іх расповед пра сябе і свае спадзяванні. Спікер адзначыла, што дзякуючы такім пазітыўным сям'ям і квітнее наша Беларусь. Пасля гэтага спікер верхняй палаты парламента разказала жаночаму актыву пра асноўныя напрамкі развіцця беларускага грамадства. Закранула тэму работы над законапраектамі, прыпынілася на галоўных паслях Усебеларускага народнага сходу, рабоце з хворымі дзецьмі і стварэнні для іх спрыяльнага асяроддзя. Выдзеліла актуальную сёння тэму развіцця рэгіёнаў, падкрэсліла

важнасць узаемнага даверу паміж грамадствам і дзяржавай, закранула шмат іншых, не менш важных тэм. У адказ ад жанчын прагучалі пытанні агульнага і асабістага плана. Маладую жанчыну з Быхава цікавіла магчымасць атрымання льготнага крэдыту на пабудову жылля. Наталля Іванаўна падрабязна растлумачыла, што сёння мае правы на жыллё з льготнай падтрымкай; нагадала, што шмат чаго залежыць ад таго, колькі метраў жыллой плошчы маецца ў наяўнасці ў ахвотнага атрымаць такі крэдыт, аб прыватна-тэтных кірунках у будаўніцтве арэнднага жылля.

Яна паведаміла, што гэта пытанне знаходзіцца ў цэнтры ўвагі і карэктуюцца з улікам заўваг.

З задавальненнем прыняла прапанову ад яшчэ адной прадстаўніцы БСЖ аб стварэнні пастаяннай тэлеперадачы пра пасяховыя сем'і, дзе сваімі меркаваннямі дзяліліся б прафесійныя эксперты і сем'і, якія маюць цікавы і карысны вопыт. Жанчын таксама хвалювала тэма сямейнага капіталу, пенсійнага ўзросту, патрыятычнага выхавання і іншых.

Журналісты папрасілі Наталлю Качанову падзяліцца меркаваннем, чым выклікаюць такі інтарэс да гэтых сустрэч, бо колькасць ахвотных да іх далучыцца расце.

— Я думаю, таму, што мы жамуем па чалавечыя адносіны, — паведаміла яна. — Калі мы разам, можам пагутарыць на любыя тэмы, якія нас хвалююць, пачуць адно аднаго, задаць пытанні, унесці прапановы. Сустрэчы праходзяць дынамічна і цікава. Я нават сказала б, што гэта не нейкая там інфармацыйная сустрэча, калі ты спрабуеш данесці нешта. А менавіта адносіны, пытанні і прапановы, якія датычацца перадусім таго, чым жывуць сем'і. Гэта і здзіцяча неўладкаванасць, і будаўніцтва жылля. Жанчыны задаюць шмат асабістых пытанняў: напрыклад, іх цікавіць, як можна сумяшчаць высокую адказную пасаду і быць

маці, бабуляй. На мой погляд, гэта проста. Спачатку трэба стаць мамай, а потым да цябе прыйдзе ўсё, калі ты маеш сур'ёзную грамадзяскую пазіцыю, адказныя адносіны да сваёй справы, любоў да радзімы, народа. На сустрэчу збіраюцца менавіта такія жанчыны: яны працуюць, займаюцца сям'ёй, яшчэ і жывуць праблемамі нашага грамадства. У выніку атрымліваюцца цікавыя, шчырыя размовы. Напэўна, таму колькасць людзей з кожным разам прырастае, і мы рады. Гэта добрая магчымасць падзяліцца адзін з адным сваімі ўражаннямі, радасцямі, інфармацыяй і гісторыямі.

Наталля Качанова прызнаецца, што сама атрымлівае зарад энергіі і станоўчых эмоцый ад такіх сустрэч. Яна ўзаемна цікавая, лічыць яны.

— У нас вельмі шудоўныя жанчыны, — рэзюмюе Наталля Іванаўна. — І я вельмі ўдзячная ім за тое, што яны патрыёты краіны, сям'яў, вытворчасці, арганізацый, прадпрыемстваў, дзе працуюць. І гэта прыклад для нас усіх.

Сустрэчы з актывісткамі Беларускага Саюза жанчын адбываюцца праз непазрэдым удзеле **старшыні гэтай рэспубліканскай арганізацыі Вольгі ШПІЛЕУСКАЯ**.

— Жанчыны могуць усё, асабліва калі яны аб'ядноўваюцца ў грамадскія суполкі, для іх няма нічога немагчымага, — пераканана яна. — Мы аб'ехалі літаральна ўсю краіну і пераканаліся, што сустрэчы заўсёды праходзяць у вельмі душэўнай, добрай атмасферы. У жанчын ёсць магчымасць наўпрост задаць абсалютна любую праблематыку. І наогул, работа грамадскага аб'яднання накіравана на тое, каб забяспечыць рэалізацыю жанчын па ўсіх кірунках. Няважна, чаго гэта датычыцца: юрыдычнай сферы, сацыяльнай, адукацый — Беларускае саюза жанчын прадстаўлены сёння ва ўсіх структурах. Таму і задача наша зводзіцца да таго, каб жанчына змагла рэалізавацца. Каб яна ведала, што побач хапае тых, хто можа падставіць пляч.

Нэллі ЗІГУЛЯ.

Міжнародны вектар

СЯБРОўСТВА, ЗАСНАВАНАЕ НА ГІСТАРЫЧНЫХ СУВ'ЯЗЯХ І БАГАТЫМ ВОПЫЦЕ

Нацыянальны сход Беларусі і Нацыянальная асамблея народнай улады Кубы падпісалі пагадненне аб супрацоўніцтве

Подпісы пад дакументам паставілі Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА, Старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА і старшыня Нацыянальнай асамблеі народнай улады Рэспублікі Куба Хуан Эстабан Ласа ЭРНАНДЭС. Сустрэча спікераў адбылася ў рэжыме відэаканферэнц-сувязі.

нестабільнасці мы павінны аб'яднацца, каб абараніць нацыянальны суверэнітэт і права самастойна вызначаць шляхі развіцця нашых краін».

Спікер ніжняй палаты парламента запэўніў сваёго кубінскага калегу, што іх краіна заўсёды можа разлічваць на нас. «Беларусь не зменіць сваю пазіцыю адносна непрымальнасці эканамічнай, гандлёвай і фінансавай блакады, уведзенай ЗША супраць Кубы, — канстатаваў Уладзімір Андрэйчанка. — У сваю чаргу, мы ўдзячны вам за нязменную і безумоўную падтрымку Беларусі на ўсіх міжнародных пляцоўках».

Бакі абмеркавалі кірункі гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва паміж краінамі, шляхі ўмацавання міжпарламенцкага ўзаемадзеяння. Гаварылі і аб пашырэнні культурна-гуманітарных узаемаадносін, паглыбленні супрацоўніцтва ў сферы адукацыі, аховы здароўя. Эфектыўным бачыцца беларуска-кубінскае супрацоўніцтва і ў сферы культуры, спорту і турызму.

Як звярнула ўвагу Наталля Качанова, Беларусь і Куба з'яўляюцца даўнімі і вернымі сябрамі. «Нашы краіны падтрымліваюць актыўныя палітычны дыялог на вышэйшым і высокім узроўнях, — адзначыла спікер верхняй палаты парламента. — Усё гэта — дзякуючы добрым, дружалюбным адносінам паміж лідарамі нашых дзяржаў. У нас поўнасаю супадаюць погляды па большасці пытанняў міжнароднага парадку дня, у тым ліку аб неабходнасці пабудовы новага светапарадку — справядлівага, шматпалярнага. Беларусь і Куба з'яўляюцца прыкладам цвёрдага адстойвання сваіх нацыянальных інтарэсаў і процідзеяння ўмяшанню ва ўнутраныя справы звонку. За сваю незалежную палітыку нашы дзяржавы падвяргаюцца знешняму ціску Захаду, у тым ліку маштабным незаконным санкцыям».

Старшыня Савета Рэспублікі лічыць, што дзеля забеспячэння доўгатэрміновай пераэмнасці падыходаў у беларуска-кубінскім міжпарламенцкім супрацоўніцтве важна развіваць прамыя кантакты паміж маладымі

парламентарыямі. Не меншую ўвагу, па яе словах, варта ўдзяляць наладжванню ўзаемадзеяння паміж жаночымі арганізацыямі Беларусі і іншых дружалюбных краін.

«У Беларусі і Кубы ёсць патэнцыял для пашырэння супрацоўніцтва ў міжнародных парламенцкіх структурах, такіх як Міжпарламенцкі саюз, Парламенцкая сетка Руху недалучэння, — канстатавала Наталля Качанова. — Асноўныя кірункі для супрацоўніцтва ў вышэйназваных структурах — гэта процідзеянне палітызаваным ініцыятывам заходніх краін, распрацоўка і прасоўванне сумесных ініцыятыў па тэмах, якія ўяўляюць узаемную цікакасць, процідзеянне незаконнай санкцыйнай палітыцы, палітызацыі праблематыкі праваў чалавека і яе выкарыстанню для ўмяшання ва ўнутраныя справы суверэнных дзяржаў, прыняццю дыскрымінацыйных рашэнняў у сферы спорту, культуры, адукацыі, падрыхтоўка тэматычных заяў ад імя Беларусі, Кубы і дзяржаў-аднадумцаў».

Паводле БелТА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Італія, Славенія і Харватыя ўвядуць контроль на граніцах з-за пагрозы тэразмізму

Пра гэта заявіў прэм'ер Харватыі Андрэй Пленкавіч, паведаміла РІА «Новости». Падчас пасяджэння ўрада ён паведаміў, што ў сувязі з абвешчанымі сітуацыяй на Блізкім Усходзе некаторыя члены ЕС робяць дадатковыя меры па абароне ад тэразмізму. Па словах Андрэя Пленкавіча, Італія ўвядзе часовыя пагранічныя контроль у адносінах да Славеніі. Ён адзначыў, што Славенія таксама прыняла адпаведнае рашэнне ў адносінах да Харватыі. Палітык дадаў, што новыя меры таксама павінны спрыяць прадудзіненню нелегальнай міграцыі. Прэм'ер Харватыі паведаміў, што напярэдадні адбылася яго размова са славенскім калегам Робертам Голабам. Прычынай размовы стала заява Італіі ў дачыненні да Славеніі аб павышэнні мер бяспекі з-за тэразмістнага пагрозы ў Еўропе. Рашэнне Італіі ўступае ў сілу з 21 кастрычніка тэрмінам на 10 дзён.

Сярод брытанцаў павялічваецца заанпакоенасць з нагоды высокіх рахункаў за электраэнергію

Паліўны крызіс у Злучаным Каралеўстве набірае абароты з кожным тыднем, паведаміла EuroNews. «Разбураная энергетычная сістэма Вялікабрытаніі працягвае прычыняць пакуты хатнім гаспадаркам па ўсёй краіне, а рахункі за электраэнергію знаходзяцца на тым жа ўзроўні, што і мінулай зімой, але з меншай падтрымкай з боку ўрада краіны», — адзначыў каардынатар Кааліцыі па ліквідацыі паліўнай беднасці Сайман Фрэнсіс. Паводле даных арганізацыі Citizens Advice, сёлета ў першым паўгоддзі па меншай меры 7,8 мільёна чалавек у Вялікабрытаніі бралі грошы ў доўг для аплаты рахункаў за электраэнергію. Акрамя таго, 1,2 мільёна дзяцей у Злучаным Каралеўстве жывуць у сем'ях, якім давалася абыходзіцца без ацяплення, гарачай вады і электрычнасці. У арганізацыі папярэдзілі, што зімой гэтыя лічбы ўзрастуць, калі ўрад не ўмяшаецца. Ужо

цяпер гаспадары больш чым паловы хатніх гаспадарак занепакоеныя тым, якія будуць аплачваць свае рахункі, калі прыйдуць халады, а 25 працэнтаў плануюць і зусім не ўключаць ацяпленне. У той жа час, паводле статыстыкі, мінулай зімой у краіне адбылося амаль пяць тысяч смерцяў з-за холаду ў дамах.

Рэйтынгавыя агенствы паставілі суверэнны рэйтынг Ізраіля на перагляд

Міжнароднае рэйтынгавае агенства Moody's змясціла доўгатэрміновыя рэйтынгі эмітэнта ўрада Ізраіля ў замежнай і нацыянальнай валютах А1 на перагляд з магчымасцю паніжэння, паведаміла ТАСС. Як адзначаецца ў публікацыі, раней прагноз быў стабільны. «Агляд будзе засяроджаны на верагоднай працягласці і маштабах канфлікту, а таксама ацэнцы яго наступстваў для інстытутаў Ізраіля, у прыватнасці, эфектыўнасці палітыкі, дзяржаўных фінансаў і эканомікі. На працягу агляднага перыяду Moody's будзе ацэньваць верагоднасць прасоўвання канфлікту да вырашэння або верагоднасць значнай эскаляцыі на працягу доўгага перыяду», — адзначылі ў Moody's. Паводле рэйтынга Moody's рушыла ўслед за такім жа дзеяннем агенства Fitch Ratings.

Паўвека на дваіх

Менавіта такі міліцэйскі стаж у сужэнцаў Гіммельрэйхаў

Алег Віктаравіч узначальвае кафедру філасофіі і ідэалагічнай работы Акадэміі Міністэрства ўнутраных спраў. **Галіна Мікалаеўна** — міліцыянер-канваір канвойнай групы Мінскага аддзела ўнутраных спраў на транспарце. **Сыны, Мікалай і Артур, ганарэца сваімі бацькамі, якія адказна ставяцца да прафесіі. Калісьці абраўшы яе па клічы сэрца, ніколі аб гэтым не пашкадавалі.**

На Тыдні бацькоўскай любові, які доўжыцца ад Дня маці да Дня бацькі, карэспандэнты «Звязды» распыталі міліцэйскую сям'ю пра сакрэт шчаслівага шлюбу. А між іншым пазнаёмліся яны дзякуючы сваёй прафесіі. Кулары службовай дзейнасці на цяперашні момант Алег Віктаравіч прыдакрывае не толькі журналістам, але і сваёй жонцы, дзецям. Пабываўшы ў сценах галоўнай міліцэйскай альма-матар краіны, яны паназіралі за тым, як бацька, палкоўнік міліцыі, вядзе дыялог з курсантамі, азнаёмліся з гісторыяй Акадэміі МУС — адпаведная экспазіцыя з'яўляецца гонарам навучальнай установы.

АБАРАНЯЦЬ ТЫХ, КАГО КРЫЎДЗЯЦЬ

У кожнага з сужэнцаў Гіммельрэйхаў быў свой шлях у прафесію. Алег Віктаравіч — мінчанін, рос у шматдзетнай сям'і. Да яго ніхто пагонаў не насіў: бацька працаваў на заводзе, які спецыялізаваўся на вытворчасці інструментаў, маці — на фабрыцы мастацкіх вырабаў. З самага дзяцінства Алег даводзілася называць, што ёсць розныя сем'і. У суседзяў, напрыклад, выпіваў галава сямейства: не прыносіў дахаты заробак, мог падняць руку на блізкіх. Не раз сямейныя разборкі адбываліся на вачах суседскіх дзяцей. Убачанае вельмі моцна паўплывала на Алега, і яшчэ ў дзяцінстве ён вырашаў, што будзе міліцыянерам — дзеля таго, каб абараняць тых, каго крыўдзяць. У сваім рашэнні ні разу не засумняваўся.

— На мой выбар паўплывала і школа, — прызнаецца Алег Гіммельрэйх. — Былі вельмі моцныя настаўнікі, якія з вялікай увагай ставіліся да далейшага лёсу вучняў. Нават пасля паступлення тэлефанавалі бацькам, цікавіліся, як у нас склалася ўсё.

Свае першыя прафесійныя крокі ён рабіў з цвёрдай упэўненасцю, што справе, якую абраў, прысвечыць усё жыццё. Пасля заканчэння Мінскай спецыяльнай сярэдняй школы МУС па размеркаванні трапіў у Мінскі аддзел ўнутраных спраў на транспарце. Службу пачынаў у частковым інспектар інспекцыі па справах непаўналетніх, пасля быў начальнікам лінейнага пункта міліцыі на станцыі Пухавічы. Адказны і перспектывны супрацоўнік хутка рухаўся па службовай лясвіцы: з верасня 2000-га да лістапада 2002 года ўзначальваў інспекцыю па справах непаўналетніх, пасля чаго стаў кіраўніком аддзялення аховы правапарадку і прафілактыкі Мінскага аддзела ўнутраных спраў на транспарце.

ПРАЦЯГВАЮЧЫ ДЫНАСТЫЮ

Галіна Мікалаеўна па першай спецыяльнасці — кухар. Адвучыўшыся ў Мінску, планавала ехаць працаваць у Мурманск. Аднак

у апошні момант перадумала: бацькі меркавалі, што калі дачка з'едзе на поўнач Расіі, то абавязкова выйдзе там замуж. Рэдкаіх сустрэч з ёй яны не хацелі, таму ўгаварылі застацца на радзіме — білет Галіна здавала ў апошні момант, аб чым ніколі не пашкадавала.

У міліцыю, як сама прызнаецца, трапіла выпадкова. І гэта нягледзячы на тое, што ў органах унутраных спраў, у транспартнай міліцыі, служылі яе бацька і сястра. Прапанова паспрабаваць свае сілы ў гэтай прафесіі паступіла, калі аднойчы Галіна завітала на работу да сястры, якая служыла і служыць дагэтуль у Мінскім аддзеле ўнутраных спраў на транспарце.

— Акурат да сястры ў кабінет зайшоў начальнік, — згадвае яна. — Пытаецца, хто я, і кажа: «Хочаш працаваць у нас?» Адрэзу пагадзілася.

Пасля стажыроўкі Галіна Мікалаеўна зразумела, што міліцыя — гэта абсалютна блізкая ёй сфера. На канчатковы выбар па вызначэнні далейшага шляху, безумоўна, паўплывала тое, што ў транспартнай міліцыі служылі бацька і сястра, а маці працавала на чыгуныцы.

ХТО ДОМА «ГЕНЕРАЛ»?

Менавіта дзякуючы службе сужэнцы Гіммельрэйхі і пазнаёміліся. Калі зімой 2005 года Галіна заступала на нясенне службы па ахове грамадскага парадку на чыгуначным вакзале станцыі «Мінск-Пасажырскі», не магла нават уявіць, што сустрэне свайго будучага мужа. У гэты дзень Алег прыбыў на вакзал з праверкай. Ён адрэзу звярнуў увагу на старшага сяржанта міліцыі. Правяраючаму спадабалася, што Галіна з лёгкасцю знаходзіць агульную мову з лакаматыўнымі брыгадамі, начальнікамі цягнікоў. Ды і знешне маладая дзяўчына прыйшлася яму па душы: стройная, прыгожая, інтэлігентная.

Ужо ў маі таго ж года на пероне вакзала «Мінск-Пасажырскі» Алег зрабіў Галіне прапанову выйсці за яго замуж. Дзяўчына пагадзілася. І ў той жа дзень, падчас абедзеннага перапынку, будучы ў міліцэйскай форме, яны паехалі ў аддзел ЗАГС, дзе падалі заяву на рэгістрацыю шлюбу. Гэтая важная падзея адбылася ў верасні 2005 года.

З розніцай у тры гады ў іх нарадзіліся сыны: Мікалай і Артур. У гэты перыяд бацька служыў часова выконваючым абавязкі начальніка Полацкага аддзела ўнутраных спраў на транспарце, узначальваў аналагічнае падраздзяленне ў Барысаве. Побач з Алегам Віктаравічам заўсёды была яго сям'я.

Нягледзячы на тое што ў свандзі Алег Гіммельрэйх вышэйшы за жонку, дома палкоўнікам, а можа, нават і генералам, з'яўляецца

Галіна Мікалаеўна. «Праўда, усё залежыць ад сітуацыі, — робіць рэмарку галава сям'і. — Калі размова ідзе пра парадак у кватэры, харчаванне, знешні выгляд усіх членаў сям'і, вядома, тут наш генерал — Галіна. Яна — выдатны кулінар, частуе нас рознымі прысмакамі. Але ў частцы дысцыпліны хлопцаў... Яны ж не заўсёды слушаюць маму... Тут даводзіцца браць усё ў свае рукі».

«ХЛОПЧЫКІ І ДЗЯЎЧЫНКІ МНЕ ЗАЙДРОСЦІЛІ»

Пасля дэкрэтнага адпачынку Галіна Гіммельрэйх, не вагаючыся, вярнулася на службу. Разу-мела, што прафесія ў яе вельмі адказная, з ненармаваным працоўным графікам, а дзеці ж яшчэ малыя, патрабуюць увагі. Аднак у іншай сферы яна сябе ніколі не бачыла.

— Памятаю, як прачынаўся раніцай, а мамы дома ўжо не было, — расказвае старэйшы сын Мікалай. — У дзіцячых садках, як правіла, вадзіць бацька. Мама ў асноўным забірала. Бывала, што рабіў гэта нехта са сваякоў. У цэлым не магу сказаць, што нам з братам не халапа бацькоўскай увагі. Так, яны шмат працавалі, але ўсё вольны час праводзілі з намі. Мы ездзілі ў вёску, разам хадзілі па грыбы, бацька вучыў нас лавіць рыбу, плаваць. Дагэтуль у нас ёсць сямейныя традыцыі, якія аб'ядноўваюць.

Мікалай прызнаецца, што не раз адчуваў гонар за сваіх бацькоў. «Асабліва калі тхосці з іх прыходзілі па мяне ў садок у міліцэйскай форме, — удакладняе ён. — Тады ўсе хлопчыкі і дзяўчынкі мне зайдрасцілі».

Па словах малодшага сына, тое, што і мама, і тата з'яўляюцца міліцыянерамі, нават карысна. «Да нас у школу часта прыходзяць супрацоўнікі органаў унутраных спраў, праводзяць прафілактычныя мерапрыемствы, падчас якіх раскажваюць аб негатывных з'явах сярод непаўналетніх, — кажа Артур. — Я ўжо пра гэта ведаю: бацькі заўсёды даюць парады,

як не звязана са злачынцамі і самому не парушаць заканадаўства. Прыводзяць рэальныя прыклады, якімі я абавязкова дзялюся са сваімі аднакласнікамі».

ЗНАХОДЗІЦЬ АГУЛЬНУЮ МОВУ І ПЕРАДАВАЦЬ ВОПЫТ

Галіна Мікалаеўна ніколі не лічыла міліцыю выключна мужчынскай прафесіяй. Яна кажа, што няма тых задач, якія не здольная выканаць жанчына. Прапаршчык міліцыі суправаджае затрыманых па адміністрацыйных і крмінальных правапарушэннях і ізалятарыя ў суд і наадварот. Вядома, кантынгент, з якім ёй цяпер даводзіцца працаваць, — спецыфічны.

«Трэба да кожнага знаходзіць падыход, размаўляць з любым чалавекам, — лічыць Галіна Мікалаеўна. — Некаторыя задачы мой начальнік нават не давярае калегам-мужчынам, бо ведае, што толькі я змагу знайсці выхад у канфліктнай сітуацыі або ўвогуле не дапусціць яе».

Нярэдка былыя затрыманыя сустракаюць Галіну Гіммельрэйх у горадзе, заўсёды вітаюцца. Як яна прызнаецца, на вакзале лепш увогуле не з'яўляцца — ад «Мікалаеўна, добры дзень» не будзе адбою.

Не дзіва пачуць словы прывітання ў любым шматлюдным месцы горада і для Алега Віктаравіча. На працягу дзесяці гадоў ён выкладае ў Акадэміі МУС — сваім каштоўным вопытам ужо падзяліўся не з адным пакаленнем сённяшніх супрацоўнікаў органаў унутраных спраў. У галоўную міліцэйскую кузню краіны Алег Гіммельрэйх прыйшоў у кастрычніку 2013 года. Пасля службы на пасадзе першага намесніка начальніка Мінскага аддзела ўнутраных спраў на транспарце — начальніка крмінальнай міліцыі паступіў у ад'юнктур у навукова-педагагічнага факультэта Акадэміі МУС. У 2016 годзе пасляхова абараніў кандыдацкую дысертацыю.

Сёння кандыдат юрыдычных навук, дацэнт узначальвае ка-

федру філасофіі і ідэалагічнай работы, выкладае дысцыпліны «Арганізацыя ідэалагічнай работы ў органах унутраных спраў» і «Філасофія». Прычым яго слухачамі з'яўляюцца як курсанты, так і дзеючыя супрацоўнікі, якія павышаюць у Акадэміі сваю кваліфікацыю.

Чалавеку, які добра знаёмы з міліцэйскай прафесіяй на «зямлі», не складана было перайсці ў навуковую дзейнасць. Ён прызнаецца, што яму вельмі падабаецца дзяліцца вопытам з будучымі і цяперашнімі супрацоўнікамі. «Гэта шырокае поле дзейнасці, — кажа ён аб навучальным працэсе. — Ты не толькі вучыш маладых людзей, але і развіваеся сам».

Што датычыцца ўласных дзяцей, то па шляху бацькоў пакуль ніхто не пайшоў. Мікалай вучыцца на трэцім курсе Мінскага радыётэхнічнага каледжа. Марыць стаць праграмістам. Артур — дзевяцікласнік. Пасля заканчэння школы плануе ісці ў армію, пасля чаго хоча паспрабаваць свае сілы ў Атрадзе міліцыі асаблівага прызначэння.

«Ніколі не цісну на сваіх дзяцей, лічу, што яны самі павінны вызначыцца, чым хочучы займацца ў жыцці, — заўважае Алег Віктаравіч. — Я цудоўна ведаю цану практычнай работы: ненармаваны працоўны дзень, работа з людзьмі, пастаянная самаадукацыя. Старэйшаму Мікалаю падабаецца працаваць з камп'ютарамі — калі ласка. Бачу, што ён па душы не міліцыянер — мяккі. А вось у малодшага сына іншы характар. Буду рады, калі ўсё, што ён плануе, спраўдзіцца. Падыходзіць да выбару будучай прафесіі вярта асэнсавана. Яна павінна выбірацца не толькі як сродак заробку, а перш за ўсё па прызначэнні — каб на ўсё жыццё».

Словам, так, як у сужэнцаў Гіммельрэйхаў, якія шчаслівыя і ў службе, і ў сямейным жыцці. У чым сакрэт? Як яны кажуць, у адказным стаўленні да справы, якой займаешся, а таксама ў адчуванні надзейнага тылу дома.

Вераніка КАНЮТА.
Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

Ёсць праблема!

АДКАЗНАСЦІ НЕ ПАЗБЕГНУЦЬ

Што чакае непаўналетніх спажыўцоў электронных сістэм курэння, а таксама асоб, якія рэалізуюць небяспечныя прыстасаванні дзецям?

УСЁ часцей жыхары нашай краіны становяцца сведкамі таго, як непаўналетнія выкарыстоўваюць электронныя сістэмы курэння. Мяркуючы па ўсім, яны не саромеюцца гэтага, бо кураць у грамадскіх месцах. Аднак ці ўсе з падлеткаў, якія не растуцца з электроннай цыгарэтай, думаюць аб наступствах такой звычкі для здароўя і ўсведамляюць адказнасць за публічнае курэнне?

электронныя сістэмы курэння і сістэмы для спажывання тытуню (за выключэннем спецыяльна створаных для гэтых мэт месцаў) у аб'ектах гандлю і бытавога абслугоўвання населенства, гандлёвых цэнтрах і рынках, у аб'ектах грамадскага харчавання, на тэрыторыі летніх пляцовак, у межах тэрыторый, занятых пляжамі. Калі няма прызначаных для курэння месцаў, нельга гэта рабіць і на тэрыторыях, у памяшканнях, якія займаюць арганізацыі фізічнай культуры і спорту,

тытунёвых вырабаў, выкарыстанне электронных сістэм курэння, сістэм для спажывання тытуню ў месцах, дзе яны ў адпаведнасць з заканадаўчымі актамі забаронены, прыводзіць да накладання штрафу ў памеры да чатырох базавых велічынь. Калі ў недазволеным месцы будзе курць падлетак ва ўзросце да 16 гадоў, да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнуць яго бацькоў або асоб, якія іх замяняюць. За невыкананне абавязкаў па выхаванні дзяцей, што прывяло да ўчынення непаўналетнім адміністрацыйнага правапарушэння. Максімальны штраф прадугледжаны ў памеры дзесяці базавых велічынь.

— Якую адказнасць нясуць прадаўцы электронных цыгарэт?

— Асобам, маладзейшым за 18 гадоў, забараняецца рэалізоўваць не толькі тытунёвыя вырабы, але і электронныя сістэмы курэння, вадкасці для электронных сістэм курэння,

нага правапарушэння, прылад і сродкаў учынення адміністрацыйнага правапарушэння, а таксама да 100 % ад сумы даходу, атрыманага ў выніку такой дзейнасці, або без канфіскацыі.

— Як часта даводзіцца выяўляць тых, хто не прытрымліваецца ўстаноўленых патрабаванняў?

— Парушальнікі заканадаўства рэгулярна трапляюць у поле зроку супрацоўнікаў міліцыі. Людзей, якія ажыццяўляюць продаж электронных сістэм курэння ў забароненых месцах, нават не палюхаюць сур'ёзныя штрафы за такую дзейнасць. У бягучым годзе да адказнасці прыцягнуты дзесяць грамадзян. Напрыклад, жыхар Мінска займаўся прадпрымальніцкай дзейнасцю без дзяржаўнай рэгістрацыі. З дапамогай акаўнта ў сацыяльнай сетцы «Інстаграм» ён ажыццявіў рэалізацыю тавараў (электронных сістэм курэння, вэйпаў, аднаразовых электронных цыгарэт) з выкарыстаннем паштовых адпраўленняў. Рашэннем эканамічнага суда сталіцы гэты грамадзянін прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці. У дачыненні да яго накладзена адміністрацыйнае спяганне ў выглядзе штрафу ў памеры 1110 рублёў з канфіскацыяй сродкаў учынення адміністрацыйнага правапарушэння.

— Ці праводзіцца сярод моладзі інфармацыйная работа, звязаная з тлумачэннем прававых наступстваў спажывання электронных сістэм курэння?

— Супрацоўнікі міліцыі ў першую чаргу накіраваны на прафілактычную работу, якая праводзіцца як па месцы жыхарства падлеткаў, так і ва ўстановах адукацыі. Непаўналетні і іх бацькам на сістэмнай аснове тлумачацца адказнасць і прававыя наступствы ўчынення супрацьпраўных дзеянняў, у тым ліку звязаных са спажываннем тытунёвых вырабаў, выкарыстаннем электронных сістэм курэння. Як паказвае практыка, ёсць бацькі, якія нават не падазраюць, што іх дзеці спажываюць цыгарэты або выкарыстоўваюць электронныя сістэмы курэння. У шэрагу выпадкаў бацькі лічаць, што курэнне — не такая ўжо страшная праблема. Некаторыя з іх не ведаюць кола зносін сваіх дзяцей, не цікавяцца, дзе і як яны бавяць вольны час. У выніку падлеткі прадстаўлены самі сабе. Адназначна, што работа па прафілактыцы правапарушэнняў і асацыяльных паводзін непаўналетніх праводзіцца ў шчыльным узаемадзеянні ўсіх зацікаўленых: бацькоў, педагогаў, супрацоўнікаў міліцыі, сродкаў масавай інфармацыі. У гэтым пытанні сям'я і школа павінны прытрымлівацца адзінай пазіцыі: дзейнасць у названым кірунку можа даць вынік толькі ў тым выпадку, калі будзе правільна выбудавана сістэма.

Вераніка КАНЮТА.

Кібербяспека

Асцярожна, злачынцы!

Праваахоўнікі і банкаўскія супрацоўнікі не тэлефануюць па месенджарах

Колькасць цяжкіх кіберзлачынстваў у дачыненні да беларусаў узрасла больш як у два разы. Калі ў 2021 і 2022 гадах гэтую тэндэнцыю ўдалося стабілізаваць, то сёлета злачынствы, здзейсненыя ў інтэрнце або па сродках тэлефоннай сувязі, б'юць сумныя рэкорды. У ходзе віртуальных афер грамадзяне пазбаўляюцца вялікіх фінансавых сум.

Панасціліся факты крадзяжоў грашовых сродкаў шляхам мадыфікацыі камп'ютарнай інфармацыі. Кажучы прасцей, злачынцы выкрадаюць грошы непасрэдна з банкаўскіх плацежных карт грамадзян. Акрамя таго, стала больш махлярскіх дзеянняў, якія здзяйснююцца праз сацыяльныя сеткі і гандлёвыя пляцоўкі. Нягледзячы на актыўную прафілактычную работу па тлумачэнні тых спосабаў, якія на бягучы момант выкарыстоўваюць махляры, людзі не звяртаюць увагу на гэтую інфармацыю або ставяцца да яе крытычна. У выніку давораюць ашуканцам, якія тэлефануюць ім у месенджарах, і пазбаўляюцца вялікіх грашовых сум.

Як звяртае ўвагу намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення па супрацьдзеянні кіберзлачыннасці МУС Аляксандр РЫНГЕВІЧ, адным з самых распаўсюджаных спосабаў, які ашуканцы выкарыстоўваюць для выманвання ў грамадзян грошай, з'яўляецца званок ад умоўнага супрацоўніка банка альбо праваахоўных органаў. «Усё часцей злачынцы выкарыстоўваюць новыя назвы пазуных фінансавых арганізацый, аб якіх, магчыма, грамадзяне не чулі, — расказвае палкоўнік міліцыі. — Упор робіцца на тое, што людзям хочучы нібыта дапамагчы. Па-другое, зламыснікі выкарыстоўваюць дастаткова актыўную грамадзянскую пазіцыю нашага насельніцтва і забавліваюць для ўдзелу ў фіктыўных спецаперацыях для пошуку махляроў».

Часта зламыснікі адпраўляюць грамадзян у банкаўскія установы, дзе заахочваюць аформіць на сваё імя крэдыт. У далейшым грошы пералічваюцца на падкантрольныя махлярам рахункі, што, па легендзе, спрыяе пошуку захаванні. Менавіта такім спосабам у грамадзян выманваецца найбольшая колькасць сродкаў.

Другі спосаб, якім актыўна карыстаюцца ашуканцы, — падробленне інтэрнэт-рэсурсаў. Зламыснікі пад рознымі маркамі прапаноўваюць грамадзянам перайсці на фіктыўны сайт, у выніку чаго завалодваюць персанальнымі данымі інтэрнэт-карыстальнікаў. У прыватнасці, прыгожыя дзяўчаты падчас знаёмства ў віртуальным асяроддзі з мужчынамі запрашаюць іх на спатканне ў тэатр або кіно, прапануюць замовіць сталец у кафэ. З гэтай мэтай адпраўляюць сваім прыхільнікам спасылку на адпаведны сайт, які з'яўляецца фішынгавым. Набываючы на гэтай пляцоўцы квіткі, мужчына ўводзіць свае персанальныя даныя, якія становяцца даступнымі махлярам. У выніку — ні грошай, ні спаткання.

Трапляюць на вадкуху злачынцаў і аматары набывць пэўны тавар у інтэрнэт-краме. Рэагуюць на прывабную аб'яву, не пераканаваныя ў надзейнасці прадаўца і гандлёвай пляцоўкі, пералічваюць перадаплату або ўсю суму, пасля чаго і тавар не атрымаюць, і грошы страчваюць.

Зламыснікі хутка адаптуюцца да прафілактычнай работы, якая праводзіцца сярод насельніцтва, а таму рэгулярна мяняюць свае тэндэнцыі ў рабоце. Супрацоўнікі міліцыі рэкамендуеця крытычна ставіцца да інфармацыі, якая ёсць у інтэрнце або паступае ад незнаёмага па тэлефоне.

Вераніка КАНЮТА.

Гэтае пытанне знаходзіцца пад кантролі Міністэрства ўнутраных спраў, куды сістэматычна паступае інфармацыя аб выкарыстанні дзецьмі электронных сістэм курэння. Больш за тое, супрацоўнікі органаў унутраных спраў добра ведаюць, дзе непаўналетнія набываюць гэтыя модныя, але вельмі шкодныя для здароўя прыстасаванні: аб'явы аб іх продажы свабодна размяшчаюцца ў месенджарах і сацыяльных сетках, на іншых інтэрнэт-пляцоўках. Прычым купіць іх можа любое дзіця: дзеля атрымання выгады рэалізатары электронных сістэм курэння ідуць на парушэнне заканадаўства.

Якія меры супрацоўнікі міліцыі прымаюць па выяўленні грамадзян, што выкарыстоўваюць (спажываюць) электронныя сістэмы курэння ў грамадскіх месцах, а таксама чым пагражае іх рэалізацыя непаўналетнім, расказваў **начальнік арганізацыйна-аналітычнага ўпраўлення міліцыі грамадскай бяспекі МУС палкоўнік міліцыі Вадзім ПЕТЫШ.**

— Вадзім Леанідавіч, у якіх месцах забараняецца выкарыстоўваць электронныя сістэмы курэння?

— Пытанні, звязаныя са спажываннем тытунёвых вырабаў, выкарыстаннем электронных сістэм курэння, вадкасцяў для электронных сістэм курэння, а таксама сістэм для спажывання тытуню, урэгуляваны Дзкрэтам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 17 снежня 2002 года № 28. Выкарыстанне электронных сістэм курэння, як і курэнне тытунёвых вырабаў, забараняецца ў ліфтах і дапаможных памяшканнях шматкватэрных жылых дамоў, інтэрнатаў, на дзіцячых пляцоўках, працоўных месцах, арганізаваных у памяшканнях, аўтамабілях, калі ў іх прысутнічаюць дзеці ва ўзросце да 14 гадоў. Нельга курць на тэрыторыях і ў памяшканнях, якія займаюць спартыўна-аздараўленчыя і іншыя лагеры, адукацыйныя установы, арганізацыі, што рэалізуюць праграмы пасляўніверсітэцкай адукацыі. Адміністрацыйную адказнасць пацягне і курэнне ў падземных пераходах, на станцыях метрапалітана, прыпыначных пунктах па маршрутах перавозак пасажыраў аўтамабільным і гарадскім электрычным транспартам, пасадачных пляцоўках, дзе ажыццяўляецца пасадак і высадка пасажыраў.

Таксама нельга курць, у тым ліку выкарыстоўваць

вытворчых будынках, пакоях, прызначаных для прыёму грамадзян, у тым ліку па пытаннях ажыццяўлення адміністрацыйных працэдур. Забарона дзейнічае і на памішканні, тэрыторыі, якія займаюць дзяржаўныя органы, арганізацыі культуры і аховы здароўя, санаторна-курортныя і аздараўленчыя арганізацыі, а таксама арганізацыі, якія аказваюць паслугі сувязі, сацыяльныя, банкаўскія, страхавыя, гасцінчыныя і іншыя паліцыйныя, арганізацыі і індывідуальныя прадпрымальнікі, якім, у адпаведнасці з заканадаўствам, дадзена права ажыццяўляць адукацыйную дзейнасць. Нельга курць у памяшканнях пасажырскіх тэрміналаў аўтамабільнага транспарту, партоў і аэрапортаў, на тэрыторыі чыгуначных станцый, прызначаных для абслугоўвання пасажыраў чыгуначнага транспарту агульнага карыстання.

— Што чакае парушальнікаў заканадаўства?

— Супрацоўнікамі органаў унутраных спраў на сістэмнай аснове праводзіцца мерапрыемствы па выяўленні і спыненні адпаведных правапарушэнняў. За кожны месяц у бягучага года задакументавана амаль тры тысячы фактаў такіх адміністрацыйных правапарушэнняў, з якіх больш за сотню ўчынення непаўналетнімі. Згодна з артыкулам 19.9 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях, курэнне (спажыванне)

а таксама сістэмы для спажывання тытуню. Сёлета да адміністрацыйнай адказнасці за продаж алкагольных, слабаалкагольных напіткаў, піва, тытунёвых вырабаў, электронных сістэм курэння, вадкасцяў для іх, сістэм для спажывання тытуню непаўналетнім прыцягнута амаль 400 работнікаў гандлю. З іх 21 прадавец аштрафаваны за продаж непаўналетнім электронных сістэм курэння.

— Што чакае тых, хто гандлюе названымі вырабамі ў месцах, дзе гэта не дазволена?

— Адказнасць за парушэнне парадку ажыццяўлення гандлю і грамадскага харчавання, аказання паслуг насельніцтву, рэалізацыі тавараў фізічнымі асобамі ўстаноўлена артыкулам 13.11 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях. Пры ўстаноўленні грамадзян, якія ажыццяўляюць прадпрымальніцкую дзейнасць без дзяржаўнай рэгістрацыі або без дзяржаўнай рэгістрацыі і спецыяльнага дозволу (ліцэнзіі), звязаную з продажам электронных сістэм для курэння, у тым ліку з выкарыстаннем інтэрнэту, апошняй прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці па частцы другой артыкула 13.3 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях. У такім выпадку прадугледжаны штраф у памеры да 100 базавых велічынь з канфіскацыяй прадмета адміністрацый-

ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПОЛНЕНИЯ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

по объекту «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло»,

опубликованную в газете «Звезда» от 18.05.2021 № 91 (29460) с дополнением и изменением в газете «Звезда» от 01.07.2021 № 123 (29492), от 04.08.2021 № 147 (29516), от 30.04.2022 № 84 (29706), от 08.11.2022 № 219 (29841), от 27.05.2023 № 100 (29980) и газете «Республика» от 06.05.2023 № 83 (8218)

ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ «СИ-ТРЕЙДИНГ»

информирует о привлечении денежных средств граждан, включая индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, для долевого строительства жилых помещений в жилом доме по ул. Гастелло в городе Минске на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и ограничения прибыли застройщика)

Информация о застройщике:

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-Трейдинг», зарегистрировано решением Минского областного исполнительного комитета от 30 апреля 2003 г. № 318 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 690237128.

Место нахождения: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копице, ул. Лопатина, д. 5, офис, пом. № 1, телефон/факс +375 (17) 392-20-45(46), +375 (29) 333-55-66.

Режим работы: понедельник–пятница: с 09.00 до 17.00, выходные дни – суббота, воскресенье, обед: 13.00–14.00;

работа не производится в государственные праздники и праздничные дни. Внести в проектную декларацию, опубликованную в газете «Звезда» от 18.05.2021 № 91 (29460), следующие изменения и дополнения:

Сведения об этапах строительства и о сроках его реализации: начало строительства – апрель 2019 года; окончание строительства – ноябрь 2023 года.

Предполагаемый срок приемки в эксплуатацию многоквартирного жилого дома: 15.11.2023 года.

Сведения о количестве объектов долевого строительства (квартир), предлагаемых для заключения договоров, ценах на эти объекты долевого строительства и условиях их возможного изменения застройщиком в одностороннем порядке в жилом доме для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных пред-

принимателей на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и (или) ограничения прибыли застройщика) на дату опубликования проектной документации:

– 1 (одна) трехкомнатная квартира № 27 (проектный) общей площадью по проекту 70,6 кв. метра. Стоимость за 1 (один) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1600 долларов США при оплате в установленном договором период в соответствии с графиком платежей.

На предприятии действует система регулирования цены квадратного метра, зависящая от общей площади, этажа, типа планировки квартиры, а также системы скидок, зависящая от размера первоначального взноса и графика внесения платежей. Цена объекта долевого строительства (цена договора), установленная в договоре в привязке к иностранной валюте, является неизменной до окончания строительства, за исключением случаев, изменения цены объекта долевого строительства по соглашению сторон.

Подлежащая оплате сумма определяется в белорусских рублях по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа, если иной курс или иная дата его определения не будет установлена соглашением сторон, путем подписания дополнительного соглашения к договору.

Оплата первоначального взноса осуществляется в течение 7 календарных дней со дня регистрации договора в местном исполнительном и распорядительном органе

(если иной срок оплаты не будет установлен сторонами в договоре создания объекта долевого строительства), оставшаяся часть, в том числе при 100 % оплате цены договора, оплачивается в размере и сроки, установленные графиком платежей, являющимся приложением к договору создания объекта долевого строительства.

Прием и регистрация заявлений на заключение договора создания объекта долевого строительства осуществляются не ранее чем через 5 календарных дней после опубликования настоящей декларации в порядке очередности обращения по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копице, ул. Лопатина, д. 5, офис, пом. № 1, ООО «СИ-Трейдинг». Если желающий принять участие в долевом строительстве в течение 5 календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и заблаговременно письменно не сообщил об уважительных причинах своей неявки (с представлением соответствующих документов), его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу. В таком случае застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное жилое помещение с другим претендентом.

Ознакомиться с информацией об объекте долевого строительства и о ходе работ по строительству можно в отделе по работе с клиентами ООО «СИ-Трейдинг», расположенном по адресу: Минский район, д. Копице, ул. Лопатина, д. 5, офис, пом. № 1, телефон/факс +375 (17) 392 20 45(46), +375 (29) 333 55 66 или на сайте www.sit.by.

ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПОЛНЕНИЯ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

по объекту «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло»,

опубликованную в газете «Звезда» от 23.12.2020 № 250 (29364)

с дополнением и изменением от 01.07.2021 № 123 (29492), от 04.08.2021 № 147 (29516), от 11.09.2021 № 175 (29544), от 02.10.2021 № 190 (29559); от 10.12.2021 № 239 (29608), от 26.02.2022 № 39 (29661), от 30.04.2022 № 14 (29706), от 20.10.2022 № 206 (29828), от 05.11.2022 № 218 (29840), от 28.12.2022 № 255 (29877), от 15.04.2023 № 72 (29952), от 06.05.2023 № 83 (8218), от 19.07.2023 № 137 (30017)

ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ «СИ-ТРЕЙДИНГ» информирует о привлечении денежных средств граждан, включая индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, для долевого строительства машино-мест в гараж-стоянке, расположенной в жилом доме по ул. Гастелло в городе Минске на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и ограничения прибыли застройщика)

Информация о застройщике:

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-Трейдинг», зарегистрировано решением Минского областного исполнительного комитета от 30 апреля 2003 г. № 318 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 690237128.

Место нахождения: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копице, ул. Лопатина, д. 5, офис, пом. № 1, телефон/факс +375 (17) 392-20-45(46), +375 (29) 333-55-66.

Режим работы: понедельник–пятница: с 09.00 до 17.00, выходные дни – суббота, воскресенье, обед: 13.00–14.00;

работа не производится в государственные праздники и праздничные дни.

Сведения об этапах строительства и о сроках его реализации: начало строительства – апрель 2019 года; окончание строительства – ноябрь 2023 года.

Предполагаемый срок приемки в эксплуатацию многоквартирного жилого дома: 15.11.2023 года.

Внести в проектную декларацию, опубликованную в газете «Звезда» от 23.12.2020 № 250 (29364), следующие изменения и дополнения:

Сведения о количестве объектов долевого строительства (машино-мест), предлагаемых для заключения договоров, ценах на эти объекты долевого строительства и условиях их возможного изменения застройщиком в одностороннем порядке в жилом доме для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и (или) ограничения прибыли застройщика) на дату опубликования проектной документации:

– 1 (одно) машино-место № 32 площадью по проекту 12,5 кв. метра, расположенное на 1 подземной уровне гараж-стоянки. Стоимость 1 (одного) машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 000 долларов США при оплате в установленном договором период в соответствии с графиком платежей.

На предприятии действует система регулирования цены машино-места, зависящая от общей площади, уровня расположения, а также системы скидок, зависящая от размера первоначального взноса и графика внесения платежей. Цена объекта

долевого строительства (цена договора), установленная в договоре в привязке к иностранной валюте, является неизменной до окончания строительства, за исключением случаев, изменения цены объекта долевого строительства по соглашению сторон.

Подлежащая оплате сумма определяется в белорусских рублях по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа, если иной курс или иная дата его определения не будет установлена соглашением сторон, путем подписания дополнительного соглашения к договору.

Оплата первоначального взноса осуществляется в течение 7 календарных дней со дня регистрации договора в местном исполнительном и распорядительном органе (если иной срок оплаты не будет установлен сторонами в договоре создания объекта долевого строительства), оставшаяся часть, в том числе при 100 % оплате цены договора, оплачивается в размере и сроки, установленные графиком платежей, являющимся приложением к договору создания объекта долевого строительства.

Прием и регистрация заявлений на заключение договора создания объекта долевого строительства осуществляются не ранее чем через 5 календарных дней после опубликования настоящей декларации в порядке очередности обращения по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копице, ул. Лопатина, д. 5, офис, пом. № 1, ООО «СИ-Трейдинг». Если желающий принять участие в долевом строительстве в течение 5 календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и заблаговременно письменно не сообщил об уважительных причинах своей неявки (с представлением соответствующих документов), его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу. В таком случае застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное машино-места с другим претендентом.

Ознакомиться с информацией об объекте долевого строительства и о ходе работ по строительству можно в отделе по работе с клиентами ООО «СИ-Трейдинг», расположенном по адресу: Минский район, д. Копице, ул. Лопатина, д. 5, офис, пом. № 1, телефон/факс +375 (17) 392 20 45(46), +375 (29) 333 55 66 или на сайте www.sit.by.

ОАО «АМКОДОР-СЕМАШ» – управляющая компания холдинга»

222720, Минская область, г. Дзержинск, ул. Фоминых, 19.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ ОБЩЕСТВА

Собрание состоится 2 ноября 2023 г. в 14.00

по адресу: Минская область, г. Дзержинск, ул. Фоминых, 19, актовый зал общества.

Орган, созывающий собрание акционеров, – Совет директоров ОАО «АМКОДОР-СЕМАШ» – управляющая компания холдинга».

Регистрация участников собрания производится в день и по месту проведения собрания с 13.00 до 13.45.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, осуществляется при предъявлении ими документов, подтверждающих их личность и полномочия. При регистрации акционеры предъявляют документ, удостоверяющий личность; представители акционеров предъявляют документ, удостоверяющий личность, и подтверждают свои полномочия надлежащим образом оформленной доверенностью (договором) (руководители юридических лиц – акционеров – документом, подтверждающим статус руководителя).

дающих их личность и полномочия. При регистрации акционеры предъявляют документ, удостоверяющий личность; представители акционеров предъявляют документ, удостоверяющий личность, и подтверждают свои полномочия надлежащим образом оформленной доверенностью (договором) (руководители юридических лиц – акционеров – документом, подтверждающим статус руководителя).

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Переизбрание председателя счетной комиссии.
2. Увеличение уставного фонда ОАО «АМКОДОР-СЕМАШ» – управляющая компания холдинга» путем увеличения номинальной стоимости акций общества за счет собственного капитала общества.
3. Внесение изменений и дополнений в устав ОАО «АМКОДОР-СЕМАШ» – управляющая компания холдинга» и утверждение его в новой редакции.

Лица, имеющие право на участие в собрании, имеют право ознакомиться с информацией (документами), подлежащая представлению при подготовке к проведению собрания, начиная с 27 октября 2023 года ежедневно (кроме субботы и воскресенья) в управлении правовой, кадровой и идеологической работы ОАО «АМКОДОР-СЕМАШ» – управляющая компания холдинга» (222720, Минская область, г. Дзержинск, ул. Фоминых, 19) с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания – по месту его проведения.

ул. Фоминых, 19) с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания – по месту его проведения.

Акционеры вправе не позднее 25 октября 2023 года предъявить ОАО «АМКОДОР-СЕМАШ» – управляющая компания холдинга» по месту его нахождения (222720, Минская область, г. Дзержинск, ул. Фоминых, 19) письменные предложения в повестку дня собрания.

Совет директоров ОАО «АМКОДОР-СЕМАШ» – управляющая компания холдинга».

Сообщаем, что по поручению заказчика торгов (ОАО «Банк БелБЭБ») публичные электронные торги (аукционы) по продаже машино-мест, расположенных по адресу: г. Минск, ул. Мясцовская, 38, извещение о проведении которых опубликовано в выпуске № 110 (29990) от 10.06.2023 (стр. 15), запланированные к проведению с 20.10.2023, отменяются. Подробности на сайте <https://ntintorgi.by> и по тел. +375296718395. УНП 100012411

Информация о застройщике:

Государственное предприятие объединение «Минстрой» (далее – ГПО «Минстрой») 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 13а; режим работы: пн–чт – 8.30 до 17.45, пт – 8.30 до 16.30, перерыв 13.00–14.00; тел.: 8 (017)327-52-36, 8 (017) 226-03-01, 8 (029) 195-18-21.

Зарегистрировано решением Мингорисполкома от 18 января 2007 г. № 140 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100071325.

Сведения о жилых домах, в строительстве которых, выполняя функции заказчика, принимал участие застройщик в течение 3 лет, предшествующих опубликованию настоящей проектной декларации, с указанием фактических сроков строительства:

- жилой дом № 12 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: ноябрь 2019 г. – январь 2021 г.;
- жилой дом № 14 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: февраль 2020 г. – июнь 2021 г.;
- жилой дом № 16 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: апрель 2020 г. – январь 2021 г.;
- жилой дом № 18 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: декабрь 2019 г. – январь 2021 г.;
- жилой дом № 24 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: февраль 2020 г. – июнь 2021 г.;
- жилой дом № 28 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: апрель 2020 г. – июнь 2021 г.;
- жилой дом № 30 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: март 2020 г. – январь 2021 г.;
- жилой дом № 32 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: апрель 2020 г. – июнь 2021 г.;
- жилой дом № 46 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: октябрь 2021 г. – октябрь 2022 г.;
- жилой дом № 38 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: октябрь 2021 г. – октябрь 2022 г.;
- жилой дом № 115 по ул. Прытыцкого, фактические сроки строительства: октябрь 2021 г. – сентябрь 2022 г.;
- жилой дом № 113 по ул. Прытыцкого, фактические сроки строительства: июль 2021 г. – май 2023 г.;
- жилой дом № 42 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: июль 2022 г. – июль 2023 г.;
- жилой дом № 44 по ул. Корзоки, фактические сроки строительства: июль 2022 г. – июль 2023 г.

Цель строительства – возведение продолжительности строительства объекта 16,0 месяцев. Планируемый срок завершения застройщиком

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

ПО ОБЪЕКТУ СТРОИТЕЛЬСТВА

«Квартал жилой застройки в районе ул. Выготского в г. Минске». Жилой дом № 15 по генплану

Сведения о месте нахождения объекта строительства

Земельный участок для строительства расположен в Центральном районе г. Минска, в районе улиц Выготского и Павлины Меделки. С западной стороны участок ограничен улицей Павлины Меделки, с северной, южной и восточной стороны – землями сельскохозяйственного назначения.

Строительство осуществляется на основании:

- решения Мингорисполкома от 12.10.2023 № 4268 «О разрешении строительства объекта»;
- проектно-сметной документации, разработанной на основании акта выбора места размещения земельного участка от 21.04.2021, утвержденного председателем Мингорисполкома 14.05.2021;
- заключение РУП «Главгосстройэкспертиза» от 04.09.2023 № 613-15/23 (пополнительное);
- свидетельства (удостоверение) № 500/2001-1155 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права пользования на него от 22.05.2023, площадью 7,7202 га;
- договор строительного подряда на строительство объекта от 16.10.2023 г. № 289с-10-23, заключенного с УП «Минкомстройрай»;
- извещения о получении уведомления о производстве строительно-монтажных работ и регистрации объекта строительства, выданного инспекцией Департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску на объекте строительства многоквартирного жилого дома, зарегистрированного 18.10.2023 № 2-209Ж-034/23.

Сведения об этапах строительства и сроках его реализации:

Срок начала строительства объекта – 1 ноября 2023 года.

Цель строительства – возведение продолжительности строительства объекта 16,0 месяцев.

Планируемый срок завершения застройщиком

строительства объекта и ввода в эксплуатацию в соответствии с проектной документацией – 28 февраля 2025 года.

Характеристика объекта строительства

Проектно предусмотрено строительство 3-секционного 19-этажного 225-квартирного жилого дома в конструкциях серии 24РС-1.19, с техническим подпольем, теплым чердаком, плоской кровлей и внутренними водосточками.

Квартиры предусмотрены полной планировкой, организованы жилые комнаты, прихожие, кухни, санузлы, ванные комнаты, летние помещения. В жилых комнатах и кухнях предусмотрено естественное освещение.

Наружные стены надземной части здания запроектированы из трехслойных железобетонных панелей, внутренние стены, перегородки – из железобетонных панелей.

Мусоропровод в жилом доме отсутствует.

На втором этаже здания предусмотрено помещение для хранения и зарядки индивидуальных колесок.

Окна, балконы, двери – профиль ПВХ с двухкамерными стеклопакетами.

Остекление лоджий – одинарное в рамках из ПВХ. Двери – металлические, деревянные.

Внутренняя отделка

Жилые комнаты, прихожие, кухни в квартирах: Потолок – улучшенная покраска водно-дисперсионной акриловой краской; стены – оклейка обоями, покраска акриловыми красками, облицовка глазурованной керамической плиткой; покрытие полов – ламинированные панели.

Санузлы, ванны: потолок, стены – окраска акриловой краской; покрытие полов – керамическая плитка.

Количество объектов долевого строительства, предлагаемых для заключения договоров:

Договоры создания объектов долевого строительства будут заключаться на 225 квартир в соответствии

с решением Мингорисполкома от 12.10.2023 № 4268 «О разрешении строительства объекта» для граждан, в первую очередь многодетных семей, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в администрациях районов г. Минска, по направлениям соответствующих администраций; нуждающихся в улучшении жилищных условий по месту работы по направлениям.

Цены на объекты долевого строительства

Стоимость строительства 1 квадратного метра общей площади объектов долевого строительства с выполнением внутренних отделочных работ в текущих ценах для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, составляет 2 240,62 рубля.

Сведения о составе общего имущества жилого дома, которое будет находиться в общей долевой собственности дольщиков после приемки в эксплуатацию жилого дома и передачи объектов долевого строительства дольщикам:

– в состав общего имущества жилого дома входят межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыша, чердак и другие места общественного пользования, несущие и ненесущие конструкции, механическое, электрическое, санитарно-техническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых помещений.

Условия ознакомления с объектами долевого строительства и ходом работ по ним: ознакомиться можно в офисе застройщика ГПО «Минстрой».

Заявления о заключении договоров будут приниматься (регистрироваться) через 7 календарных дней после опубликования декларации непосредственно от граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в администрациях районов г. Минска, по месту работы, при наличии соответствующего направления, справки о состоянии на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий (выданной не позднее 30 календарных дней на момент ее предоставления, со сверкой учетных данных), и паспорта гражданина, с которым будет заключаться договор. Договоры создания объектов долевого строительства будут заключаться через 7 календарных дней после опубликования декларации по адресу: г. Минск, ул. Маркса, 13а, каб. 105 с гражданами, подавшими заявления, либо с их представителями, являющимися на законных основаниях, оформленной в установленном законодательством порядке.

НАШЧАДКІ ШАЙКОВАГА ШЛЯХУ

Як ініцыятыва Паднябеснай стала сусветным трэндам

Адной з галоўных сусветных падзей стаў 3-і Форум высокага ўзроўню па міжнародным супрацоўніцтве ў рамках «Пояса і шляху». Ён прайшоў днямі ў Пекіне. Як паведаміла афіцыйны прадстаўнік МЗС КНР Хуа Чун'ін, тэма форуму — «Высакаснае супрацоўніцтва ў рамках «Пояса і шляху»: разам дзеля сумеснага развіцця і росквіту». Больш за 4 тысячы ўдзельнікаў прадстаўлялі на маштабным мерапрыемстве звыш 140 краін і 30 міжнародных арганізацый. Сярод іх — дзяржаўныя лідары, кіраўнікі міжнародных арганізацый, афіцыйныя асобы міністэрскага ўзроўню і прадстаўнікі дзелавых колаў. Маштаб падзеі падкрэсліва адметную дату — сёлета адзначаецца 10-годдзе абвешчання старшынёй КНР глабальнай ініцыятывы «Адзін пояс, адзін шлях». За гэты час яна насамрэч стала важкім сусветным трэндам. Чаму так адбылося?

150 КРАІН І ТЫСЯЧЫ ПРАЕКТАЎ

7 верасня 2013 года старшыня КНР Сі Цзіньпін падчас візіту ў Казахстан выступіў з ініцыятывай сумесна сфарміраваць «Эканамічны пояс Шайковага шляху», які будзе ўключаць пяць канкрэтных кірункаў: умацаванне палітычнай каардынацыі, будаўніцтва адзінай дарожнай сеткі, развіццё гандлёвых адносін, валютных пачаткаў, сувязяў з грамадскасцю і сярброўскіх кантактаў. Гэта зыходны пункт у развіцці найбуйнейшага сучаснага глабальнага праекта «Адзін пояс, адзін шлях» («Пояс і шлях»). За дзесяць гадоў унікальная ініцыятыва аб'яднала больш за 150 краін свету. У яе рамках рэалізаваны тысячы знакавых праектаў, якія дазволілі прыкметна палепшыць дабрабыт людзей, звязаўшы кантыненты гандлёвымі маршрутамі і мастамі дружбы. На тэрыторыі мегапраекта сканцэнтраваны багатыя запасы рэсурсаў, працягвае 63 працэнты насельніцтва планеты, а меркаваны эканамічны маштаб — звыш 20 трыльёнаў долараў. Адметна, што Беларусь адной з першых далучылася да глабальнай ініцыятывы Паднябеснай. Наша краіна — важны партнёр Кітая ў будаўніцтве «Пояса і шляху». Гэта, дарчы, неаднойчы падкрэсліваў старшыня КНР Сі Цзіньпін.

Ініцыятыва мае шэраг асаблівасцяў. «Па-першае, адкрытасць. Міжнароднае супрацоўніцтва ў рамках ініцыятывы «Адзін пояс, адзін шлях» заснавана на маршруце старажытнага Шайковага шляху, але не абмяжоўваецца яго рамкамі. У ініцыятыве могуць удзельнічаць усе краіны свету, а таксама міжнародныя і рэгіянальныя арганізацыі, каб вынікі сумеснага будаўніцтва маглі прынесці карысць больш шырокай частцы свету, — адзначыў у эксклюзіўным інтэрв'ю для «Звязды» Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Кітайскай Народнай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь Ся Сяюн. — Па-другое, інклюзіўнасць. Міжнароднае супрацоўніцтва па ініцыятыве «Адзін пояс, адзін шлях» выступае за гармонію і талерантнасць паміж цывілізацыямі, паважжае шляхі і мадэлі развіцця, абраныя рознымі краінамі, накіраванае на заахвочванне дыялогу паміж рознымі цывілізацыямі, а таксама імкнецца да ўсеабадымнасці і мірнага суіснавання.

Па-трэцяе, рыначная арыентацыя. Міжнароднае супрацоўніцтва ў рамках ініцыятывы «Адзін пояс, адзін шлях» развіваецца па законах рынку і агульнапрынятых міжнародных правілаў, цалкам раскрывае вырашальную ролю рынку ў размеркаванні рэсурсаў

і месца розных прадпрыемстваў, а таксама заахвочвае ўрады адыгрываць сваю ролю. Па-чацвёртае, узаемная выгода. Міжнароднае супрацоўніцтва па ініцыятыве «Адзін пояс, адзін шлях» прытрымліваецца прынцыпу ўзаемнага выйгрышу, улічвае інтарэсы і заклапочанасці ўсіх бакоў, імкнецца да пункта пераходнага інтарэсаў і найбольшага агульнага выніку супрацоўніцтва, каб у поўнай меры рэалізаваць перавагі і патэнцыял усіх бакоў».

Варта дакладна разумець, што «Адзін пояс, адзін шлях» — сістэмная з'ява, а не кан'юнктурная, адначасна ў эксклюзіўным інтэрв'ю «Звяздзе» вядомы беларускі палітолаг, усходазнавец Юрый Шаўцоў. «Гэты ўнікальны праект цяпер аб'ектыўна ўзмацняецца. У тым ліку — праз узаемадзеянне на міжнародных пляцоўках новага тыпу: ШАС, БРІКС. Да работы ў якіх, дарчы, Беларусь актыўна падключылася, — заўважыў эксперт. — Наша краіна фактычна стала членам Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва, падала заяўку на ўступленне ў БРІКС. Уплыў і роля Кітая будуць павялічвацца і надалей. Створаны ўсе пераумовы да таго, што Беларусь будзе пашыраць сваю прысутнасць на рынку сёння другой эканамічнай сілы планеты, а з 2025-га, як чакаецца, першай. Адпаведна будзе паглыбляцца двубаковае супрацоўніцтва».

НЕ ДЗІДЫ, А КАРАВАНЫ

Старшыня КНР Сі Цзіньпін адзначыў, што Кітай гатовы разам з усімі зацікаўленымі бакамі садзейнічаць пераходу сумеснага будаўніцтва «Пояса і шляху» на новы этап высакаснага развіцця і прыкладаць нястомныя намаганні для ажыццяўлення мадэрнізацыі ва ўсіх краінах свету. Аб гэтым ён заявіў у сваёй праграмы правамо на цырымоніі адкрыцця 3-га Форуму высокага ўзроўню па міжнародным супрацоўніцтве ў рамках «Пояса і шляху», паведаміла «Жэньмінь жыбаа» алайн».

Старшыня КНР заявіў, што толькі пры наяўнасці супрацоўніцтва і ўзаемнага выйгрышу можна дасягнуць поспеху і рабіць добрае і важныя справы. Паводле яго слоў, калі ў краін ёсць імкненне да супрацоўніцтва і скаардынавання намаганні, натуральныя перашкоды могуць быць пераадолены і ператвораны ў транспартныя магістралі, краіны, якія не маюць выходу да мора, — стаць узаемазлучанымі, а слабаразвітыя тэрыторыі — ператварыцца ў квітнечыя землі.

«Краіны, у якіх эканоміка развіваецца хутчэй, павінны працягнуць руку дапамогі партнёрам,

якія пакуль яшчэ плятуцца ззаду. Мы ўсе павінны ставіцца адзін да аднаго як да сяброў і партнёраў, паважжаць і падтрымліваць адзін аднаго і дапамагаць адзін аднаму ў дасягненні поспеху», — сказаў Сі Цзіньпін. Па яго словах, як той казаў, «рука, якая даруе ружы, захоўвае іх водар», іншымі словамі, дапамагаючы ў дасягненні поспеху іншым — аказваеш паслугу і сабе.

Дух Шайковага шляху, які спалучае ў сабе мір і супрацоўніцтва, адкрывае і інклюзіўнасць, узаемае навучанне і агульную выгаду, з'яўляецца найважнейшай крыніцай сілы для сумеснага будаўніцтва «Пояса і шляху», перакананы кітайскі лідар. «Я ж казаў, што старажытны Шайковы шлях змог увекавечыць сабе ў гісторыі не дзякуючы баявым конам, доўгім дзідам, ваенным караблям і магутным гарматам, а дзякуючы караванам вярблоўдў і парусным судам, набітым таварамі, а таксама добразычлівасці і дружбе», — падкрэсліў ён.

Паводле меркавання старшыні КНР, супрацоўніцтва ў рамках «Пояса і шляху» заснавана на веры ў тое, што, чым больш людзей будзе падкладаць галле ў вогнішча, тым ярчэйшым будзе яго полымя, і што дзякуючы ўзаемнай падтрымцы і дапамозе можна пайсці далей. Сі Цзіньпін таксама адзначыў, што такое супрацоўніцтва накіравана на забеспячэнне добрага жыцця не толькі сабе, але і жыцхам іншых краін. Гэта спрыяе ўзаемазвязанасці, узаемнай выгадзе, агульнаму развіццю, супрацоўніцтву і ўзаемнаму выйгрышу. «Ідэалагічнае супрацьстаянне, геапалітычнае суперніцтва і блокавае палітыка — не наш выбар. Тое, супраць чаго мы выступаем, — гэта аднабаковыя санкцыі, эканамічны прымус, разрыв сувязяў і абрыў гандлёвых ланцужкоў», — рэзюмаваў ён.

Старшыня КНР прапанаваў удасканаліць механізмы міжнароднага супрацоўніцтва ў рамках «Пояса і шляху». Паводле яго слоў, Кітай будзе працаваць з краінамі — удзельнікамі ініцыятывы над умацаваннем фарміравання платформ шматбаковага супрацоўніцтва, якія ахопліваюць энергетыку, падаткаабкладанне, фінансы, зялёнае развіццё, памяншэнне шкоды ад стыхійных бедстваў, барацьбу з карупцыяй, аналітычныя цэнтры, СМІ, культуру і іншыя вобласці.

Цяперашні форум «Адзін пояс, адзін шлях» паслаў свету сігнал,

што нам трэба супрацоўнічаць, а не канфлітаваць, заявіў на прэсканферэнцыі міністр замежных спраў КНР Ван І. «Форум адсюль, з Пекіна, паслаў свету сігнал аб тым, што мы павінны аб'ядноўвацца, а не расколавацца, супрацоўнічаць, а не канфлітаваць, нам трэба быць адкрытымі, а не замыкацца, патрэбен агульны выйгрыш, а не гульня з нулявой сумай», — сказаў Ван І. Ён таксама адзначыў, што ва ўмовах зменлівай сітуацыі ў свеце «Адзін пояс, адзін шлях» заўсёды будзе прыносіць свету стабільнасць і пазітыўную энергію.

Аktуальнасць ініцыятывы «Адзін пояс, адзін шлях» бяспрэчная, заявіў у сваім выступленні на форуме ў Пекіне генеральны сакратар ААН Антоніу Гутэрыш. «Разам, дзякуючы ўкладу ініцыятывы, мы можам ператварыць надзвычайную інфраструктурную сітуацыю ў інфраструктурныя магчымасці, паскорыць рэалізацыю Мэт устойлівага развіцця і даць надзею і прагрэс

даміў тэлеканал «Беларусь 1», з партфелем ідэі ў Пекін прыляцела дэлегацыя Камітэта дзяржкантролю з Мінска. «Як неаднаразова казаў кіраўнік дзяржавы, для таго каб надаць магутны імпульс эканоміцы, неабходна прыбраць бар'еры. Адзін з такіх бар'ераў — карупцыя. Гэта праблема, вядома, актуальная для ўсёй сусветнай супольнасці, — адзначыў старшыня Камітэта дзяржкантролю Беларусі Васіль Герасімаў. — Мы расказалі пра свае ініцыятывы ў гэтым кірунку, аб сваім вопыце. Больш за тое, адбылося некалькі дзюбакowych сустрэч, у прыватнасці з кіраўніцтвам Дзяржаўнага камітэта кантролю Кітая ў Дзяржаўнага кантрольна-рэвізійнага ўпраўлення Кітая. На іх мы абмеркавалі ўзаемадзеянне Кітая і Рэспублікі Беларусь, а таксама вызначылі па далейшым удасканаленні нашых сумесных дзеянняў для таго, каб мы забяспечвалі якаснае выкананне тых даручэнняў, якія нам даюць кіраўнікі дзяржавы».

У форуме ў Пекіне ўзялі ўдзел кіраўнікі і прадстаўнікі саюзаў СМІ з больш чым 40 краін свету, паведаміла агенцтва «Мінск-Навіны». Беларускі саюз журналістаў прадстаўляў кіраўнік БСЖ Андрэй Крывашэў. Ён прапанаваў тры ініцыятывы, у іх ліку — пашырэнне навуковага падыходу да развіцця глабальнай медыяпрасторы: «Мы маглі б выкарыстоўваць так званую медыясацыялогію, аптыяны грамадскай думкі, у тым ліку штучны інтэлект, каб зразумець, якія праекты найбольш запатрабаваныя ў грамадстве той ці іншай краіны, а якія маюць патрэбу ў дадатковым растлумачэнні, і дзе нам, журналістам, трэба прыкласці больш намаганняў для таго, каб яны былі прынятыя нашымі грамадствамі. Гэта, на мой погляд, надасць дадатковую дынаміку нашай рабоце». На фінальнай дыскусіі форуму былі вызначаны ідэі аб стварэнні клуба медыянаацтўных экспертаў BRI, развіцці медыясацыялогіі ў рамках платформ, аб супрацоўніцтве ў галіне штучнага інтэлекту ў прэсе, адкрыцці міжнародных дамоў журналістаў BRI, падрыхтоўцы маладых экспертаў, пашырэнні медыяшколы для маладых журналістаў з краін BRI і аб стварэнні сумесных антыфэйк-праектаў».

Дарчы, «Звязда» стала адной з першых беларускіх СМІ, якія ўвайшлі ў склад інфармацыйнай сеткі «Адзін пояс, адзін шлях» (The Belt and Road News Network — BRNN), якая была створана ў 2019-м. Цяпер гэтая ўнікальная медыяплатформа аб'ядноўвае больш за 1,5 мільёна прафесійных журналістаў з больш чым 100 краін свету. І яшчэ. Што датычыцца менавіта ўзаемадзеяння СМІ, то паміж «Жэньмінь жыбаа» і «Звяздой» развіваецца плённае супрацоўніцтва, што замацавана ў адпаведным Мемарандуме, падпісаным рэдакцыямі ў 2015-м. Мы рэалізоўваем сумесны праект, які прадстаўлены на нашых інтэрнэт-парталах (на сайце «Звязды» ён называецца «Весткі з Кітая»), а таксама на старонках выдання. Так што для нас «Пояс і шлях» — гэта насамрэч кіраўніцтва для канкрэтных дзеянняў.

Мікалай ЛІТВИНАЎ.

ДЗЯЎЧЫНКА І САМАЛЁТЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Інфармацыя цалкам унікальная, ніяка, як той казаў, «Гугла». У тэксце — спасылкі на рэальных суразмоўнікаў і, як пачвардзэнне, здымкі з імі. Вядома, дзесяцігадовая дзяўчынка наўрад ці змагла б у адзіночку атрымаць такую інфармацыю і прызнаецца: бацькі паспрыялі. Але яны толькі арганізавалі гэтыя сустрэчы, каб дачка атрымала магчымасць пачуць адказы з першых вуснаў. Тата выконваў яшчэ і ролю аператара, вёў фота- і відэаздымкі.

— Гэта не першае наша даследаванне, вопыт ужо быў, — усміхаецца Аляксандр Талкачоў. — Яшчэ з дзіцячага садка мы штогод нешта даследуем, выпрабуем на сабе і здымаем па тэме невялічкія фільмы. Так матэрыял лепей засвойваецца і ў памяці застаюцца нашы сумесныя пошукі і адкрыцці. Па сабе ведаю, што самае карыснае — гэта разам праведзеныя хвіліны.

Аляксандр з настальгіяй успамінае сваё дзяцінства, якое прайшло ў Касцюковічах. Запомнілася, як разам з бацькамі і сям'ёй хроснага хадзілі на прыроду і адпачывалі. Вяселі быў час. Цяпер ён сам бацька і ведае, што трэба, каб зрабіць дзіця шчаслівым.

Аляксандр з усмешкай успамінае, як яшчэ ў дзіцячым садку са сваёй жонкай Таццянай дапамагалі даследаваць дачцэ тэму пра паходжанне лялек.

— Мы нават на магілёўскую фабрыку ездзілі, дзе лялек робяць, — расказвае ён. — Жонка дамовілася, каб нам дазволілі, і мы ўсе разам туды памчаліся. Нам усё паказалі і пра ўсё расказалі. І нават дазволілі паўдзельнічаць у творчым працэсе — уставіць ляльчыцы вока, яна, дарчы, потым пайшла ў продаж.

вывучалі гісторыю магілёўскай авіяцыі. Даведаліся, што адразу ж пасля вайны на паўднёвай ускраіне абласнога цэнтра, паблізу ад вёскі Лупалава, якая цяпер з'яўляецца часткай горада, быў размешчаны аэрадром, «офісам» для якога служыла звычайная цыстэрна. У ёй была выразана адтуліна для дзвярэй, а замест мэблі доўгі час выкарыстоўваліся драўляныя скрыні.

— З дачкой мы абышлі ўсю тэрыторыю 4-й гімназіі, дзе яна вучыцца, і звярнулі

— Я, напэўна, уражаны не менш, чым дачка, — прызнаецца Аляксандр. — Столькі ўсяго цікавага адразу убачылі. Нам расказалі, якія самалёты выкарыстоўваюцца ў клубе для падрыхтоўкі парашутыстаў, лётчыкаў-спартсменаў, паказалі, якія крылатыя машыны выконваюць акрабатычныя нумары падчас гарадскіх і абласных свят. Нават дазволілі пасядзець за штурвалам Ан-2 і адчуць сябе пілотамі.

На базе аэраклуба функцыянуе спартыўная секцыя авіямадэльнага спорту, пры

пакінуць самалёт?» Герой сціпла адказаў: «У такіх хвіліны спрацоўвае прафесіяналізм, што дае цвяроза ацаніць магчымасці машыны. Да таго ж была рызыка, што пакінуты нам самалёт упадзе на жылыя дамы, загінуць ні ў чым не вінаватыя людзі».

ДАСЛЕДАВАННЕ ПЕРАЎТВАРЫЛАСЯ Ў КІНО

Ідэя зрабіць па выніках даследавання кіно належыць таце, адзначыла Віялета ў сваёй рабоце. Аляксандр прызнаецца, што работа над тэмай аказалася настолькі захапляльнай, а фота- і відэаматэрыялу назбіралася так шмат, што ён сапраўды прапанаваў зманціраваць фільм. Атрымалася 11-хвілінная стужка з рознымі спеэфектамі, музычнымі застаўкамі, рэтрафотаздымкамі. У ім Віялета бярэ інтэрв'ю ў дырэктара гімназіі, начальніка аэрапорта, кіраўніка аэраклуба... Прычым размаўляе на роднай мове. Дарчы, яе даследчая работа напісана таксама па-беларуску.

— Калі я паказала гэты фільм аднакласнікам, яны былі ў захапленні, — расказвае Віялета. — І мы вырашылі падзяліцца ім у сацсетках, каб людзі ведалі, які ў нас цудоўныя лётчыкі. Тата сказаў, што гэта тэма вельмі актуальная ў Год міру і стваральнай працы.

Аляксандр дадае, што фільм пра авіяцыю ў іх дамашняя відэатэца — адзін з самых цікавых. Ёсць таксама відэазалісы пра фабрыку лялек, мясцовых шапавалаў. Аляксандр расказаў дачцэ, што яго дзядуля таксама валіў валенкі. Жыў ён у вёсцы Дзяржэра Касцюковіцкага раёна. Пасля сабе пакінуў шмат спецыяльнага інструменту.

— У кожнага ў родзе былі цікавыя прадкі, пра якіх трэба расказаць дзецям, — лічыць Аляксандр. — Гэта нагода для гонару і вывучэння нашай гісторыі. Трэба больш знаходзіцца з дзецьмі, каб яны не сядзелі ўвесь час у сваіх гаджэтах. А яшчэ ў іх павінны быць абавязкі. Напрыклад, у нас дома тры кошкі, чарапахі і сабака Дарыда. Яе так Віялета назвала. Да ўрокаў яна паспявае яе пакарміць і пагуляць з ёй на вуліцы. Апошнім часам мы шмат падарожнічаем па Беларусі, знаёмімся са славуэтацамі. Ходзім разам на плаванне, любім гагатаць. Дачка падглядзела ў інтэрнеце рэцэпт панкей-аладак і навучыла нас іх пачы. Вельмі смачная страва.

Аляксандр лічыць, што Дзень бацькі — вельмі патрэбнае і важнае свята.

— Раней мужчын віншавалі 23 лютага, але было несправядліва, што Дзень маці ёсць, а вось Дня бацькі няма, — кажа ён. — Але ж роля бацькі ў сям'і не меншая, чым маці. Было нават крыўдна. Аднак цяпер усё стала на свае месцы. У нас ёсць законнае свята, і гэта вельмі цудоўна. Добрая нагода для таго, каб пабыць разам з сям'ёй і адзначыць гэтую прыгожую дату.

Нелі ЗІГУЛЯ.

Фота з архіва Аляксандра ТАЛКАЧОВА.

ДЫСПЕТЧАРСКІ ТЭРМІНАЛ НА ШКОЛЬНЫМ ДВАРЫ

Існуе меркаванне, што мужчынам больш падабаецца выходзіць сыноў: ёсць каму перадаць свае веды, ды і інтарэсы агульныя: любоў да тэхнікі, футбола, рыбалкі, нарэшце. Аляксандр толькі паціскае плячымі. Дзяўчынкам гэта таксама ўсё цікава.

— Вядома, што хлопчыку гэтыя веды больш патрэбныя, — разважае ён. — Сам помню, як ключы падаваў тату, калі ён аўтамабіль рамантаваў. Але, калі б я сваёй Віялеце прапанаваў дапамагчы мне ў такой справе, яна, мне здаецца, таксама б справілася. Калі мы выязджаем на рыбалку, паказваю, як вудачку трымаць. Яна стараецца і вельмі радуецца, калі рыба клюе.

Тыя ж самалёты — таксама не зусім дзевочая справа, але Віялета цалкам прасякнулася цікавасцю да іх. Спачатку хадзілі ў абласную бібліятэку імя У. Леніна, па газетак

ўвагу на старую пабудову, — расказвае Аляксандр. — Высветлілася, што гэта адзінае, што засталася ад былога аэрапорта. Так званы дыспетчарскі тэрмінал. Сёння аэрапорт знаходзіцца за 17 кіламетраў ад горада. Мы з'ездзілі туды і распыталі начальніка Аляксея Мазурэнка пра мінулае і сучаснае гэтага авіяпрадпрыемства. А яшчэ нам пашчасціла пазнаёміцца з лётчыкам Ігарам Смотрыкавым, які прыйшоў працаваць у магілёўскую авіяцыю ў 1954 годзе.

ГЕРОІ НАШАГА ЧАСУ

Не менш цікавай была экскурсія ў Магілёўскі аэраклуб імя А. Кулагіна. Лётны міні-гародок знаходзіцца якраз за горадам. Даследчыцу з бацькамі прыняў асабіста начальнік аэраклуба Іван Касім. Ён жа паказаў гасцям базу, пазнаёміў з музеем авіятэхнікі пад адкрытым небам. На адной пляцоўцы тут стуюць пасажырык Ту-134, бамбардзіроўшчык Су-24, знішчальнік Су-27, самалёты Ан-2 і пілатажны Як-52.

якой дзеці знаёмяцца з гісторыяй авіяцыі і займаюцца авіямадэліраваннем. Сямейства потым дома паспрабавала рэалізаваць свае веды. Аляксандр зрабіў драўляныя мадэлі, а Віялета — папярковыя.

Дзяўчыны і яе бацькам пашчасціла сустрэцца ў аэраклубе з героем нашага часу Дзянісам Шкарэндкам, уладальнікам высокай узнагароды — ордэна «За асабістому мужнасць». Летась, калі лётчык разам з курсантам выконваў трэнервачы палёт, на дзесяты хвіліне загнуў матор. Экіпаж меў права пакінуць самалёт, але Дзяніс узяў кіраванне на сябе і не даў машыне сысці ў штопар. Цудам яны дацягнулі да аэрадрома. Падчас службовага даследавання высветлілася, што ўнутры матора адбыліся разбурэнні, пасля якіх яго ўжо нельга было завесці. Лётчык усё правільна разлічыў, і гэта выратавала і машыну, і яго з напарнікам.

Дзяўчынка так уразілася расповедам, што не магла не спытацца: «Вы ж рызыкавалі сваім жыццём, што вам перашкаджала

САКРЭТЫ ДАЎГАЛЕЦЦЯ: ГЕНЕТЫКА, МЕДЫЦЫНА ЦІ ЛАД ЖЫЦЦЯ?

Мы ўсе з вамі з'яўляемся носьбітамі ўнікальнай генетычнай інфармацыі. ДНК чалавека можа расказаць пра многае: напрыклад, пра яго схільнасць да развіцця тых ці іншых захворванняў, індывідуальную адчувальнасць да лекавых прэпаратаў, перспектывы спартыўных перамог, наяўнасць неспрыяльных для заняткаў спортам генаў і пра яго псіхаэмацыянальны асаблівасці. Ёсць нават ген, які ўплывае на імпульсіўныя падыходы да халадзільніка...

НЕ ПРЫСУД, А КІРАЎНІЦВА ДЗЕЯННЯ

ДНК-тэсціраванне дазваляе ўстанавіць генетычныя фактары рызыкі развіцця сардэчна-сасудзістых захворванняў, атэрасклерозу, астэапарозу, дыябету, вянозных трамбозаў, рэўматоіднага артрыту, аўтаімунных захворванняў і гэтак далей. Асабліва актуальная такая інфармацыя для людзей, сваякі якіх мелі ў анамнезе гэтыя захворванні.

У Рэспубліканскім цэнтры геномных біятэхналогій зрабіць генетычны пашпарт можа абсалютна любы чалавек.

Генетычны пашпарт — адзін з брэндаў нашага інстытута. Ён з'яўляецца абавязковым этапам персаналізаванай медыцыны, заснаванай на індывідуальных асаблівасцях чалавека, — падкрэслівае намеснік дырэктара па навуковай рабоце Інстытута генетыкі і цыталогіі НАН Беларусі, кандыдат біялагічных навук Павел МАРОЗІК. — Афармленне такога дакумента можна разглядаць як кіраўніцтва да дзеяння. Атрыманыя веды дазваляюць ажыццявіць раннюю дыягностыку паталогій, карэктна вызначыць прагноз развіцця небяспечных ускладненняў і правільна выбраць метады прафілактыкі і лячэння. У выпадку неспрыяльнай спадчыннасці чалавек зможа скарэжкіраваць свой лад жыцця, харчаванне, каб хвароба ў будучыні не праявілася. Мы сёння можам вызначыць рызыку ўзнікнення 19 сацыяльна значных захворванняў.

Калі раней вучоныя стараліся максімальна распаўсюдзіць у медыцынскім асяроддзі інфармацыю пра важнасць і магчымасці генетычнага тэсціравання, то сёння ўжо самі ўрачы звяртаюцца да нас у цяжкіх клінічных выпадках для генетычнага даследавання, каб устанавіць прычыну захворвання і зрабіць прагноз па яго працяканні. Акрамя гэтага, дзякуючы поўнагеномнаму секвеніраванню мы можам выяўляць найбольш распаўсюджаныя мутацыі ў беларускай папуляцыі і ў далейшым з дапамогай сучасных метадаў апрацоўкі інфармацыі вызначаць генетычны профіль насельніцтва. Гэта дазваляе сфарміраваць групы павышанай рызыкі па розных паталогіях і прагназаваць іх далейшае развіццё.

УНІКАЛЬНАЯ КАЛЕКЦЫЯ ДНК

Улічваючы тэндэнцыі развіцця генетыкі, многіх цікавіць пытанне падаўжэння жыцця чалавека. Эксперты Сусветнай арганізацыі аховы здароўя лічаць, што працягласць жыцця залежыць ад генетыкі чалавека, ладу жыцця і навакольнага асяроддзя, а таксама сацыяльнай сферы, куды ўваходзіць і ахова здароўя. Уклад сацыяльнай сферы і ўзроўню аховы здароўя мінімальны — усяго ад 5 да 10 працэнтаў, а астатнія тры групы дзеляцца прыкладна пароўну. Гэта азначае, што генетыка вызначае даўгалецтва чалавека прыкладна на 25—30 працэнтаў.

— Аднак наш лад жыцця, харчаванне і фізічная актыўнасць напрамую прадвызначаюць генетычнымі асаблівасцямі, — тлумачыць вядучы навуковы супрацоўнік лабараторыі экалагічнай генетыкі і біятэхналогій Інстытута генетыкі і цыталогіі НАН Беларусі, кандыдат біялагічных навук Алена МІХАЛЕНКА. — З 2018 года мы распачалі комплексныя даследаванні па праблеме даўгалецтва. Яны праводзяцца

вучонымі сумесна з БелМАПА і Мінскім абласным клінічным шпіталем інвалідаў Влэйкай Айчынай вайны імя П. М. Машэрава. Навукоўцамі-генетыкамі сабрана ўнікальная калекцыя ДНК. У ёй захоўваюцца ўзоры біяматэрыялу 190 доўгажыхароў (гэта людзі старэйшыя за 90 гадоў) і каля 500 чалавек ва ўзросце ад 60 да 89 гадоў. Сабраная калекцыя дазваляе навукоўцам-генетыкам даследаваць сакрэты даўгалецтва нават пасля таго, як гэтыя людзі сыдуць з жыцця.

Па словах Алены Міхаленкі, першы кірунак даследаванняў звязаны з вывучэннем асаблівасцяў энергетычнага стану чалавека. Для гэтага адбіраліся пэўныя гены, якія ўплываюць на вугляводны і тлушчавы абмен, дапамагаюць арганізму пераадолеваць аксіляльны стрэс і неспрыяльныя ўздзеянні навакольнага асяроддзя.

Другі кірунак — гэта вивучэнне групы генаў, якія кантралююць актыўнасць шэрагу бялкоў і ферментаў. Дзякуючы ім навукоўцы выявілі пэўныя гены, нармальнае функцыянаванне якіх забяспечвае якасную работу цэлага шэрагу сістэм арганізма.

— Мы ўстанавілі, што ўзровень біяхімічных паказчыкаў крыві вызначаецца пэўнымі генамі і іх асаблівасцямі, — кажа Алена Міхаленка. — Высветлілася, што нават у тых пацыентаў, якія вядуць здаровы лад жыцця, сустракаюцца асаблівасці геному, якія правакуюць павышаны ўзроўні ха-

ПРАВІЛЫ ДАЎГАЛЕЦЦЯ

Харчаванне павінна быць збалансаваным, без залішку солі і з дастатковай колькасцю бялку. Пажылым людзям лепш аддаваць перавагу беламу мясу. Важна ўжыванне тлушчаў і вугляводаў. Асноўны ўпор трэба рабіць менавіта на павольныя вугляводы — гэта кашы. Сілкаванне павінна быць частым — 4–5 раз на дзень.

Вельмі важна прытрымлівацца пітнага рэжыму. Вада — той жыватворны кампанент, які падтрымлівае наша даўгалецце.

Для прафілактыкі кангнітыўнага дэфіцыту рэкамендуецца нагрэваць мозг і ўвесць час яго трэніраваць. Добра падыдзе разгавяданне крываваанак, карысна вучыць на памяць вершы, яшчэ лепей — вучыць замежную мову або асавоі музычны інструмент. Горшае, што можа зрабіць чалавек, — перастаць вучыцца і ўтаропіцца ў тэлевізар, каб пасіўна паглынаць інфармацыю.

гаенне ран, прафілактыку хвароб, кангнітыўныя функцыі і нават эмоцыі ў чалавека. Без яго мы былі б няздольныя засвойваць вітаміны і пажыўныя рэчывы, зусім інакш паводзілі б сябе і непрадказальна рэагавалі б на інфекцыі. Усе запаленчыя працэсы ў кішэчніку звязаны з парушэннямі мікрабіёму. Мікрабіём у людзей старэйшага ўзросту адрозніваецца ад мікрабіёму ў маладых. Даказана, што мікрабіём уплывае на працягласць жыцця.

Навукоўцамі Інстытута генетыкі і цыталогіі НАН Беларусі былі атрыманы вынікі, якія ўзгадняюцца цяпер з данымі расійскіх вучоных.

— У людзей, старэйшых за 80 гадоў, было выяўлена павышанае ўтрыманне бактэрыі Akkermansia. Расійскія навукоўцы

НЕ СПАДЗЯВАЦА НА ГЕНЕТЫЧНЫ КОД

Па словах галоўнага няштатнага спецыяліста па геранталогіі Міністэрства аховы здароўя Людмілы ЖЫЛЕВІЧ, людзі сёння жывуць даўжэй. За апошнія 100 гадоў сярэдні ўзрост павялічыўся амаль на 20 гадоў. Жанчыны жывуць у сярэднім 78,4 года, мужчыны — на 10 гадоў менш.

У Беларусі доўгажыхароў (а доўгажыхарамі лічацца людзі ад 90 гадоў і старэйшыя) — каля 400 чалавек.

— Генетычная спадчыннасць не заўсёды з'яўляецца залогам даўгалецтва, — канстатуе Людміла Жылевіч. — Выдатна, калі чалавек кажа: «У мяне ў родзе ўсе былі доўгажыхарамі» і настройвае свой мозг і жыццёвыя сістэмы на актыўнае даўгалецце. Але здараецца, што людзі, у каго сярод сваякоў былі доўгажыхары, нярэдка самі маюць кароткі перыяд жыцця. Напэўна, надзея толькі на генетычны код расслабляе, і чалавек не займаецца ўласным здароўем. А здароўе — тая сістэма, якая патрабуе пастаяннага кантролю, назірання і карэкцыі ў выпадку змянення параметраў.

Траекторыя старэння залежыць не толькі ад генетыкі. Навакольнае асяроддзе, наша харчаванне, мікрабіём, лад жыцця, клопат аб здароўі, своечасовы зварот па медыцынскую дапамогу — усё гэта таксама абавязковыя складальнікі даўгалецтва. Даказана, што лад жыцця можа павялічыць яго працягласць на 10—20 гадоў.

«Між іншым, чалавеку важна ведаць, якія генетычныя праблемы ёсць у яго родзе. Гэта дазваляе зразумець, на якія рызыкі трэба звярнуць увагу. Пры наяўнасці праблемы, звязанай, напрыклад, з анкалагічным захворваннем — ракам кішэчніка, страўніка, малочнай залозы, — выпрацоўваецца рэакцыя паводін. Чалавек ходзіць да доктара, назіраецца. Гэта прыклад таго, наколькі важны генетычны пашпарт, каб ведаць свае ўразлівыя месцы і ўздзейнічаць на іх», — падкрэслівае Людміла Жылевіч.

Спецыяліст папярэджвае, што перамена месца жыхарства, асабліва кліматычнага пояса, для людзей, старэйшых за 75 гадоў, — сапраўдная катастрофа і влэйкі стрэс, які можа выклікаць абвастранне захворванняў і пагаршэнне стану здароўя чалавека.

На планеце ёсць зоны, дзе шмат доўгажыхароў. У іх розны клімат, розныя харчовыя звычкі і насельніцтва, розная сіхалогія, менталітэт. Востраў Сардзіня — адзін з пяці рэгіёнаў свету з найбольшай колькасцю доўгажыхароў. Цікава, што людзі з вялікай працягласцю жыцця жывуць там пераважна ў сельскай мясцовасці, а гэта цэлая фізічная праца і пэўная дыета з вялікім спажываннем малака і малочных прадуктаў... Якія фактары спрацоўваюць? Ці гэта павінен быць комплекс фактараў? Вучоныя пакуль толькі шукаюць адказы.

Таксама заўважана, напрыклад, што аптымісты жывуць даўжэй. Можа быць, у хуткім часе гэта змогуць даказаць і на навуковым аснове?

— Чалавечы арганізм — гэта экалагічнае асяроддзе. І мне заўсёды хочацца сказаць: а што ты зрабіў, каб тваё асяроддзе было здаровым? — падкрэслівае Людміла Жылевіч. — Мы сталі радзей казаць аб працягласці жыцця і робім упор на яго якасць. Трэба імкнуцца не проста да падаўжэння жыцця, а менавіта да актыўнага даўгалецтва...

Надзея НІКАЛАЕВА.

лестэрыну і трыгліцэрыдаў у крыві. Яны могуць сустракацца і ў сваякоў. Таму неабходна генетычнае тэсціраванне блізкіх, каб у маладым узросце можна было адкарэжкіраваць звычкі і рэжым харчавання, тым самым своечасова папярэдзіць развіццё шэрагу захворванняў, звязаных з парушэннем тлушчавога абмену. Такім людзям нараўне з захаваннем правільнага ладу жыцця патрэбна дадатковая карэкцыя тэрапіі, каб даўжэй захаваць актыўны лад жыцця.

Таксама высветлілася, што цукровы дыябет сустракаўся ў 7 працэнтаў доўгажыхароў, у другой групе лічбы былі вышэйшыя — захворванне дыягнаставанае ў 25 працэнтаў людзей. Можна меркаваць, што гэта сацыяльна значнае захворванне ўплывае на працягласць жыцця. Значыць, пацыенты проста не дажываюць да поўнага ўзросту ў сілу таго, што ўзнікае само захворванне, пагаршаецца стан пацыента, і ён памірае раней.

ЯК АДКАРЭКЦІРАВАЦЬ МІКРАБІЁМ?

Яшчэ адзін кірунак — вивучэнне мікрабіёму доўгажыхароў. Мікрабіём — гэта ўнікальная супольнасць мікраарганізмаў, якія засяляюць канкрэтнае асяроддзе — тканкі і органы жывых арганізмаў, глебу, водныя экосістэмы і г. д. У прыватнасці, у нашым арганізме ўтрымліваецца больш як 35 трыльёнаў мікраарганізмаў. Мікрабіём уплывае на страванне, імунную сістэму,

правялі даследаванні функцыянальнай значнасці гэтай бактэрыі і паказалі, што менавіта яна ў ходзе свайго росту і развіцця спажывае бялок муцын, які ёсць у кішэчніку. Абнаўленне гэтага муцыну прыводзіць да таго, што ў людзей значна радзей развіваюцца хранічныя запаленчыя захворванні. І ў цэлым гэта ўплывае на стан здароўя і прадурілае развіццё сацыяльна значных захворванняў, — тлумачыць Алена Міхаленка. — Даследаванні расійскіх калег таксама паказалі, што колькасць Akkermansia ў спартсменаў вышэйшая, чым у людзей, якія вядуць пасіўны лад жыцця. Нармалізаваць наш мікрабіём можна з дапамогай прабіётыкаў, прабіётыкаў, малочнакіслых заквасак і ў цэлым карэкцыі харчавання. Гастрэантэролагі, дыетологі, ведаючы ўвесь спектр асаблівасцяў мікрабіёму чалавека, яго лад жыцця, прафесію, могуць не толькі падоўжыць актыўнае жыццё пацыента, але і мінімізаваць развіццё хранічных захворванняў — сардэчна-сасудзістых паталогій, дыябету першага і другога тыпу, касцева-мышачных паталогій, аўтаімунных захворванняў і шэрагу іншых.

Даследаванне працягваецца. І навукоўцам яшчэ трэба будзе высветліць, што неабходна рабіць, каб мы не проста жылі 90 гадоў, а жылі актыўна. Трэба быць нацэленымі менавіта на актыўнае даўгалецце. Пасля таго як вучоныя сумесна з медыкамі прааналізуюць і абгуляюць усе вынікі, будзе прадстаўлены план карэкцыі ладу жыцця і лячэння пацыентаў.

«Каляды» — у падарунак да Каляд

Урывак з «Новай зямлі» выйшаў асобнай кнігай

Запрашалынік

У чаканні «Залатога шлягера — 2023»

Канцэртны, рэтра-выставы, шоу-праграмы — арганізатары аб'ядоўваюць незабыўныя сустрэчы з любімымі спевакамі і калектывамі

Апошні тыдзень кастрычніка пройдзе пад знакам любімай у Магілёве культурнай падзеі — міжнароднага музычнага фестывалю «Залаты шлягер — 2023». У афішы шмат вядомых іменаў зорак мінулага стагоддзя: Ірына Панароўская, Сяргей Белікаў, Міхаіл Мурамаў, Аляксандр Дабранраваў, Таццяна Іванова і гурт «Камбінацыя», іншыя ачынныя і замежныя выканаўцы.

— Міжнародны музычны фестываль «Залаты шлягер» упершыню прайшоў у Магілёве ў 1995 годзе, — адзначаюць арганізатары. — Яго творчая палітра з кожным годам становілася ўсё ярчэйшай, шыроўшай і больш разнастайнай. Сёння «Залаты шлягер» — гэта не толькі канцэрты на галоўных сцэнічных пляцоўках Магілёўшчыны, але і шэраг культурных мерапрыемстваў на адкрытых пляцоўках і ў кінатэатрах, установах культуры горада і вобласці: рэтра-выставы, маладзёжныя шоу-праграмы, продажы вырабаў дэкаратыўна-прыкладнога і рамеснага мастацтва, выступленні дзіцячых калектываў.

Першыя канцэрты фестывалю адбудуцца яшчэ за два дні да яго афіцыйнага адкрыцця. У аўторак на сцэне Палаца культуры вобласці аматары джазавай музыкі змогуць атрымаць асалоду ад выступлення ўнікальнага калектыву, якому атрымалася спалучыць эстрадны аркестр і джаз-бэнд, — «PREMIERA ORCHESTRA». Тут жа ў сераду выступіць гасці з Беларусі, Італіі і Расіі (з Башкартастана) і суправаджэнні заслужанага калектыву Беларускага аркестра народных інструментаў імя Леаніда Іванова. Для прыхільнікаў фестывалю будзе спяваць Мікеле Паму, Маўро Менгалі, Антанэла Бучы, Ільдэр Абдулін, Гульшат Гірфанова, Андрэй Коласаў.

Удзел ва ўрачыстым адкрыцці «Залатога шлягера», якое адбудзецца 26 кастрычніка ў Палацы культуры вобласці, прымуць Ірына Панароўская, Сяргей Белікаў, Міхаіл Мурамаў, гурт «Камбінацыя», экс-саліст групы «Белы арёл» Аляксандр Дабранраваў, ВІА «Лейся, песня» і «Сіняя птушка». На святочную сцэну выйдучы музыканты ансамбля «Песняры» і арт-групы «Беларусь».

У пятніцу сваёй творчасцю будзе дзяліцца саліст ВІА «Сіняя птушка» Аляксандр Драздоў, а на адкрытай пляцоўцы ў скверы 40-годдзя Перамогі ўсе ахвотныя змогуць патанцаваць пад рэтра-хіты, якія прагучаць у дыскацецы «Рытмы начнага горада» з удзелам артыстаў Магілёўскай вобласці.

Аматараў бардаўскай песні чакае сюрпрыз — прэм'ера сёлета створанага музычнага праекта «Песні нашага круга», кіраўніком якога з'яўляецца беларускі аўтар-выканаўца Сяргей Кулякін. Канцэрт адбудзецца ў суботу ў абласным Цэнтры творчасці. У гэты ж дзень Магілёў будзе весілацца пад рытмы гурта «Фактар-2» і нямецкага спевака Кевіна МакКоя ў канцэртнай праграме «Дыскацека СССР».

У нядзелю Магілёў развітаецца з музычным святам. Але перад гэтым будзе магчымасць паспяваць ва ўнісон з зоркамі шансона ў канцэртнай праграме «Эх, разгуляў!» і яшчэ раз захапіцца творчасцю знакамітага кампазітара савецкай эпохі Аляксандра Заціпніна, мелодыі якога прагучаць у выкананні Нацыянальнага акадэмічнага народнага аркестра Беларусі імя І. Жыновіча.

Нэлл ЗІГУЛЯ.

«Куцця. Марозна. Хмурнавата. // Сняжок падкідае заўсята; // Снег на Куццю — грыбы на лета, // Такая матчына прымета, // А сцежкі чорныя — ягад многа, // Ну і за гэта хвала Богу... Хто ўжо не ведае: Куцця — апошні дзень перад Калядамі. Гэтак жа называецца і страва з ячных круп, якая падаецца на святочны стол у гэты дзень.

У Выдавецкім доме «Звязда» толькі што асобным выданнем пабачыў свет урывак з паэмы народнага песняра Беларусі Якуба Коласа «Новая зямля» — «Каляды». Асобны раздзел пра добра вядомае ўсім свята — асобнай кнігай. Ці памятаеце пачатак: «Прышлі піліпаўкі, Мікола, // Бо хочь зіма і крэпіць дужа // І хоць бушуе сцюжа, // Бы тое дзікае ігрышча, // І вецер жудасна засвішча, // Як на дудзе ці на кларнеце // На нейкім злыднравым банкее, — // Ды ўсё ж святлеюць далёў вочкі! // Іх бялючкія сарочкі...» Адрасаванае дзецям сярэдняга школьнага ўзросту, выданне вельмі багата ілюстравана. Красамоўныя

малюнк Ліяны Жванія істотна дапаўняюць тэкст. Маркуючы па ўсім, аўтар паэмы, упершыню выдадзенай у 1920 годзе выдавецтвам «Савецкая Беларусь» (і завершана паэма, пачатая ў 1911 годзе, была ў 1923 года — 5 студзеня), быў бы задаволены... Цёплая зімовая вокладка, пяць палосных ілюстрацый, пяць малюнкаў на палову кніжнай старонкі, застаўка на тытуле... Сапраўдны мастацка-графічны арсенал! А колеры, фарбы, здаецца, на кожным малюнку з самой зімавай прасторы выходзяць. Іскрысты снег з праменьчыкамі ад месячнага святла і сціп-лямы агеньчыкаў з вокнаў хацін

дадаюць малюнкам снежнага, зоркавага настрою.

Набегаўшыся ўволю на рэчцы і ў двары, героі збіраюцца ў хаце, радуюцца кожнаму ялінку і малому клопату... З радасцю ўпрыгожваюць ялінку. А наперадзе — святочнае вячэра. «І вось вячэра зачалася! // Спыніцца мушу я на квасе: // Ён колер меў чырванаваты; // Тут бы таран, мянэк пузаты, // Шчупак, лінок, акунь, карась. // Кялбок і ялец, плотка, язь, // Яшчэ засушаныя з лета. // Але не ўсё яшчэ і гэта: // Аздоблен квас быў і грыбамі, // Выключна ўсё баравічкамі; // Цыбуля, перчык, ліст бабковы — // Ну не ўясіць, каб я здаровы!..» У выданні (паэма ж была напісана сто гадоў назад!) пададзены тлумачэнні многіх слоў, якія, відавочна, сучасным юным чытачам наўрад ці зразумеюцца: напрыклад, ламанцы (кавалачкі адмыслова выпечаных прэсных ялябешкаў), сыта (напой на аснове мёду), «Правады» — апошні дзень свята...

Дарэчы, розныя выданні «Новай зямлі» афармлялі фінскі мастак Алексантэры Ахола-Вало, які ў 1919—1930 гадах жыў у Беларусі, Георгій

Паплаўскі (выданне з яго ілюстрацыямі атрымала дыплом «Найпрыгажэйшая кніга свету» на конкурсе ў Лейпцыгу ў 1968 годзе), Арлен Кашук-рэвіч, Васіль Шаранговіч. Да выдання 2002 года Юрый Герасіменка-Жызнёўскі стварыў серыю станковых работ. Цяпер і Ліяна Жванія — у гэтым зорным шэрагу ілюстратараў «Новай зямлі».

«Каляды» Якуба Коласа накладам 1500 асобнікаў выдадзеныя якраз у пару — у пярэдадзень Новага года. Кніжачка можа стаць добрым падарункам да святочных дзён. Надрукаваны «Каляды» на Паліграфкамінаце імя Якуба Коласа.

Выданне ўрывака з «Новай зямлі» — яшчэ і падказка ў стварэнні такой вось серыі малюнкаў аформленых кніг, якія маглі б прыцягнуць да шырышага знаёмства юных чытачоў з неўміручым творам беларускай класікі.

Набыць кнігу можна ў кнігарнях ААТ «Белкніга» па ўсёй краіне альбо ў мінскай кнігарні «Акадэмікніга» па адрасе: Мінск, праспект Незалежнасці, 72.

Мікола БЕРЛЕЖ.

ПЕРАЧЫТАЙЦЕ ЗНАЙЦУ БЕЛАРУСКАЙ ДУШЫ

Пачалося выданне Збору твораў Кузьмы Чорнага

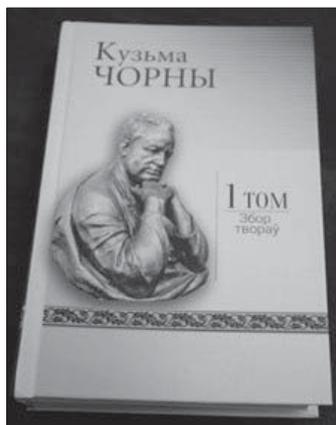
У Інстытуце літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі нядаўна прэзентавалі першы том Збору твораў Кузьмы Чорнага ў 12 тамах. У мерапрыемстве ўзялі ўдзел вучоныя, пісьменнікі, настаўнікі.

Новы збор твораў — гэта ўжо чацвёртае выданне, якое стане найбольш поўным і навукова каментаваным. Для параўнання: у 50-я і 80-я гады Збор твораў Кузьмы Чорнага выходзіў у 6 тамах, а ў 70-я гады — у 8 тамах. У новае выданне ўвойдуць тэксты, якія раней не друкаваліся альбо пабачылі свет толькі на старонках перыядычных выданняў ці асобных зборнікаў. Пры падрыхтоўцы 12-томніка даследчыкі карыстаюцца аўтографамі, машынапісамі, архіўнымі матэрыяламі, якія захоўваюцца ў Цэнтры даследаванняў старадрукаваных выданняў і рукапісаў Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Якуба Коласа, у Беларускам дзяржаўным архіве-музеі літаратуры і мастацтва, у Нацыянальнай бібліятэцы, а таксама ў прыватных архівах нашчадкаў пісьменніка.

У новым выданні значна пашыраны камментарыі. Дзякуючы працы вучоных са Збору твораў можна будзе даведацца пра друкаванія і рукапісныя крыніцы тэксту, месца першай публікацыі, датаванне твора. Тлумачацца гістарычныя і культурныя падзеі, даюцца звесткі пра асоб, згаданых класікам, пазначваюцца цытаты з твораў іншых пісьменнікаў.

Тэксты друкуюцца з захаваннем асабліва сцяжы мовы пісьменніка, лексічных адзінак і асобных граматычных форм. Новы Збор твораў будзе не толькі адкрываць сучаснаму чытачу багатую літаратурную спадчыну Кузьмы Чорнага. Гэта выдатная крыніца для даследчыкаў. Творы, выдадзеныя ў адпаведнасці з апошняй творчай воляй аўтара, — тая аснова, з якой будуць працаваць, вывучаць, шукаць новыя трактоўкі сучасныя літаратуразнаўцы.

У першы том Збору твораў Кузьмы Чорнага ўвайшлі раннія апавяданні 1921—1925 гадоў. У тэкстах адлюстраваныя асаблівасці мовы тых часоў. У выніку па іх у тым ліку

можна прасачыць, якія моўныя працэсы адбываліся стагоддзе таму. І, які заўважыла загадчык аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Вераніка Курцова, такое выданне можна лічыць і адным з помнікаў мове.

Сёння рытуецца новы тлумачальны слоўнік беларускай мовы, у якім падаюцца значэнні слоў, а таксама прыклады ўжывання пры дапамозе сказаў са зборнікаў класікаў. Пра гэта паведаміў дырэктар Інстытута мовазнаўства Ігар Капылюў. Ён жа падкрэсліў значнасць праектаў, накіраваных на выданне збору твораў вядомых беларускіх пісьменнікаў: «Сёння, калі на высокім дзяржаўным узроўні ставяцца пытанні патрыятычнага выхавання, вельмі важна паказаць, наколькі багатая наша нацыя. Менавіта Кузьма Чорны выдатна паказаў псіхалогію, менталітэт і філасофію народа».

Кузьма Чорны пражыў усяго 44 гады, але паспеў пакінуць багатую літаратурную спадчыну як пісьменніка, літаратурны крытык, перакладчык, адзін са стваральнікаў Беларускага рамана, нацыянальнай сацыяльна-псіхалагічнай і інтэлектуальна-філасофскай прозы.

Доктар філалагічных навук, загадчык кафедры гісторыі беларускай літаратуры

філфака БДУ Людміла Сінькова заўважыла, што сёння неабходна для навукова каментаваных фундаментальных выданняў браць самых знакавых класікаў. Магчыма, сучаснаму чытачу варта адкласці модныя раманы, а памятаць творы Кузьмы Чорнага, які стварыў вобраз беларускай нацыі, імяны многіх персанажаў у яго паўтараюцца праз пакаленні, падкрэсліваючы павязе часу. Ён паказваў чалавека на сваёй зямлі, што надзвычай актуальна для сучаснікаў, каб яны адчувалі сваё месца сіпы.

— Кузьма Чорны пакінуў вялікі след у беларускай літаратуры і быў вядомы глыбокай сувяззю з паўсядзённым жыццём народа, любоўю да сваёй радзімы і каранёў, выдатным валоданнем роднай мовы і разуменнем чалавечай душы, — заўважыў дырэктар Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук Аляксандр ЛАКОТКА.

У памяць пра пісьменніка названы вуліцы ў Мінску, Бабруйску, Нясвіжы, Слуцку. На радзіме Кузьмы Чорнага ў Цімкавічах ёсць школа, якая носіць яго імя. У ёй працую літаратурны музей. Яго заагачдэма Людміла Ніжэвіч нагадала, што ў 20—30-х гадах мінулага стагоддзя Кузьму Чорнага крытыкі называлі беларускім Дастаўскім, сучаснікі адгукаліся пра яго як пра чалавека вялікага сэрца. У Цімкавічах ганаратца сваім знакамітым землякам, у мясцовыя літаратурны музей часта прыходзяць гасці, якія цікавяцца творчасцю пісьменніка і хочуць пакланіцца зямлі, на якой ён жыў. Пра гэта сведчаць запісы, якія наведвальнікі музея пакідаюць у кнізе водгукі.

Творы Кузьмы Чорнага ўключаны ў агульнаадукацыйную праграму. Настаўніца Цімкавіцкага сярэдняй школы Таццяна Малаяўка заўважыла, што яны краюць юных чытачоў, прымушаюць думаць амаль над кожным радком. Яе падтрымала і калега з Мінска Жанна Палкова, якая выкладае ў 27-й гімназіі:

— Літаратура — навука пра жыццё. Думаць, прыядзе час, калі, сталючы, нашы вучні будуць шукаць адказы на праблемныя, філасофскія пытанні, якія перад імі стануць, менавіта ў творах Кузьмы Чорнага.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

У лабірынтах мастацтва

БАБУЛІНЫ КАЗКІ

Невядомыя ілюстрацыі Зінаіды Астаповіч-Бачаровай

Зінаіда Бачарова — феномен «невядомых мастакоў XX стагоддзя». Доўгі час яе ведалі толькі як сястру выдатнага беларускага графіка Аркадзя Астаповіча, аўтарку ўспамінаў аб ім і як апошнюю вучаніцу Мікалая Рэрыха ў Беларусі. Адрэтылі яе як мастачку дзякуючы ўнучцы Алене Дзмітрыўне Смірновай, кандыдату гістарычных навук, дацэнта БДУ, якая працавала нейкі час у Мастоцкім музеі ў Мінску і арганізавала паездку ў Віцебск — «да бабулі», каб паказаць яе творы. Там за канапай у некалькіх папках знайшоўся цэлы скарб — сотні па-мастацку якасных твораў за 70 гадоў творчасці, з 1910 да 1980 года. Першая выстава мастацкі разам з творамі Аркадзя Астаповіча адбылася ў 1989 годзе, калі ёй быў 91 год. Сумесная экспазіцыя твораў брата і сястры ў Мінску і Віцебску ў 1989—1990 гадах, яе персанальная выстаўка да 100-годдзя ў 1988-м пацвердзілі, што па таленце Зінаіда Астаповіч не саступала Аркадзю.

«Гэта быў светлы час, калі мы былі маладыя...»

Зінаіда Антонаўна Астаповіч нарадзілася 125 гадоў таму 10 (23) верасня 1898 года ў Мінску ў шматдзетнай сям'і выкладчыка гарадскога вучылішча Антона Антонавіча Астаповіча, ураджэнца вёскі Навасёлкі Ігуменскага павета Мінскай губерні. Ужо ў дзяцінстве брат і сястра пачалі маляваць, спачатку капіруючы рэпрадукцыі карцін з часопісаў, потым ствараючы накіды з прыроды. Даследчыкі пасля неабходна параўноўвалі яе творы з творчасцю Аркадзя Астаповіча. І гэта натуральна: амаль аднагодкі, яны разам раслі, вучыліся ў адных і тых жа настаўніцкай малюнка ў гімназіях у Гродне, затым у 1914 годзе пасля смерці бацькі — у рысавальнай школе Імператарскага таварыства заахвочвання мастацтваў, якой кіраваў тады Мікалай Рэрых.

«Гэта быў светлы час, калі мы былі маладыя, поўныя спадзяванняў і энергіі. Блукалі па выставах, музеях, проста па горадзе бэльміі начамі... Жылі мы тады вельмі сціпла на маленькую пенсію, якую маці як удава атрымлівала за бацьку, але матэрыяльная нястача нас тады зусім не трывожыла...» — успамінала Зінаіда Антонаўна.

Зінаіда, у адрозненне ад брата, была больш эмацыянальнай, «неспакойнай». Нездарма ў адным з лістоў да сястры Аркадзь назваў яе «матільком з пальямнымі крыламі», нібы адгадаўшы ў яе работах з ледзь стрыманай рамкамі стылю жыццярэаднасцю будучы тэмперамент, які вырываўся на волю, — буйны, каларовы, мажорны. Жыццё абарвала гэты перыяд хутка і жорстка. У 1916 годзе аблізалівалі ў войска Аркадзя, у

каб працягнуць адукацыю. Яна спрабуе паступіць у Вышэйшы мастацка-тэхнічны інстытут, але падводзіць анкета: дацэ тытулярнага саветніка не даюць стыпендыі. Ратуюць старыя сцены: у будынку былой школы Усерасійскага таварыства заахвочвання мастацтваў адкрыўся Петраградскі мастацка-прамысловы тэхнікум, куды яна, паказаўшы свае творы, паступае ў майстэрню да Лявickaга і ўжо знаёмага ёй Эберлінга.

Любы матэрыял, любы жанр, які ў раней, даюцца ёй лёгка, без напружкі: агітацыйны плакат з лаканічнымі выразнымі сілуэтамі самалётаў («Скараецца паветра і час», 1926); партрэты-сілуэты сяброў («Партрэт прыцелькі», 1925), а таксама партрэты вугалем і італьянскім алоўкам («Жаночы партрэт»,

сціплым. Добра памятаю Карнея Чукоўскага, які быў такі высокі, што сядзеў у рэдакцыі не на крэсле, а на сталі», — расказвала яна ў стальнягады ўнучцы. У 1924 годзе яна зрабіла малюнкi да казкі Карнея Чукоўскага — пералажэння тэксту Х'ю Лофцінга «Малпачка Чычы» аб добрым доктары і злым катрыншчыку. Але яны захаваліся толькі ў эскізах. У 1925 годзе Зінаіда робіць вокладкі да казак у вершах паэтаў Эрліха і Шварца. Але ўсе гэтыя вясклявыя надзеі, ледзь замігнелі, знікаюць: хутка закрываецца часопіс «Ленінград», а кнігі з яе вокладкамі так і не выходзяць у друк.

«Позні віцебскі рэнесанс»

Актыўны перыяд творчасці перарываецца ў лютым

Ілюстрацыя да «Атэла» Вільяма Шэкспіра.

сям'ёй дачкі Ніны ў 1955 годзе ў пасёлак Рыбнае Разанскай вобласці. Тут пачынаецца спраўдны творчасць. Кладучы маленькіх унучаў спаць, прыдумваючы для іх кожны раз новую казку, адводзіць душу ў нацюрмортах — радасных, залішне пышных і мажорных.

Дачка Ніна, у замужжы Смірнова, пасля абароны доктарскай дысертацыі ў 1963 годзе была запрошана на пасаду загадчыка кафедры мікрабіялогіі ў Віцебскі ветэрынарны інстытут. Для Зінаіды Антонаўны пачаўся новы, «віцебскі», перыяд творчага жыцця. Менавіта тут, у час яе жыццёвай восені (ёй было ўжо далёка за 60), нечакана выплохнуўся яе шчодрый каларыстычны дарунак. Гэты «позні віцебскі рэнесанс» даў сотні спраўды арыянальных пейзажных твораў.

Месцы пастаянных прагулак Зінаіды — утульныя маленькія дворыкі, скверы, парк і набярэжныя старога Віцебска, наваколлі дачнай мясцовасці ў Лётцах пад Віцебскам — сталі рэальнымі матывамі вільзнай серыі цудоўных гуашаў-мініячур. Частка з іх цалкам пазнавальная (серыя «Віцебскія дворыкі», 1960—1970-я), большасць жа — выдуманая, фантазійная. Калярэвая аркестроўка іх такая багатая і вытанчаная, прыёмы такія адважныя і разнастайныя, а выкананне такое віртуознае, што некаторыя з гэтых маленькіх твораў можна смела назваць яе шэдэўрамі.

Па колькасці і вынаходлівасці з імі могуць сапернічаць толькі ілюстрацыі да чароўных казак рускай і замежнай класікі, якімі Зінаіда Астаповіч-Бачарова працягвала займацца ўсё жыццё — ужо «для сябе». Унукі вырасілі, а рукі самі прасіліся па старой звычцы занатаваць прычытанае.

Гэтыя шматлікія ілюстрацыі (іх дзясяткі, можа быць,

сотні — дзіўных, мудрагелістых, часта гратэскных), напісаныя гуашшу на кардонках ад тартоў, на нейкіх выпадковых паперах, яна не надта шанавала, звала іх «тварыкамі». Гэта былі яе фантазіі, эскерсы — практыкаванні для «лёгкасці рук». Летам стосы гэтых малюнкаў пераязджалі на лешчына для распальвання печы, і захавалася толькі тое, што ўнучка Алена змагла ўратаваць і схаваць. Можна казаць, Зінаіда Антонаўна мела арыянальны самабытны талент ілюстратара, які так і застаўся незапатрабаваным...

Творчае даўгаалецце Зінаіды Астаповіч-Бачаровай аказалася амаль роўным жыццёваму. Апошнія яе работы датаваны другой паловай 1980-х гадоў: серыя алоўкавых замалёвак з філасофскай назвай «Тыя, што праходзяць міма», — гратэскныя, нават некалькі шаржаваныя імгненныя назіранні з акна першага паверха старога чалавека, жыццёвая прастора якога звужалася да межэй кватэры.

Зінаіда Астаповіч-Бачарова ніколі не ўспрымала як трагедыю сваю невядомасць і творчае пустельніцтва: працавала для сябе, таму што «калі я не малявала, мяне гэта непакоіла, нельга было не маляваць». Невядомасць была цаной свабоды творчасці; яна заплаліла гэтую цану проста і натуральна, як усё, што рабіла.

Зінаіда Антонаўна памерла 26 верасня 1993 года ў Віцебску на 96-м годзе жыцця. Да 125-годдзя з дня нараджэння мастачкі ў яе памяць яе ўнучка Алена Смірнова перадала Віцебскаму музею ў падарунак 35 графічных і жывапісных твораў сваёй бабулі.

Надзея УСАВА,
вядучы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага мастацкага музея.

«Лугавыя кветкі».

1926). Асабліва даюцца ілюстрацыі да казак. Яна пачынае супрацоўнічаць з часопісам «Ленінград», дзе публікуецца яе акаварэль «Дэманстрацыя» (1924), малады Самуіл Маршак угаворвае яе саму пісаць ілюстрацыю казкі.

«Аднойчы ён дагнаў мяне на Неўскім. Ён мне не надта спадабаўся, бо адразу ж спытаў мяне: «Ведаеце, хто я такі? Я — Самуіл Маршак». Мне падалося, што малады пісьменнік павінен быць больш

1928 года замужжам (не без ваганняў і па парадзе брата яна прыняла прапанову ветэрынарнага ўрача Івана Бачарова) і нараджэннем дачкі Ніны. Зінаіда Антонаўна на працягу 11 гадоў выкладала графіку на рабфаку Ленінградскага ветэрынарнага інстытута, у якім працаваў і вучыўся ў аспірантуры яе муж, у будучым доктар навук, які з 1937 года стаў рэктарам інстытута. У 1942—1944 гадах у эвакуацыі выкладала маляванне дзецям у Молатаўскай сярэдняй школе № 66. Нарэшце — Дзень Перамогі і перспектывы шчаслівага мірнага жыцця. Але яны азмрочыліся трагедыяй: прыйшло павадамленне, што ў 1941 годзе загінуў на фронце любімы брат Аркадзь. У 1955 годзе прыватная драма — распалася сям'я Зінаіды Антонаўны: яна даведлася аб блізкіх адносінах свайго мужа з жанчынай-калегай, якая выратывала яго падчас хваробы ў гады блаканды. Пасля разводу Зінаіда Антонаўна пакінула Ленінград і пераехала ўслед за

Ілюстрацыя да «Прынца і жабрака» Марка Твэна.

Весткі з Кітая

Якуб Колас у Цяньцзінскім універсітэце

Днямі, з 24 кастрычніка 2023 года, у Цяньцзінскім універсітэце замежных моў пачне сваю работу часовая экспазіцыя пра жыццё і творчасць Якуба Коласа.

У рамках адкрыцця экспазіцыі адбудзецца прэзентацыя факсімільнага выдання кнігі «Новая зямля». З экспазіцыяй і легендарнай пазмай беларускага класіка кітайскіх

сяброў пазнаёміць дырэктар Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа Ірына МАЦІЯС. Вось што яна адзначыла напрыездзе падзеі ў размове з карэспандэнтам «Звязды»:

— У гэтай знакавай для нашых гуманітарных, музейных, у прыватнасці, стасункаў з Кітаем ёсць свая перадгісторыя. Яшчэ ў 2017 годзе на тэрыторыі універсітэта быў усталяваны помнік народнаму паэту Бела-

русі Якубу Коласу. А з 2019 года дзейнічае Цэнтр Якуба Коласа. Ва ўніверсітэце за гэтыя гады праведзены цэлы шэраг адукацыйна-культурных, асветніцкіх мерапрыемстваў. З адкрыццём часовай экспазіцыі мы пачынаем разам з калегамі рэалізацыю выставачнага праекта «На крылах дум аглядзець свет...».

Апошнім часам усё шырэйшай становіцца ўвага да творчасці класіка беларускай

літаратуры ў свеце. Новыя пераклады вершаў Якуба Коласа на кітайскую мову здзейсніў прафесар, перакладчык Гу Юй. Творы народнага песняра Беларусі пераўвасобілі на свае родныя мовы народны паэт Татарстана Рэнат Харыс, чачэнскі перакладчык Адам Ахматукаеў, рускі паэт з Астрахані Юрый Шчарбакоў і іншыя мастакі слова з розных куткоў свету.

Максім ПЯСЧАНСКИ.

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ШКОЛЬНЫЙ БУМ В «ТРИ ЦЕНЫ»

1. **Сведения об организаторе.** Общество с ограниченной ответственностью «КИТТрейд и поставки» (далее – Организатор), зарегистрированное решением Минского горисполкома от 23.10.2018 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей с регистрационным номером 193155838. УНП 193155838.

Местонахождение Организатора: 220073, г. Минск, ул. Бирюзова, 10а, 3-й этаж, пом. 16Н.

Электронный адрес: kittrade.by@gmail.com

2. **Наименование Рекламной игры.** «Школьный бум в «Три ценy».

3. **Территория проведения.** Магазины «Три ценy» на территории Республики Беларусь.

4. **Дата и место проведения розыгрыша призов:** 20 сентября 2023 года в г. Минск, пр-т Пушкина, 39, 1-й этаж, конференц-зал.

5. **Сроки проведения Рекламной игры** с 24.07.2023 по 23.10.2023 г., включая срок выдачи выигрышей и опубликования результатов Рекламной игры.

6. **В розыгрыше приняло участие 5 826 человек.**

7. **Состав и размер призового фонда. Источники формирования.** Источником формирования призового фонда является имущество и денежные средства Организатора. Общий размер призового фонда составляет 61 814,06 (шестьдесят одна тысяча восемьсот четырнадцать) белорусских рублей 06 копеек.

8. **Призовой фонд разыгран полностью.**

Состав призового фонда:

№ п/п	Наименование	Кол-во, шт.	Стоимость за ед., бел. руб.	Всего стоимость за ед., бел. руб.
1	Денежный приз в размере 10 000 белорусских рублей	1	10 000,00	10 000,00
1	Денежные средства в размере возмещения подоходного налога за приз	1	1 466,46	1 466,46
2	Смартфон Apple iPhone 14 128Gb/MPUF3 (полноценный), страна производитель Китай	5	3 055,20	15 276,00
2	Денежные средства в размере возмещения подоходного налога за приз	5	428,73	2 143,65
3	Планшет Apple iPad 9 Gen 10.2 Wi-Fi 64Gb/MK2K3 (серый космос), страна производитель Китай	5	1 176,00	5 880,00
3	Денежные средства в размере возмещения подоходного налога за приз	5	147,93	739,65
4	Игровая консоль Microsoft Xbox Series X RRT-00014, страна производитель Китай	5	2 070,00	10 350,00
4	Денежные средства в размере возмещения подоходного налога за приз	5	281,52	1 407,60
5	Ноутбук HP Victus 15/R5-5600H 15.6 FHD IPS 144Hz/GTX1650 4GB/8GB/512GB/DOS/no ODD/kbd_ENG/Mica silver/KITAI	5	2 556,00	12 780,00
5	Денежные средства в размере возмещения подоходного налога за приз	5	354,14	1 770,70

9. **ФИО победителей Рекламной игры и их выигрыш.**
 ФИО победителей Рекламной игры разыгрывался путем поочередного извлечения одного шара из каждой секции лототрона слева направо.

1. **Денежный приз в размере 10 000,00 белорусских рублей и денежные средства в размере возмещения подоходного налога за приз в размере 1 466,46 белорусских рублей:**

№ п/п	№ Игрового кода	№ Дисконтной карты	Фамилия Имя Отчество
1	121	3333333300430364	Богомолова Юлия Анатольевна

2. **Смартфон Apple iPhone 14 128Gb/MPUF3 (полноценный), страна производитель Китай, стоимостью 3 055,20 белорусских рублей и денежных средств в размере возмещения подоходного налога за приз 428,73 белорусских рублей:**

№ п/п	№ Игрового кода	№ Дисконтной карты	Фамилия Имя Отчество
1	21 306	3333333300068249	Тофорова Елизавета Степановна
2	21 108	5351804229964	Трестянь Ирина Николаевна
3	1 642	3333333300185911	Курленко Александр Григорьевич
4	18 867	33333333000657405	Демкова Ольга Сергеевна
5	21 025	5351803761403	Михальченко Надежда Сергеевна

3. **Планшет Apple iPad 9 Gen 10.2 Wi-Fi 64Gb/MK2K3 (серый космос), страна производитель Китай, стоимостью 1 176,00 белорусских рублей и денежных средств в размере возмещения подоходного налога за приз в размере 147,93 белорусских рубля:**

№ п/п	№ Игрового кода	№ Дисконтной карты	Фамилия Имя Отчество
1	15 545	3333333300071842	Бончевич Анна Викторовна
2	4 668	5351802521961	Манчуская Наталья Валерьевна
3	21 051	5351803884751	Сопельская Ирина Олеговна
4	20 222	5351802379494	Кетрик Анна Владимировна
5	20 582	3333333300458044	Прус Анастасия Михайловна

4. **Игровая консоль Microsoft Xbox Series X RRT-00014, страна производитель Китай, стоимостью 2 070,00 белорусских рублей и денежных средств в размере возмещения подоходного налога за приз в размере 281,52 белорусских рубля:**

№ п/п	№ Игрового кода	№ Дисконтной карты	Фамилия Имя Отчество
1	2 307	3333333300475479	Михнок Анна Степановна
2	21 202	5351802189406	Авдейчик Ольга Викторовна
3	17 513	3333333300637384	Лужинская Карина Игоревна
4	20 642	3333333300399293	Фроленкова Елена Васильевна
5	2 988	3333333300119130	Шут Алла Владимировна

5. **Ноутбук HP Victus 15/R5-5600H 15.6 FHD IPS 144Hz/GTX1650 4GB/8GB/512GB/DOS/no ODD/kbd_ENG/Mica silver/KITAI, стоимостью 2 556,00 белорусских рублей и денежных средств в размере возмещения подоходного налога за приз в размере 354,14 белорусских рубля:**

№ п/п	№ Игрового кода	№ Дисконтной карты	Фамилия Имя Отчество
1	14 802	3333333300646435	Агафонов Анастасия Дмитриевна
2	11 885	5351802738413	Клябич Ольга Владимировна
3	12 268	3333333300078966	Перепелкина Инна Анатольевна
4	12 522	5351803759769	Нестеренко Ирина Васильевна
5	6 813	333333330022942	Кушанеро Наталья Александровна

Информацию об условиях участия и проведения Рекламной игры можно получить по телефону «горячей линии»: +375 (29) 337-33-00 с 09.00 до 21.00, а также на сайте Zen.by.

Свидетельство № 4333 о государственной регистрации рекламной игры «Школьный бум в «Три ценy» зарегистрировано 07 июля 2023 г. Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Правила Рекламной игры «Школьный бум в «Три ценy» были опубликованы в газете «Звезда» № 140 (30020) от 22.07.2023 г.

Центр
Промышленной
Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона:
ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, оф. 1607, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpo.by

Продавец: ОАО «Лидяхлебопродукт», Гродненская область, г. Лида, ул. Булата, 1. Тел. (0154) 65 25 01

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов:

ЗЕРНОСКЛАД
(здание специализированное растениеводства), инв. номер 420/С-77574, общей площадью 1001,8 кв. м. Адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Бердовский с/с, 5, в районе д. Стерково.

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 423681303647000165: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,6399 га для строительства и обслуживания здания зерносклада

Начальная цена с НДС 20 %: 13 464,00 белорусских рублей (снижение 80 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБелЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после окончания торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи. Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 6 % от цены продажи в течение 3 дней после проведения электронных торгов. Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Предшествующее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звезда» от 16.09.2023 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов

Начало торгов: 10.00 22.11.2023 г.
Окончание торгов: 11.00 22.11.2023 г.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 21.11.2023 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные	Тел.: +375 (29) 154 34 35 (моб.), +375 (29) 317 95 42 (моб.), +375 (17) 280 36 37 (гор.) E-mail: auction@cpo.by
--------------------------	---

03.11.2023 г. в 16.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Сантехэлектромотаж».

Повестка дня:
1) О распределения и выплата дивидендов.
Место нахождения ОАО «Сантехэлектромотаж»: г. Гомель, ул. Тролейбусная, 8а.

Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Тролейбусная, 8а.
Время регистрации в день проведения собрания с 15.30 до 16.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни начиная с 20.10.2023 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества.
Дата сбора реестра акционеров – 20.10.2023 г.

Наблюдательный совет.

УНП 40002115

Утратившую представительство Белгосстраха по Луговичскому району (квитацию о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ, серии УА № 2083935 в количестве 1 (одной) штуки, считать не действительной.

УНП 100122726

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Ритм» (продавец) в лице управляющего в деле о банкротстве Насонов В.В. извещает о проведении 21 ноября 2023 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, без учета НДС (20 %), бел. руб.	Шаг аукциона – 5 %, бел. руб.	Сумма задатка, без учета НДС (20 %), бел. руб.
1	Капитальное строение с инвентарным номером: 340/С-291883, общей площадью 2626,3 кв. м (наименование: здание «Корпус № 6», назначение: здание неустановленного назначения), составные части и принадлежности: две кирпичные пристройки, четыре тентовых навеса)	261 000,00	26 100,00	13 050,00
2	Капитальное строение с инвентарным номером: 340/С-299639, общей площадью (протяженность): 7646,8, наименование: Корпус № 4 АБК, назначение: здание неустановленного назначения)	1 622 000,00	162 200,00	81 100,00
3	Капитальное строение с инвентарным номер н/у, общей площадью 7160,9 кв. м, назначение: здание неустановленного назначения, наименование – здание корпуса № 2 с бомбоубежищем	448 000,00	44 800,00	22 400,00

Продавец: ОАО «Ритм», 247492, Гомельская обл. Реичицкий р-н, г. Реичица, ул. Светлогорское шоссе, 1.

Порядок заключения с имуществом осуществляется по контактным тел.: 8 (029) 835-67-42 – Насонов Владимир Валерьевич; 8 (033) 634-86-95 – Насонов Николай Владимирович (правовая информация, предварительная запись на осмотр имущества).

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама»): р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № ... (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов **до 21 октября 2023 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Принятые заявления для участия в аукционе **заканчиваются 20 ноября 2023 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).**

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 5 (пять) дней до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (предметом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов име-

ет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором торгов** в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны подписать протокол о результатах аукциона, произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов, возместить все затраты, связанные с организацией и проведением торгов, затраты за публикацию в газете «Звезда» в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение 15 (пятнадцати) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого аукционного общества «Гомельоблреклама» филиала «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by или www.gomelobklreklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by.

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (044) 599-18-16, 8 (0232) 23-23-56.

**БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
30 сентября 2023 года**

Наименование банка:
Закрытое акционерное общество «МТБанк»

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	30.09.2023	31.12.2022
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		287 306	196 695
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		2 786	-
4	Средства в Национальном банке	1103		265 787	235 531
5	Средства в банках	1104		269 805	133 833
6	Ценные бумаги	1105		90 865	79 533
7	Кредиты клиентам	1106		1 999 408	1 401 871
8	Производные финансовые активы	1107		-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		1 234	959
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		83 186	78 508
11	Доходные вложения в материальные активы	1110		-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111		127	-
13	Отложенные налоговые активы	1112		-	-
14	Прочие активы	1113		30 336	25 914
15	ИТОГО активы	11		3 030 840	2 152 844
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17	Средства Национального банка	1201		-	-
18	Средства банков	1202		72 948	55 514
19	Средства клиентов	1203		2 300 964	1 566 024
20	Ценные бумаги банка	1204		111 262	52 618
21	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207		51 156	28 689
24	ВСЕГО обязательства	120		2 536 330	1 702 845
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211		65 598	65 598
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213		122 131	122 131
29	Фонды переоценки статей баланса	1214		13 660	13 652
30	Накопленная прибыль	1215		293 121	248 618
31	ВСЕГО собственный капитал	121		494 510	449 999
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		3 030 840	2 152 844

**ОТЧЕТ
о прибылях и убытках
за период, начинающийся 1 января
и заканчивающийся 30 сентября 2023 года**

Наименование банка:
Закрытое акционерное общество «МТБанк»

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	30.09.2023	30.09.2022
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		164 231	162 410
2	Процентные расходы	2012		44 450	76 144
3	Чистые процентные доходы	201		119 781	86 266
4	Коммиссионные доходы	2021		148 821	128 864
5	Коммиссионные расходы	2022		61 057	50 360
6	Чистые коммиссионные доходы	202		87 764	78 504
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		347	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		2 779	(459)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		44 446	62 689
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207		22 758	33 964
12	Прочие доходы	208		17 228	16 157
13	Операционные расходы	209		123 634	115 046
14	Прочие расходы	210		7 770	7 011
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		118 183	87 136
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		29 237	21 773
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		88 946	65 363

Председатель Правления: Д.П. Шидлович
И.о. главного бухгалтера: Н.В. Малащенко
Дата подписания: 05 октября 2023 г.

Адреса интернет-страниц сайта, на которых размещена квартальная отчетность о деятельности Банка:
1) баланс <https://www.mtbank.by/about/reporting/balance>;
2) отчет о прибылях и убытках <https://www.mtbank.by/about/reporting/profit-loss>

«РАДА, ШТО ЖЫВУ Ў БЕЛАРУСІ»

97-гадовая працаўніца тыту з Казахстана, шчаслівая прапрабабуля Еўдакія ПАПОВА — пра свой лёс і новую радзіму

«Калі б сабраць у адну ўсе плантацыі бульбы, якую Еўдакія Іванаўна вырасціла на казахскіх палях, муціць, па плошчы гэта наблізілася б да ўсяго Камянецкага раёна, — разважае яе зяць. — А вырошчваць такую культуру тады было не тое, што цяпер. Толькі паліць за сезон бульбу належала восем разоў. І ўсё рабілі ўручную. Колкі работы перарабіла гэтая жанчына на палях і фермах, уявіць цяжка. Вунь цэлы вузельчык узнагарод у шуфлядзе»...

Сям'я франтавікоў

Нарадзілася наша гераіня ў 1926 годзе ў Дамбульскай вобласці. Яе бацькі — выхадцы з Украіны, бацька родам з Запарожскай вобласці, маці — з Чарнігаўскай. Ратаваліся ў Казахстане ад голаду. Сустрэліся і пажаніліся ўжо на казахскай зямлі. Нарадзілася ў іх пяцёра сыноў і дзве дачкі. Калі пачалася вайна, усе пяць братоў Еўдакіі і бацька пайшлі на фронт. Сястра была мабілізаваная ў Чымкент на свінцовы завод. Там рабілі снарады для арміі, працавалі па 12 гадзін у дзень. Тады над усім напанаваў лозунг: «Усё для фронту, усё для перамогі!». Дуся засталася дома пры маці, бо тая хварэла. Але ў 15 гадоў дзяўчынка ўжо стала працаўніцай калгаса.

Разам з аднагодкамі рабілі ўсё, што скажучы, даілі кароў і збівалі масла, працавалі на палях. Ніхто не даваў палжкі на ўзрост. «У нас як было, — згадвае бабуля, — калі прамаўдзіш альбо залянуешся, брыгадзір мог і дубцом перацягнуць. Таму ўсе працавалі, нібы тыя пчолак». А па начах шылі, вязалі рукавіцы для франтавікоў.

3 калгаса — у ваенны саўгас

Да канца вайны ў свае 19 гадоў яна ўжо была сталай, вопытнай калгасніцай. Яе заробілі звенявой паляводчага звяна, у склад якога ўваходзіла да трыццаці чалавек. На палях шчыравалі ад чымна да чымна. Бульба, буракі, морква патрабавалі шмат працы. Асабліва ёй запомніліся аграмадныя бульбяныя палеткі, якія трэба было праполваць і бясконца паліваць, бо сонца там паліла бзіглігатам. Але ж маладыя стомы не адчувалі, бо прывычныя былі да работы з дзяцтвам.

Пасля Перамогі сталі вяртацца франтавікі. Дзяўчаты пачалі выходзіць замуж. Вось і яе суджаны Мікалай, што дайшоў да Берліна і распісаўся на Рэйхстагу, павёў яе да шлюбю.

Разам працавалі ў калгасе, расцілі дзяцей. Калі ў 1959 годзе іх калгас пераўтварылі ў ваенны саўгас, работы стала не менш, але жыць пачалі прыкметна лепей, бо людзям плацілі зарплату. Раней, як і паўсюль, працавалі за палачкі-працдні ў журнале брыгадзіра, а цяпер атрымалі рэальныя грошы, сталі наладжваць дабрабыт.

Яна нават памятае прозвішча начальніка саўгаса — падпалкоўнік Хаменка.

Не дзіва, што работа была выбудавана па-вайсковому дакладна і арганізавана. Саўгас абслугоўваў харчовыя патрэбы Туркестанскай ваеннай акругі. Вырошчвалі бульбу, усе асноўныя віды агародніны. У галіне жывёлагадоўлі функцыянавалі фермы свіней, авечак, буйной рагатай жывёлы — усе віды мяса пастаўлялі для арміі.

З саўгасам звязаная гісторыя яе працоўных узнагарод, ці, лепш сказаць, працяг гісторыі. Адрозна Перамогі Еўдакія была ўдастоена медаля за працу ў час вайны 1941—1945 гадоў, потым у калгасе яе адзначылі медалём «За асваенне цалінных земляў». У ваенным саўгасе яна атрымала медаль «За працоўную адзнаку», шэраг узнагарод ВДНГ, у тым ліку залаты медаль ВДНГ. Адным словам, заўсёды была працаўніцай пад нумарам адзін.

Жыццё ў Казахстане

Дачка Людміла Мікалаеўна, якая цяпер даглядае і клопаціцца пра матулю, расказвае, што ўсе яны ў савецкі час даволі добра былі ўладкаваныя ў Казахстане. Муж Людмілы працаваў на ўранавым рудніку. Там нарадзіліся і выраслі іх дзеці. Але ў канцы 80-х гадоў на іх радзіме станавілася неспакойна. Пасля сумна вядомых падзей у Фергане міжэтнічная напружанасць прыкметна ўзраста. Канфлікты паміж каўказцамі, якіх многа працавала на рудніках, і казахстанцамі сталі даходзіць да кровапралітных сутычак. Адным словам, жыццё стала некамфортна, неспакойна. Многія рускамоўныя людзі задумаліся аб перамене месца жыхарства.

— Нам дапамог выпадак, — расказвае Людміла Мікалаеўна. — Да нас прыехаў намеснік старшыні калгаса з Камянецкага раёна невядомай далёкай Беларусі па трубы для правядзення газіфікацыі. Разгаварыліся, ён раскажаў пра свае мясціны, прапанаваў мужу прыехаць паглядзець. Муж і паехаў з адным сваёкам. А калі вярнуўся, то абявіў на правае галавы сямі: будзем пераязджаць. Вядома, цяжка зрывацца з наседжанага месца, дзе ўсё ёсць: работа, дом, сябры, сваякі. Але наш сын тады толькі прыйшоў з войска, дачкі скончылі школу. Асабліва трывожна становілася за дзяцей. Ну і рашыліся на пераезд.

І стала родным Мікалаева

— Так мы аказалі вось у гэтай вёсцы Мікалаева, — распавядае суразмоўні-

На здымку: Еўдакія ПАПОВА.

ца. — З часам нам далі калгасны дом, тут знайшлася работа, і ніколі мы не пашкадавалі, што прыехалі на Камянецчыну. Першае, што мяне ўразіла, — добразычлівыя людзі. Ніхто ніколі не паглядзеў нават скоў у наш бок: чаго, маўляў, прыехалі. Толькі аднойчы, у самы першы год, быў выпадак, які выклікаў здзіўленне. На 9 Мая я пайшла на мітынг да помніка. Там у мяне цікаўныя жанчыны спыталі: «А чаго вы прыйшлі? У вас жа пад гэтым абеліскам ніхто не ляжыць?» Тады я расказала, што пяцёра маіх дзядзькаў і мой бацька ваявалі. Тата дайшоў да Берліна, меў шмат узнагарод, сказала, што, колькі жыву, буду хадзіць да гэтага помніка ў спадзяванні, што нехта пакладзе кветку на магільныя магі родных франтавікоў. І, здаецца, мяне пасля таго сталі больш паважаць аднавяскоўцы.

Вайна прайшла па нашай сям'і, — працягвае Людміла Мікалаеўна. — Як ужо гаварылася, мама са сваёй сястрой працавалі на патрэбы фронту. З пяцёрых маіх дзядзькаў чацвёра вярнуліся жывымі. Дзядзька Максім, мамін брат, павяваў нават з японцамі. А дзядзька Васіль зведваў усе жахі палону. Ён трапіў у палон на тэрыторыі Польшчы. Яго і аднаго паляка, байца Войска Польскага, як камуністаў, кінулі ў калодзеж, пакідаў такім чынам на пакунцічку смерці. Але калодзеж аказаўся неглыбокім, і ноччу мясцовыя жыхары выцягнулі абодвух. Так яны і хаваліся ў добрых людзей, пакуль не прыйшлі нашы. А дзядзька Міканор прапаў без вестак. Атрымаў ад яго адзінае пісьмо, што едзе пад Сталінград. Потым дваюродны брат чацў яго ў шпіталь пад Сталінград. Пасля таго сяды губляюцца. Усё жыццё родныя пісалі, спрабавалі высветліць лёс Міканора. Пісалі ў час Хрушчова, Брэжнева, пры Гарбачова,

адказы былі стандартныя: «У спісах не значыцца, прапаў без вестак». Гэта быў боль бабулі і дзядулі на працягу іх жыцця. Потым мама з братамі, сястрой спрабавала высветліць, затым дзеці-ўнукі, але так нічога мы і не дабіліся. Таму і лічым сваім абавязкам першы год, быў выпадак, які выклікаў здзіўленне. На 9 Мая я пайшла на мітынг да помніка. Там у мяне цікаўныя жанчыны спыталі: «А чаго вы прыйшлі? У вас жа пад гэтым абеліскам ніхто не ляжыць?» Тады я расказала, што пяцёра маіх дзядзькаў і мой бацька ваявалі. Тата дайшоў да Берліна, меў шмат узнагарод, сказала, што, колькі жыву, буду хадзіць да гэтага помніка ў спадзяванні, што нехта пакладзе кветку на магільныя магі родных франтавікоў. І, здаецца, мяне пасля таго сталі больш паважаць аднавяскоўцы.

Багатая бабуля

Еўдакія Іванаўна пераехала да дзяцей у Беларусь 17 гадоў таму, даўно стала дзядзькаў і мой бацька ваявалі. Тата дайшоў да Берліна, меў шмат узнагарод, сказала, што, колькі жыву, буду хадзіць да гэтага помніка ў спадзяванні, што нехта пакладзе кветку на магільныя магі родных франтавікоў. І, здаецца, мяне пасля таго сталі больш паважаць аднавяскоўцы.

Пра яе ёсць камяціца Паціца. Самая вялікая радасць для бабулі, калі збіраюцца ўнукі-праўнукі. А ў гэтым багаціці маля хто можа параўнацца з Еўдакіяй: яна мае 12 унукаў, 14 праўнукаў, чатырох прапраўнукаў. «Мы ўжо ў сшытак запісваем, каб не памыліцца, — смяюцца дачка з зяцем, — бо калі хто пытае пра бабуліных нашчадкаў, бывае, сходу і не адкажаш».

Калі ёй было 85, сабраліся многія прадстаўнікі роду Паповых, якія жывуць па ўсёй большай вялікай краіне. Здымаў з той сустрэчы відэа на сцяне ў пакоі Еўдакіі Іванаўны. А цяпер яны з дачкой стаяць у палон на 100-гадовы юбілей. З такой прыгожай нагоды абяцваюць сабрацца ўсе, ну альбо амаль усе. Да той пары, можа, і больш прапраўнукаў будзе.

Людміла з Андрэем будучы рады прыняць радно ў сваім доме, які яны ўладкавалі з любоўю і густам. А на падворку ёсць альтанка на казахскі манер, дзе чай п'юць седзячы не на лаўцы, як у нас, а на вялікім насціле нахшталт тоўстага дывана. На памяць аб малой радзіме.

Святлана ЯСКЕВІЧ,
фота аўтара.

ОАО «АСБ Беларусбанк» объявляет о проведении открытого аукциона по продаже объектов недвижимого имущества методом повышения начальной цены (шаг – 5 %):

№ объекта	Характеристика имущества	Местонахождение имущества	Начальная цена
1	Изолированное помещение № 1 с инвентарным номером 251/D-45312, общей площадью: 25,3 кв. м, назначение – помещение транспортного назначения, наименование – гараж	Витебская обл., Верхнедвинский район, г. Верхнедвинск, ул. Советская, 171А/1-1	6 360,00 (шесть тысяч триста шестьдесят рублей 00 копеек), в т. ч. НДС по ставке 20 % – 1 060,00 (одна тысяча сорок шесть рублей 00 копеек)
2	Изолированное помещение № 2 с инвентарным номером 251/D-45313, общей площадью: 25,1 кв. м, назначение – помещение транспортного назначения, наименование – гараж	Витебская обл., Верхнедвинский район, г. Верхнедвинск, ул. Советская, 171А/1-2	6 240,00 (шесть тысяч двести сорок рублей 00 копеек), в т. ч. НДС по ставке 20 % – 1 040,00 (одна тысяча сорок рублей 00 копеек)
3	Изолированное помещение № 4 с инвентарным номером 251/D-45315, общей площадью: 26,1 кв. м, назначение – помещение транспортного назначения, наименование – гараж	Витебская обл., Верхнедвинский район, г. Верхнедвинск, ул. Советская, 171А/1-4	6 480,00 (шесть тысяч четыреста восемьдесят рублей 00 копеек), в т. ч. НДС по ставке 20 % – 1 080,00 (одна тысяча восемьдесят рублей 00 копеек)

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Витебское областное управление № 200 ОАО «АСБ Беларусбанк».

Заявления на участие принимаются по адресу: г. Витебск, ул. Ленина, 106, кабинет 0.1 в срок до 16.00, в пятницу до 15.00 по 22.11.2023.

Юридические лица, индивидуальные предприниматели, физические лица, подавшие заявления на участие в аукционе, перечисляют задаток в размере 10 % от начальной цены лота в срок до 12.00 22.11.2023 на расчетный счет ВУ69 АКВВ 6670 8597 0000 2000 0000, открытый в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВВУХУ, УНП 100325912, назначение платежа – задаток для участия в аукционе.

Аукцион состоится 27.11.2023 в 11.00 по адресу: г. Витебск, ул. Ленина, 106, первый этаж, актовый зал.

Особые условия: победителем аукциона либо единственным участником возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в размере расходов, связанных с публикацией извещения в СМИ. Организатор аукциона вправе отказаться от его проведения не позднее чем за три рабочих дня до даты наступления даты его проведения. Срок подписания договора купли-продажи предмета аукциона победителем не позднее 30 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов.

Необходимую информацию по вопросам участия в аукционе можно получить по телефону: (0212) 20-48-55, 8 (029) 309-42-19.

ВНИМАНИЮ ПРЕДПРИЯТИЙ, ОРГАНИЗАЦИЙ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИИМАТЕЛЕЙ!

Комитетом государственного имущества Гродненского областного исполнительного комитета проводятся аукционы по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковысского района

К ПРОДАЖЕ ПРЕДЛАГАЮТСЯ:

1) Объекты бывшего в/л, комплекс № 4: бытовая домик АЭР, склад НЗ с подвалом и боксом на 10 м/м, мошение, гараж техники с котельной, площадкой; контрольно-технический пункт парка АЭР, водопроводная сеть, около г. п. Россь Росского с/с, 39, 39/1-39/3 Волковысского района. Начальная цена предмета аукциона – 5 базовых величин. Размер задатка – 1 базовая величина.

2) Объекты бывшего в/л, комплекс № 11: медпункт, два здания штаба с пристройкой, объекты благоустройства, по ул. Красноармейской, 51, 51/1, 51/2, в г. п. Россь Росского с/с Волковысского района. Начальная цена предмета аукциона – 7 базовых величин. Размер задатка – 1 базовая величина.

Аукцион состоится – 20.11.2023 г. в 11.30.

Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.

Последний день подачи заявлений на участие в аукционе – 14.11.2023 г. до 16.00.

Подробная информация по телефону:

в городе Волковыске 8 (01512) 5 13 44, 2 06 03, в городе Гродно 8 (0152) 62 39 24, 62 39 32, 62 39 23.

Дополнительная информация размещена на сайте: <https://au.nca.by>

УНП 50042135

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «Профитсистем»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Станок строгальный четырехсторонний Profimat 23E (WEINIG), инв. № 44502024	57 780,00	5 778,00	2 889,00
2	Стрептинг-машина TP-6000-1, инв. № 4016004	9 396,00	939,60	469,80
3	Автопогрузчик HC CPCD35N-RW (зав. № FYAF20843, двиг. № 463618), инв. № 50426585	58 560,00	5 856,00	2 928,00
4	Автопогрузчик HC CPCD35N-RW33 (2018 г. в.), Трексекц. мент 3000, вилы 1070 мм, инв. № 41716002; Радиостанция автомобильная President Henry ASC 24/12 (Франц.), (45625025) к инв. 41716002, инв. № 45625025	55 620,00	5 562,00	2 781,00
5	Автопогрузчик HC CPCD35N-RW56, 2018 г. в., инв. № 41716001; Радиостанция автомобильная President Henry ASC 24/12 (Франц.), (45625026) к инв. 41716001, инв. № 45625026; Система взвешивания и индикация веса для погрузчика, инв. № 47052001	81 660,00	8 166,00	4 083,00
6	Автопогрузчик HC CPCD35N-RW13 (стал. каб. с отоп., каретка, мачта V3000), инв. № 50426365; Радиостанция автомобильная President Henry ASC 24/12 (Франц.), (45625027) к инв. 50426365, инв. № 45625027	51 660,00	5 166,00	2 583,00
7	Форвардер «Valtra 6750», гос. номер АК1 8801, инв. № 50080; Полуприцеп лесовозный Palms 13D, 2020 г. в., сер. № 21819, Гос. ном. АМ-1 4496, инв. № 50414006	133 920,00	13 392,00	6 696,00
8	Шетка дорожная БелДТ-5002 02, инв. № 50426447	15 720,00	1 572,00	786,00
9	Платформа транспортная ППТТ-918, инв. № 41008	4 920,00	492,00	246,00
10	Полуприцеп тракторный самосвалы ППЦЗН, инв. № 50413004	54 960,00	5 496,00	2 748,00
11	Станок для разделки углов в бревнах (инв. № 60100), Рольганг (18 м) (инв. №50426372)	51 600,00	5 160,00	2 580,00
12	Автопогрузчик HC CPCD35-AW55, рама G5BAK1729, 2021 г. в., инв. № 41716005	67 320,00	6 732,00	3 366,00
13	Вилочный автопогрузчик дизельный EP CPCD40 T8, инв. № 528160167, 2019 г. в., инв. № 41717002	92 760,00	9 276,00	4 638,00
14	Форвардер «Valtra 6750», гос. номер ОК-5 2581 (инв. № 50073) с Гидроманипулятором Palms 572 (A4 HS BR2 серийный № 25488) 2020 г. в. (инв. № 41716004)	166 800,00	16 680,00	8 340,00
15	Привод УМ, Т-80 к трактору, инв. № 70270	3 000,00	300,00	150,00
16	Форвардер «Valtra 6750», гос. номер OM-5 50081, инв. № 50081	98 640,00	9 864,00	4 932,00
17	Форвардер «Valtra 6750», гос. номер OB-5 09-20, инв. № 70210	111 000,00	11 100,00	5 550,00
18	Форвардер «Valtra 6750», гос. номер 5019 АВ, инв. № 50074	98 640,00	9 864,00	4 932,00
19	Форвардер «Valtra 6750» №71-70 ОА, гос. номер OM-5 8405, инв. № 50079	98 640,00	9 864,00	4 932,00
20	Харвестер «Valtra-X120 Forester» 72-63 ОА, гос. номер OM-5 8401, инв. № 50084	144 000,00	14 400,00	7 200,00
21	Харвестер «Valtra-X120 Forester», гос. номер АМ-1 2174, инв. № 50082	144 000,00	14 400,00	7 200,00
22	Харвестер Valtra x120 F -лайн (Кето 51+Мотомит ИТ), гос. номер ОК-5 0575, инв. № 50426020	144 000,00	14 400,00	7 200,00
23	Автомобиль MAZ-631708-364-000P1 с гидроманипулятором Мамм ММ100-03, гос. номер АС 0964-5, инв. № 50408001; Прицеп MAZ-892620-010 №УЗМ892620J0000448, А 3706 Е-5 к АС 0964-5, инв. № 50414001	213 840,00	21 384,00	10 692,00
24	Прицеп MAZ-857102-(010), инв. № 50426267	32 880,00	3 288,00	1 644,00
25	Автомобиль MAZ 5440В9, шасси Y3m544B9F0001057, инв. № 50426473; Полуприцеп бортовой тентовый KOEGEL SN24P, инв. № 50426501	76 200,00	7 620,00	3 810,00
26	Автомобиль-сортиментов АСК-18А КАМАЗ (гос. ном. АС 8538-5), инв. № 50426445; Прицеп-сорт-воз А0880С1 Т8302А VIN127 Ф1, инв. № 50426461	182 160,00	18 216,00	9 108,00
27	Автомобиль-сортиментов КАМАЗ АСК-18А, инв. № 50426428; Прицеп-сортиментов Т8302А VIN126, гос. номер А 7160 Е-5 Ф3, инв. № 50426462	182 160,00	18 216,00	9 108,00
28	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3000 – 3,029 м³ / 1 пакет по 396 шт.	3 360,00	336,00	168,00
29	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,736 м³ / 1 пакет по 396 шт.	4 200,00	420,00	210,00
30	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,736 м³ / 1 пакет по 396 шт.	4 200,00	420,00	210,00
31	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,736 м³ / 1 пакет по 396 шт.	4 200,00	420,00	210,00
32	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3000 – 3,104 м³ / 1 пакет по 363 шт.	3 480,00	348,00	174,00
33	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3000 – 3,104 м³ / 1 пакет по 363 шт.	3 480,00	348,00	174,00
34	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3000 – 3,104 м³ / 1 пакет по 363 шт.	3 480,00	348,00	174,00
35	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3000 – 3,104 м³ / 1 пакет по 363 шт.	3 480,00	348,00	174,00
36	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3000 – 3,104 м³ / 1 пакет по 363 шт.	3 480,00	348,00	174,00
37	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3000 – 3,104 м³ / 1 пакет по 363 шт.	3 480,00	348,00	174,00
38	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00

39	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
40	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
41	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
42	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
43	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
44	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
45	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
46	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
47	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
48	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
49	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
50	Доска пола (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %, соединение шип-паз): 30*95*3700 – 3,828 м³ / 1 пакет по 363 шт.	4 200,00	420,00	210,00
51	Вагонка (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %) 12*65*3700 – 2,597 м³ / 1 пакет по 900 шт.	2 400,00	240,00	120,00
52	Вагонка (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %) 12*65*3700 – 2,597 м³ / 1 пакет по 900 шт.	2 400,00	240,00	120,00
53	Вагонка (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %) 12*65*3700 – 2,597 м³ / 1 пакет по 900 шт.	2 400,00	240,00	120,00
54	Вагонка (сосна, сорт 1-2, влажность 12-16 %) 12*65*3700 – 2,597 м³ / 1 пакет по 900 шт.	2 400,00	240,00	120,00
55	LVL-6pvc LVL Ultralam-R: 39*64*13100 – 20,01 м³	48 120,00	4 812,00	2 406,00
56	LVL-6pvc LVL Ultralam-R: 39*64*13500 – 3,639 м³	8 760,00	876,00	438,00
57	LVL-6pvc LVL Ultralam-R: 39*89*13500 – 4,264 м³	10 200,00	1 020,00	510,00

В отношении лотов №№ 1, 2 проводятся первые повторные торги. Стоимость снижена на 10 %. Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 161 (30041) от 22.08.2023, стр. 6. В отношении лотов №№ 3–57 проводятся первые торги

Местонахождение лотов №№ 1, 2, 12-27, 55-57: Минская обл., г. п. Плещеничи, ул. Чапаева, 40. **Местонахождение лотов №№ 3-11, 28-54:** Брестская обл., г. Ивацевичи, ул. Загородная, 35

Дата и время проведения торгов 23 ноября 2023 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и внесения суммы задатка с 10.00 23 октября 2023 года до 16.00 21 ноября 2023 года

Условия для участия в торгах:
 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с ВУ36ALFA30122115570040270000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: OTHR 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту ..., ООО «Профитсистем», проводимых 23.11.2023.
 2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая фотография), копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и с/р. лиц; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя орг. лица, копия Устава – для орг. лиц) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, я/в 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).
 3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление и приложение необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
 4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
 5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.**
 6. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 14 (четырнадцати) календарных дней со дня проведения торгов.
 6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/inf/>.
 7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактные лица для осмотра предмета торгов: +375292751275 – **Винградлов Дмитрий Алексеевич (победитель – лоты с 9.00 до 17.00) – лоты №№ 1, 2, 12-27, 55-57; +37533031971 – Ермошечкин Евгений Васильевич – лоты №№ 3-11, 28-54.**
 8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.
 9. Все мероприятия, связанные со снятием имущества с учета в уполномоченном государственном органе, осуществляет покупатель собственными силами и за свой счет на основании выданной доверенности.

Информация о продавце	ООО «Профитсистем», в лице ликвидатора – ООО «Партнёр-Консультант», тел. +375173958917 (220040, г. Минск, ул. Достоевского, 27)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torg@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«КОСМОС ТВ – 30 лет!»

Настоящие правила проведения рекламной игры «КОСМОС ТВ – 30 лет!» (далее – Правила) разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51, и определяют порядок проведения рекламной игры «КОСМОС ТВ – 30 лет!» (далее – Рекламная игра).

1. Сведения об организаторе

1.1. Наименование организатора Рекламной игры: Совместное общество с ограниченной ответственностью «КОСМОС ТВ», зарегистрированное 23.12.1993 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100570553 (далее – СООО «КОСМОС ТВ»).

1.2. УНП: 100570553.

1.3. Место нахождения: 220100, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Сурганова, 57Б, 5-й этаж, нежилое помещение (офис).

1.4. Адрес электронной почты: info@cosmostv.com.

1.5. Адрес сайта: <https://cosmos-telecom.by> (далее – Сайт).

2. Наименование и территория проведения Рекламной игры

2.1. Наименование Рекламной игры: «КОСМОС ТВ – 30 лет!».

2.2. Территория проведения Рекламной игры: г. Минск и Минская область.

3. Срок начала и окончания Рекламной игры

3.1. Рекламная игра проводится с 01.11.2023 по 13.03.2024 (включая срок выдачи выигрышей и опубликования результатов проведения Рекламной игры).

4. Состав комиссии по проведению Рекламной игры

4.1. Для проведения Рекламной игры СООО «КОСМОС ТВ» создает комиссию по проведению Рекламной игры (далее – Комиссия) в составе 5 (пяти) человек (включая председателя Комиссии).

4.2. Состав Комиссии:

Зайцев Вадим Юрьевич – председатель Комиссии, генеральный директор СООО «КОСМОС ТВ»;

Курган Артем Станиславович – член Комиссии, заместитель генерального директора по техническим вопросам СООО «КОСМОС ТВ»;

Шкель Оксана Владимировна – член Комиссии, руководитель группы по работе с персоналом СООО «КОСМОС ТВ»;

Цветкова Мария Сергеевна – член Комиссии, специалист по маркетингу телекоммуникационных услуг управления маркетинга и программ СООО «КОСМОС ТВ»;

Коверчик Юрий Валерьевич – член Комиссии, системный администратор отдела информационных технологий ООО «ОТКРЫТЫЙ КОНТАКТ».

5. Наименование товаров (работ, услуг) или их групп, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра

5.1. Рекламная игра проводится в целях стимулирования реализации услуг электросвязи, оказываемых СООО «КОСМОС ТВ», а также в целях стимулирования активности абонентов СООО «КОСМОС ТВ» в личном кабинете, доступном на Сайте.

6. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится участником Рекламной игры

6.1. Участниками Рекламной игры могут быть физические лица – граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, являющиеся либо ставшие абонентами СООО «КОСМОС ТВ» в период проведения Рекламной игры, указанный в пункте 6.3. настоящих Правил, и выполнившие все условия участия в Рекламной игре.

Абонентом, для целей настоящих Правил и проведения Рекламной игры, является физическое лицо, заключившее с СООО «КОСМОС ТВ» договор, предметом которого является оказание услуг электросвязи (услуги по трансляции телевизионных программ в системе кабельного телевидения и (или) услуги IP-телевидения, и (или) услуги эфирного наземного цифрового телевизионного вещания (ДМВ), и (или) услуги передачи данных) (далее – договор).

6.2. Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с СООО «КОСМОС ТВ», супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства. Члены комиссии не могут быть участниками Рекламной игры.

6.3. Для участия в Рекламной игре в период с 00:00:00 01.11.2023 по 23:59:59 10.02.2024 участнику необходимо:

6.3.1. войти либо стать абонентом СООО «КОСМОС ТВ»;

6.3.2. явиться в личный кабинет на Сайте и заполнить на русском или белорусском языке регистрационную форму для участия в Рекламной игре, содержащую следующие данные:

- фамилию (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно, если таково имеется) участника (далее – ФИО);

- номер лицевого счета, который соответствует номеру заключенного договора (обязательно);

- номер телефона участника в международном формате (+375 XX XXX XX XX); После заполнения регистрационной формы участнику необходимо ознакомиться с Правилами проведения Рекламной игры и выразить свое согласие на участие в Рекламной игре, а также на обработку персональных данных участника, указанных в регистрационной форме, путем ставления соответствующих галочек при заполнении регистрационной формы. Данное действие также является подтверждением того, что участник несет ответственность за достоверность предоставленной им информации;

6.3.3. активировать кнопку «Участвовать».

6.4. В случае если одно физическое лицо имеет или заключило несколько договоров с СООО «КОСМОС ТВ» и выполнило все условия Рекламной игры, то данное лицо будет фиксироваться в качестве участника Рекламной игры соответствующее количество раз (количество регистраций ограничено количеством договоров), при условии заполнения участником регистрационной формы в отношении каждого заключенного договора. Один договор может принимать участие в Рекламной игре только единожды.

6.5. При регистрации в Рекламной игре (на момент активации кнопки «Участвовать») участник не должен иметь задолженности по оплате услуг электросвязи, если данные услуги предоставляются на условиях предоплаты.

7. Состав и размер призового фонда (в белорусских рублях) и источники его формирования

7.1. Призовой фонд Рекламной игры составляет 12 438,24 белорусских рублей (двенадцать тысяч четыреста тридцать восемь белорусских рублей 24 копейки) и формируется за счет денежных средств и имущества СООО «КОСМОС ТВ». Призовой фонд Рекламной игры включает следующие призы:

Таблица 1

№ п/п	Наименование приза	Наименование приза в Правилах	Количество, шт.	Стоимость, бел. руб., 1 шт.	Общая стоимость, бел. руб.
1	ЖК телевизор LG 65QNED816RA (страна производства – Польша) C2012001954-7206, 1232/20	Приз 1	1	3690,00	3690,00
	Денежные средства			523,59	523,59
2	Смартфон Apple iPhone 14 256Gb Midnight A2884 MPVU3CH/A 194253409618, IMEI:357649603261812, страна происхождения: КИТАЙ	Приз 2	1	3539,00	3539,00
	Денежные средства			501,02	501,02
3	Ноутбук ASUS M6500Q (M6500QC-MA145) (90NB0YN1-M00BR0), страна происхождения: КИТАЙ	Приз 3	1	3664,81	3664,81
	Денежные средства			519,82	519,82
ИТОГО					12 438,24

8. Место, дата, время и порядок проведения розыгрышей призового фонда, в том числе порядок определения победителей

8.1. Место проведения розыгрышей – Республика Беларусь, г. Минск, ул. Сурганова, 57Б, 5-й этаж, нежилое помещение (офис), конференц-зал. Розыгрыш призов проводится открыто с возможностью присутствия на нем участников Рекламной игры.

8.2. В течение срока проведения Рекламной игры СООО «КОСМОС ТВ» проводит 3 розыгрыша призового фонда в последовательности согласно таблице 2:

Таблица 2

Номер розыгрыша	Дата и время розыгрыша	Призы розыгрыша	Количество призов	Период активации кнопки «Участвовать»
1	15.12.2023 в 15.00	Приз 1	1	с 00:00:00 01.11.2023 по 23:59:59 10.12.2023
2	15.01.2024 в 15.00	Приз 2	1	с 00:00:00 01.11.2023 по 23:59:59 10.01.2024
3	15.02.2024 в 15.00	Приз 3	1	с 00:00:00 01.11.2023 по 23:59:59 10.02.2024

8.3. К моменту начала проведения каждого розыгрыша призового фонда СООО «КОСМОС ТВ» формирует список участников исходя из количества зарегистрировавшихся участников в течение периода активации кнопки «Участвовать», указанного в таблице 2 пункта 8.2 настоящих Правил (далее – Список). В Списке каждому участнику присваивается порядковый номер (далее – Номер) в хронологическом порядке согласно дате и времени активации кнопки «Участвовать». Активация кнопки «Участвовать» соответствует дате и времени регистрации участника в Рекламной игре. В случае совпадения у нескольких участников даты и времени регистрации участников в Рекламной игре, Номера присваиваются по ФИО в алфавитном порядке. Все Номера имеют одинаковую разрядность.

8.4. Список содержит следующую информацию: Номера участников, ФИО, лицевые счета, номера телефонов, дату и время активации кнопки «Участвовать».

8.5. Для проведения каждого розыгрыша используется лототрон и набор шаров в количестве 10 (десяти) штук с цифрами от 0 (нуля) до 9 (девяти). Определенные выигрышного Номера происходит путем формирования его слева направо из цифр на шарах, поочередно извлекаемых из лототрона.

8.6. Для определения цифры первого слева разряда выигрышного Номера в лототрон помещаются шары с цифрами от 0 (нуля) до 9 (девяти), соответствующей первой слева цифре последнего по порядку Номера в Списке. Из лототрона извлекается один шар. Цифра на извлеченном шаре вносится в протокол и записывается в первый слева разряд формируемого выигрышного Номера.

8.7. После этого в лототрон загружаются все 10 (десять) шаров, шары перемешиваются, и из лототрона извлекается шар, который определяет цифру следующего разряда выигрышного номера. Производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов в соответствующих разрядах Номеров участников. При наличии совпадения цифра вытнутого шара записывается в соответствующий разряд выигрышного Номера участника и шар возвращается в лототрон, в противном случае извлеченный шар с цифрой не возвращается в лототрон, а извлекается следующий шар до получения нужного совпадения.

8.8. Шары извлекаются до тех пор, пока полученная комбинация цифр разрядов не попадет в диапазон цифр соответствующих разрядов Номеров участников в Списке.

8.9. Каждый участник может выиграть только 1 (один) приз в рамках Рекламной игры, вне зависимости от количества заключенных договоров, в отношении которых заполнена регистрационная форма. В случае если выигрышный Номер участника принадлежит участнику, уже ставшему победителем приза, то определение выигрышного Номера участника начинается заново.

8.10. Дополнительно в каждом соответствующем розыгрыше определяется по одному резервному победителю для каждого приза. Резервный победитель розыгрыша определяется способом, аналогичным определению основного победителя.

9. Срок и способ информирования победителей

9.1. Победители Рекламной игры уведомляются о выигрыше в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения соответствующего розыгрыша посредством телефонного звонка на номер телефона и (или) путем направления SMS-сообщения на номер телефона. Для уведомления используются данные, указанные участником при заполнении регистрационной формы, в соответствии с подпунктом 6.3.2 настоящих Правил.

9.2. СООО «КОСМОС ТВ» не несет ответственности за невозможность связаться с участником в случае предоставления им недостоверной информации.

10. Место, порядок и срок выдачи выигрышей

10.1. Для получения призов победителям, после уведомления о выигрыше, необходимо явиться в офис СООО «КОСМОС ТВ» по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Сурганова, 57Б, 5-й этаж, нежилое помещение (офис) в срок не позднее 26.02.2024 с 11.00 до 16.00 в рабочие дни, предварительно созвонившись с СООО «КОСМОС ТВ» по телефону + 375 17 289 29 10.

Победителю необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий личность (паспорт гражданина Республики Беларусь, вид на жительство в Республике Беларусь, иной документ, удостоверяющий личность), для оформления необходимых документов в рамках Рекламной игры. В случае если победитель не может получить приз лично, получить приз может его доверенное лицо при предъявлении документа, удостоверяющего личность (паспорт гражданина Республики Беларусь, вид на жительство в Республике Беларусь, иной документ, удостоверяющий личность), и доверенности от победителя, заверенной нотариально.

10.2. Победитель при получении приза письменно подтверждает факт его получения путем подписания документов, представленных СООО «КОСМОС ТВ», связанных с получением приза.

10.3. В случае если победитель не явился в срок, указанный в пункте 10.1 настоящих Правил, либо с победителем не удалось связаться и уведомить о выигрыше из-за некорректных данных, указанных в регистрационной форме, либо победитель написал заявление об отказе от приза, либо победитель не может (отказывается) выполнить условия пунктов 10.1 и 10.2 настоящих Правил, он утрачивает право на получение приза. Право на приз переходит резервному победителю, который был определен в порядке, установленном пунктом 8.10 настоящих Правил.

Участник, которому перешло право на получение приза, признается победителем и уведомляется об этом в порядке, предусмотренном пунктом 9.1 настоящих Правил, не позднее 04.03.2024 (включительно).

Данный победитель вправе забрать приз в месте выдачи призов не позднее 12.03.2024 с 11.00 до 16.00 в рабочие дни, предварительно созвонившись с СООО «КОСМОС ТВ» по телефону + 375 17 289 29 10, при условии предъявления документов, указанных в пункте 10.1 настоящих Правил, а также подписания документов, подтверждающих факт получения приза.

10.4. В случае если резервный победитель не явился в срок, указанный в пункте 10.3 настоящих Правил, либо с резервным победителем не удалось связаться и уведомить о выигрыше из-за некорректных данных, указанных в регистрационной форме, либо резервный победитель написал заявление об отказе от приза, либо резервный победитель не может (отказывается) выполнить условия пунктов 10.1 и 10.2 настоящих Правил, он утрачивает право на получение приза, и приз остается в распоряжении СООО «КОСМОС ТВ».

10.5. Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента призов не осуществляется. Ответственность СООО «КОСМОС ТВ» по выдаче призов ограничена количеством и видом призов, указанных в настоящих Правилах.

10.6. Победитель (в том числе резервный победитель) в случае его нежелания получить приз не вправе передать право на получение приза другому лицу. Денежная компенсация за отказ от приза (независимо от причин такого отказа) не выдается.

10.7. СООО «КОСМОС ТВ» не оплачивает участникам расходы, связанные с проездом к месту получения призов.

10.8. При получении всех призов победители (резервные победители) несут все права и обязанности по уплате подоходного налога в бюджет Республики Беларусь. Начисление, удержание и перечисление подоходного налога производится в порядке, установленном Особенной частью Налогового кодекса Республики Беларусь, и осуществляется СООО «КОСМОС ТВ» в рамках проводимой Рекламной игры. Удержание с победителей (резервных победителей) подоходного налога, исчисленного СООО «КОСМОС ТВ» в соответствии с законодательством Республики Беларусь, производится СООО «КОСМОС ТВ» (выступающим налоговым агентом) в момент выдачи призов из денежной части призов (денежная часть приза удерживается СООО «КОСМОС ТВ» для уплаты подоходного налога в установленном размере).

11. Название печатного средства массовой информации, в котором будут опубликованы результаты проведения Рекламной игры, а также сроки их опубликования

11.1. Настоящие Правила подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.

11.2. Результаты Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» не позднее 13.03.2024.

12. Телефон для справок по вопросам проведения Рекламной игры

Прочие условия

12.1. Информацию о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на Сайте, а также по телефону +375 17 289 29 29 с 09.00 до 23.00 (без выходных).

12.2. Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие участников с настоящими Правилами и принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования.

12.3. Участники Рекламной игры, претендующие на получение призов, обязаны представить все необходимые документы для получения призов.

12.4. СООО «КОСМОС ТВ» не несет ответственности за работу сети Интернет при ее использовании участником (например, плохое соединение с провайдером и т. д.).

12.5. Споры между СООО «КОСМОС ТВ» и участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

12.6. СООО «КОСМОС ТВ» не несет ответственности за любые риски, связанные с призами, возникшие после передачи победителю.

Свидетельство № 4362 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 9 октября 2023 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Гэты тыдзень удалы для прадрэпмальніцкай, навуковай і вучэбнай дзейнасці. Узрасце верагоднасць заключэння зделака або выканання работ, якія выйдуча за рамкі вашых звыклых абавязкаў. Калі не хочаце стаць удзельнікам скандалу, трымайцеся далей ад эмацыянальна неўраўнаважаных калег і прыяцеляў. Другую палову тыдня напоўняць кантакты і сустрэчы. Выхадныя дні будучы заняты ў асноўным асабістым жыццём, удалы час для пакупаў і клопатаў аб уласнай знешнасці.

ЦЯЛЕЦ. Усе вашыя праекты на гэтым тыдні стануць паспяховымі, калі прывяціце актыўнасць. Нядрэнны час для таго, каб змяніць напрамак руху па кар'ернай лесвіцы — толькі не спрабуйце ісці па ёй уніз. Упэўненасць у сабе дазволіць змяніць асабістае жыццё да лепшага. У выхадныя адпачніце ад клопатаў і праблем. І будзце адчуваць сябе лёгка і нязмушана ў кампаніі блізкіх.

БЛІЗНЯТЫ. Чым больш аптымістычным будзе ваш настрой, тым лягчэй дасягнуце жаданага поспеху і грамадскага прызнання. Варта верыць у лепшае і ісці да здзяйснення мары. Пажадана пакуль захоўваць у сакрэце свае планы і пачыненні, каб хутчэй увасобіць задуманае. Не варта заклікацца на бягучыя праблемы, кельмі хутка ваша жыццё кардынальна зменіцца. З'явіцца новая праца з вялікім заробкам, не выключана і прыбаўленне ў сям'ю.

РАК. Гэты тыдзень абяцае быць на рэдкасць плённым і шчодрым на прыемныя неспадзеўкі. Адчуце ўвагу каханага чалавека. У сераду жадане ўсё зрабіць па-свойму пагражае пасварыць вас з блізкімі. Не саромейцеся выкарыстоўваць сяброўскае сувязі ў асабістых мэтах, гэта дапаможа дамагчыся поспеху ці, прынамсі, звесці да мінімуму магчымых страты.

ЛЕУ. На гэтым тыдні вы здольныя на якасны рышок на працы, акрамя таго, паспяхова справіцеся з навідазненнем парадку дома. У сераду будзе выдатна удавацца падрыхтоўка справаздач, верагодна, давядзецца шмат працаваць з паперамі і званкамі, мець зносіны з людзьмі. Пачынаючы з чацвярга паспрабуйце зменшыць працоўную нагрузку да мінімуму. Добра было б таксама заняцца сваім здароўем, адправіцца ў вандроўванне.

ДЗЕВА. На гэтым тыдні лепш за стыльнае адзенне і модную прычоску вас упрыгожаць такія якасці, як дыпламатычнасць і цярпенне. Ваша жаданне бачыць свет каля сваіх ног зразумела, але давядзецца ўсё ж некалькі суняць апетыты. Дастаткова таго, што навакольных шануюць і паважаюць вас. Не забывайцеся пра свае сямейныя абавязкі. Вырашаючы важнае пытанне, парайцеся з блізкімі.

ШАЛІ. Прыслухайцеся да голасу інтуіцыі, гэта дазволіць знайсці неабходнае рашэнне ў складанай сітуацыі. Спатрэбіцца такія якасці, як разважлівасць і вытрымка. У панядзелак на працы можа наступіць важная інфармацыя, якую будзе неабходна пераправіраваць. У канцы тыдня чакае актыўнае асабістае жыццё. Але ўсё ж пазбягайце кантактаў з сумнеўнымі партнёрамі.

СКАРПІЁН. Рыхтуйцеся да кар'ернага росту і значнага павелічэння даходу. Асабліва ўпарты і працавіты асобы маюць шанц закласці трывалы падмурк пад будынак уласнага дабрабыту. Аднак не варта жыць толькі працай, ваша сэрца поўнае кахання і романтикі. Арганізуйце спатканне, не хваляйце сваіх пацучцяў, не бойцеся адкрытых прызнанняў.

СТРАЛЕЦ. Можа з'явіцца шанц далейшага працоўвання па службе.

Пажадана ўстрымлівацца ад любых абяцанняў, бо іх выкананне запатрабуе часавых выдаткаў, дазволіць сабе якія вы пакуль не можаце. Панядзелак — не той дзень, калі варта спрабаваць давесці лобую справу да пераможнага канца, толькі выматаетеся. Лепш рабіць усё няспешна, але якасна. Серада абяцае поспех на кар'ернай ніве, для гэтага неабходна прыкладзіць пэўныя намаганні. Галоўнае — не спрачацца з калегамі і начальствам. Будзце асцярожныя ў ацэнках, крытыкай вы можаце нажыць сабе ворага.

КАЗЯРОГ. Паспрабуйце не марнаваць сілы на загадка невычайнальных задачы. Першую палову тыдня давядзецца працаваць у камандзе, хоць гэта будзе супярэчыць вашым планам, аднак не расчаруйцеся. Дазвольце сваіму розуму ўзяць верх над эмоцыямі і пераканаецеся, што толькі спакойная ацэнка таго, што адбываецца, прынясе вам поспех. Не марнуйце час на балбатню, памятайце, што «маўчанне — золата».

ВАДАЛІУ. Вам неабходна павысіць свой прафесійны ўзровень, набыць новыя веды. Гэта дапаможа рушыць наверх па кар'ернай лесвіцы. Пажадана больш часу працаваць у адзіноце. Пры ўсёй шырыні вашай натуральнай пачуцця абавязку паспрабуйце захаваць заробленыя грошы для асабістага карыстання. Аднак важна дапамагчы сябрам, калі ім спатрэбіцца падтрымка.

РЫБЫ. Без крайняй неабходнасці не варта браць на сябе ніякія абавязальствы. Ахвотныя папрацаваць на гэтым тыдні — у рэальнасці. На шляху ажыццяўлення вашых славалюбівых планаў могуць паўстаць уласныя недахопы, такія як залішня эмацыянальнасць і схільнасць да драматызацыі таго, што адбываецца. У пятніцу можа наступіць выгадная дзелавая прапанова.

СЁННЯ

Месяц
Маладзік
14 кастрычніка.
Месяц у сузор'і
Казярога.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.48	18.00	10.12
Віцебск —	7.40	17.47	10.07
Магілёў —	7.38	17.50	10.12
Гомель —	7.32	17.50	10.18
Гродна —	8.02	18.15	10.13
Брэст —	8.00	18.19	10.19

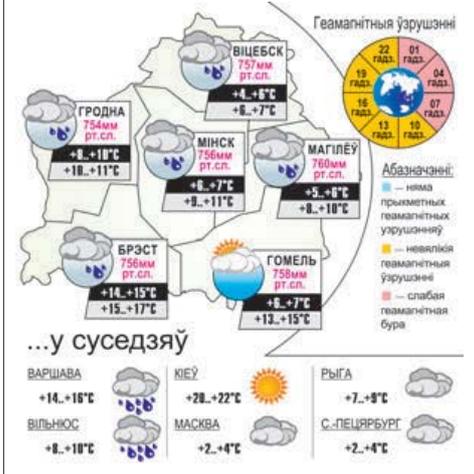
Імяніны

Пр. Марыі, Надзеі, Пелагеі, Таццяны, Таісіі, Васіля, Дзмітрыя, Паўла, Пятра.
К. Урсулы, Якуба.

Фота ірыны ТАМКОВІЧ

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

21 КАСТРЫЧНІКА

1878 год — нарадзіўся Уладзімір Іванавіч Гічэта, гісторык, акадэмік НАН Беларусі, АН СССР, заслужаны прафесар БССР, заслужаны дзеяч навукі Узбекскай ССР. У 1901 г. скончыў Маскоўскі ўніверсітэт. Вёў навуковую і выкладчыцкую работу ва Украіне і ў Маскве. Адзін з арганізатараў і першы рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (1921—1929 гг.). У 1930-м асуджаны да высылкі тэрмінам на пяць гадоў і пазбаўлены звання акадэміка. З 1937-га працаваў у АН СССР. Адначасова з 1939-га — загадчык кафедры заходніх і паўднёвых славыян МДУ. У 1940-м адноўлены ў званні акадэміка АН БССР. Цалкам рэабілітаваны ў 1967-м. Аўтар больш за 500 навуковых прац, у тым ліку 23 манатграфіі. Работы прысвечаны гісторыі Беларусі, Расіі, Польшчы, Украіны, гісторыі права.

1921 год — нарадзіўся Іван Андрэвіч Муравейка, беларускі паэт, заслужаны работнік культуры Беларусі. У гады Вялікай Айчыннай вайны удзельнічаў у баях на Заходнім, Данскім, 3-м Украінскім і 1-м Беларускам франтах. Быў паранены. Увосені 1944-га Муравейка стаў супрацоўнікам дзівізіённай газеты, потым — карэспандэнтам армейскай. Перамогу Іван Андрэвіч сустрэў у Берліне, пакінуўшы на сцяне зрынутага рэйхстага свой аўтограф «Я — Іван з Беларусі». Член Саюза пісьменнікаў СССР. Некаторыя яго вершы пакладзены на музыку беларускімі кампазітарамі.

1833 год — нарадзіўся Альфрэд Бернхард Нобель, шведскі інжынер, хімік, вынаходнік дынаміту. Заснавальнік Нобелеўскай прэміі. Яго імем названы хімічны элемент набелій.

1896 год — нарадзіўся Яўген Львовіч Шварц, расійскі пісьменнік, драматург, сцэнарыст. Пісаў п'есы-казкі, насычаныя сацыяльна-палітычнымі алегорыямі.

1903 год — нарадзіўся Міхаіл Васільевіч Купрынаў, рускі мастак, народны мастак СССР, Герой Сацыялістычнай Працы, сапраўдны член Акадэміі мастацтваў СССР. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1975).

1917 год — нарадзіўся Дызі Гілеспі, амерыканскі негрыянскі джазавы трубаач, адзін з заснавальнікаў сучаснага амерыканскага джаза.

1923 год — нарадзіўся Міхаіл Ільч Бушноў, расійскі акцёр, педагог, артыст Растоўскага тэатра драмы імя Максіма Горкага, народны артыст СССР.

1966 год — здзейсніў першы палёт пасажырскага самалёта Як-40 — першы ў свеце рэактыўны самалёт, прызначаны для мясцовых авіяліній.

МІХАІЛ ЖВАНЕЦКІ:
«Дарэжэйшае за здароўе — толькі лясчэнне».

УСМІХНЕМСЯ

— Як робяць чорную ікру?
— У колькі выколкаюць вочы.
— А як робяць чырвоную ікру?
— Кільку даводзяць да істэрыі і выколкаюць вочы.

— Вядома, магу! Любы жывы электрык аўтаматычна лічыцца правераным.
— Але! Гэта празорлівая Антаніа?
— Так, Сяргей Іванавіч.
— Але я не Сяргей Іванавіч!
— Я ведаю.

Падобна, старэць пачынаю: алкаголь здаецца моцным, без шапкі халадна, на абцасах нязручна, сон стаў дрэнным, і наогул дома лепш, чым у гасцях.

— Добры дзень, патрэбен правераны электрык, можаце каго-небудзь параіць?

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (гэл.факс);
 адрэзаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ
тэл./факс: 311 17 27,
 e-mail: reklama@zviazda.by

Афармленне матэрыялаў індэксавання за пабор і дэкларацыя факт. І. Мераванне не з'яўляецца супадзеннем з мержаваным рэдакцыя. Рэдакцыя на сваім мержаваным адрасе і публікуе адрасаваныя ёй псымы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by
 (для зваротаў):
 zvarot@zviazda.by

e-mail: **info@zviazda.by**

Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім унітарным прайпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 11.544. Індэкс 63850. Зак. № 2456.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

20 кастрычніка 2023 года.